

Socialistična zveza v osnutkih novih občinskih statutih

V predosnutku nove Ustave Federativne socialistične republike Jugoslavije med drugim piše:

Socialistična zveza delovnega ljudstva Jugoslavije, ki je nastala v narodnoosvobodilni vojni in socialistični revoluciji kot prostovoljna demokratska zveza občanov, je najširša politična opora in oblika samoupravljanja delovnih ljudi.

V Socialistični zvezi delovnega ljudstva Jugoslavije občani:

- načenjajo in obravnavajo gospodarska, družbeno-politična, zunanje-politična in druga splošna vprašanja z raznih področij družbenega življenja; vsklajujejo razna ali različna mnenja, da se najdejo rešitve, ki pomagajo h krepitvi samouprave, uveljavljanju pravic in interesov človeka in občana in k napredku socialističnih in demokratskih odnosov;

- uresničujejo pravico prostega izpovedovanja svojih stališč in mnenj ter pravico kritike dela volilnih organov in upravnih organov;

- uresničujejo družbeno kontrolo nad delom organov, organizacij in posameznikov, ki opravljajo družbene funkcije, posebno glede zagotovitve javnosti in odgovornosti v njihovem delu;

- dajejo politično iniciativo na vseh področjih družbenega življenja; zagotavljajo čim popolnejše uresničevanje svojih volilnih in drugih pravic in volilnih aktivnosti;

- se borijo za bolj humane odnose med ljudmi, za ustvarjanje in razvijanje pravic socialistične morale ter za odpravo zaostalosti, birokratizma, zlorab, samovolje, drobnolastniške sebičnosti in anarhičnosti ter drugih škodljivih pojavov v družbenem življenju.

In kaj je zapisano o vlogi Socialistične zveze delovnih ljudi v osnutkih novih občinskih statutih zasavskih občin?

V osnutku novega občinskega statuta občine Hrastnik, ki so ga že objavili in dali v javno razpravo, v VIII. poglavju »Vloga Socialistične zveze delovnega ljudstva v občinski samoupravi« piše:

Organizacija Socialistične zveze delovnega ljudstva v občini je osnova Socialistične zveze delovnega ljudstva Jugoslavije.

Organizacija Socialistične zveze uresničuje vsestransko sodelovanje z občinsko skupščino, z njenimi organi in organi delavskega in družbenega upravljanja kakor tudi z vsemi družbeno-političnimi in drugimi družbenimi organizacijami v občini ter jim pomaga pri izpolnjevanju njihovih nalog.

Komisija za izdelavo novega statuta občine Litijska je v osnutku statuta, ki še ni objavljen in dan v javno razpravo, med drugim zapisala:

Naloge vseh družbeno-političnih organizacij — med katerimi štejejo za osnovno organizacijo SZDL — op. pisca — je, da v skladu s svojimi statuti in pravilniki delajo na razvoju družbene zavesti državljanov. Vse organizacije imajo pravico, da občinskemu organu kot tudi občinski skupščini predlagajo posamezne mere in akte, kateri bi doprinesli do napredka v poslovanju posameznih organov komune ali kako drugo korist.

Organizacija SZDL nastopa kot široka tribuna državljanov, kjer se izoblikujejo stališča in predlogi, ustvarja (Nadaljevanje na 2. strani)

Na začetku občinskih konferenc organizacij Zveze komunistov v Zasavju

Smu pred občinskimi konferencami organizacij Zveze komunistov v vseh štirih zasavskih občinah. Najprej se bodo sestali člani ZK s področja zagorske občine (in to v nedeljo, 21. oktobra), pozneje člani ZK s področja občin Trbovlje in Litijska (v soboto, 27. oktobra) in nazadnje člani ZK s območja hrastniške občine (v ponedeljek, dne 29. oktobra).

V ZAGORJU OB SAVI so se dogovorili, da bodo na občinski konferenci organizacije ZK razpravljali zraven drugega o problemih metod dela in vloge članov ZK v družbeno-političnem življenju občine. V TRBOVLJAH bo tekla

Sestali so se na prvo zasedanje

TRBOVLJE — V sejni dvorani občinskega ljudskega odbora v Trbovljah so se sestali večeraj na prvo zasedanje člani nove Zasavske komunalne skupnosti socialnega zavarovanja. Več o tem v prihodnji številki.

osrednja beseda o vprašanih rasti in problemov v ZKJ, o družbeno-politični aktivnosti članov ZKJ, o proučevanju gradiv III. in IV. plenuma CK ZKJ in pisma Izvršnega komiteja CK ZKJ, o vprašanih utrjevanja delavskega samoupravljanja in o nekaterih aktualnih gospodarskih nalogah, zraven tega bodo pa na občinski konferenci organizacije ZK sprejeli stališča do gospodarskih nalog članov ZK, tako do združevanja, proizvodnega sodelovanja, večanja proizvodnje itd. V LITIJAH računajo, da bodo v poročilih in razpravi posvetili največjo pozornost problemom izgradnje Zveze komunistov Jugoslavije in idejnemu nivoju člansva, zraven tega pa še o nalogah članov ZKJ pri izpolnjevanju gospodarskih nalog. Iz teh dveh osrednjih vprašanj bo odsevalo vprašanje idejne in politične enotnosti članov ZKJ, pri čemer bodo dali poseben poudarek tudi izpolnjevanju sklepov III. in IV. plenuma CK ZKJ ter pisma Izvršnega komiteja CK ZKJ.

V HRASTNIKU bodo na občinski konferenci organizacije ZKJ razpravljali o nadaljnji izgradnji organizacije ZKJ s posebnim ozirom na vse naloge članov ZKJ v gospodar. organizacijah, vprašanje idejne enotnosti in ideološkega izobraževanja. V poročilih bo nakazana tudi metodika dela občinskega komiteja ZK, osnovnih organizacij ZK in aktivov članov ZK v preteklem obdobju. O poročilu, ki bo podano na občinski konferenci organizacije ZKJ hrastniške občine bodo pred-

(Nadaljevanje na 4. str.)

Kaj je delovna in kaj je samoupravna organizacija

V PREDOSNUTKU USTAVE SREČAMO OBA NAZIVA: DELOVNA ORGANIZACIJA IN SAMOUPRAVNA ORGANIZACIJA. V ČEM JE RAZLIKA?

Delovno organizacijo se ustanovi kot podjetje ali drugo gospodarsko organizacijo oziroma kot ustanovo ali drugo organizacijo za opravljanje dejavnosti na izobraževalnem, kulturnem, zdravstvenem področju, na področju socialne zaščite in drugih družbenih služb.

Vse delovne organizacije, ne glede na to, kdo jih je ustanovil, temeljijo na načelu družbenega samoupravljanja in imajo enak položaj (predosnutek ustave čl. 13).

Zatorej obsega termin delovna organizacija vse organizacijske oblike, ki se formirajo na temelju združenega dela in samoupravljanja. Predosnutek je določil ta pojem — kot poudarja obrazložitev v predosnutku ustave — na podlagi enotnosti družbeno-ekonomskega položaja človeka in s tem družbeno-političnega bistva različnih tipov in oblik delovnih organizacij. Od tod je pod pojmom delovne organizacije razumeli tako podjetja in druge socialistične gospodarske organizacije (banke, zadrage, trgovinske in obrtne delavnice itd.), kot tudi ustanove in druge organizacije, ki opravljajo svojo dejavnost na prosvetnem, kulturnem, zdravstvenem področju, na področju socialne zaščite in drugih družbenih služb. Toda delovni kolektivi v državnih organih, družbenih organizacijah in združenjih niso delovne organizacije v smislu predosnutka ustave.

Samoupravna organizacija je širši pojem. V njem je predvsem razumeti delovne organizacije, toda predosnutek razume s tem izrazom tudi tiste organizacijske oblike družbenega dela in družbene dejavnosti, ki se uveljavljajo kot samoupravne institucije, čeprav niso formirane kot podjetja, ustanove, družbene službe in podobno. Sem prištevamo zbornice, skupnosti ipd.

Pred dnevi je obiskala Zasavje tovarišica Lidija Sentjuro. V Zagorju je prisostvovala tudi sestanku izvoljenih delegatov za volitve članov nove skupščine komunalne skupnosti socialnega zavarovanja. — Na sliki: tovarišica Lidija Sentjuro govori političnemu aktivu zagorske občine.

(Nadaljevanje s 1. strani)
javno mnenje in utrjuje neposredna socialistična demokracija.

V osnutku novega statuta občine Zagorje ob Savi (ki prav tako kot osnutek novega statuta občine Litija še ni objavljen in dan v javno razpravo) je v poglavju »Vloga družbeno političnih organizacij v občinski samoupravi« zapisano:

Družbeno-politične organizacije imajo pravico pobude in nadzorstva pri določanju in izvajanju občinske politike. Pri tem pa ne morejo odločati o zadevah iz občinske pristojnosti in odvzeti pristojnosti občinskemu organom.

V osnutkih novih občinskih statutov občin Hrastnik, Litija in Zagorje ob Savi je predvidena možnost, da lahko sklicujejo zbere občanov občinske ali krajevne organizacije Socialistične zveze, pri čemer so v Zagorju ob Savi dodali v osnutek še določilo, da zlasti tedaj, kadar se razpravlja o poročilih organov družbenega samoupravljanja ter o volitvah in razrešitvah organov krajevne skupnosti.

Osnutki novih občinskih statutov teh treh zasavskih občin pa tudi predvidevajo možnost, da se lahko skliče na zahtevo občinske organizacije SZDL tudi referendum – kot obliko neposrednega sodelovanja, ki omogoča občanom neposredno sodelovanje pri opravljanju zadev s področja družbenega, gospodarskega in političnega življenja v občini (definicija referenduma je iz osnutka novega statuta občine Hrastnik – op. pisca).

V osnutek novega statuta občine Hrastnik so v hote-

njih, da se zagotovi sodelovanje občinske skupščine z občani, da se čimbolj uveljavljajo samoupravne pravice občanov, in z namenom, da se pospeši razvoj družbenega upravljanja, predvideli, da ima občinska organizacija SZDL pri delu občinske skupščine in njenih organov zlasti naslednje pravice: predlagati občinski skupščini in njenim organom sprejetje predpisov ali izvršitev posameznih ukrepov, s katerimi bi se lahko izboljšala organizacija upravljanja in zagotovil napredek občine; zahtevati od občinske skupščine in njenih organov, da pred sprejetjem aktov, o katerih občani neposredno odločajo, dobi te akte v predhodno obravnavo; sodelovati pri predlaganju kandidatov za volitve v organe občinske skupščine in organe družbenega upravljanja; staviti vprašanja o delu občinske skupščine in njenih organov, zahtevati pojasnila in dobiti nanje odgovore; zahtevati in dobiti analize, sklepe in priporočila, ki jih občinska skupščina in njeni organi dajejo o svojem delu in o nalogah občine, in poročila o izvrševanju družbenega plana in proračuna, ter seznanjati občinsko skupščino in njene organe s svojimi sklepi, priporočili in stališči ter vplivati na izboljšanje njihovega dela.

Socialistična zveza delovnega ljudstva mora sodelovati z občani, vsemi družbenimi organizacijami in društvi in jim pomagati pri izpolnjevanju njihovih nalog. Vse druge družbene organizacije v občini sodelujejo pri ustvarjanju in izvajanju občinske politike preko občinske organizacije SZDL.

(Konec prihodnjic)

Ze III. plenum Centralnega komiteja Zveze komunistov Jugoslavije je naglasil, da bi pomenila vsaka počasnost v razvijanju metod na sedanji stopnji razvoja družbenih odnosov, da organizacije ZK Jugoslavije zaostajajo za potrebami družbenega razvoja. Vztrajanje na starih oblikah in metodah dela bi povzročilo, da bi širina dejavnosti in idejno-politični vpliv članov Zveze komunistov znatno zaostajala za objektivnimi možnostmi delovanja, številne sile članov Zveze komunistov pa bi ne bile zadošči izkoriščene.

Ugotovljeno je, da je še vedno manj organizacij ZK, v katerih so še močno vidni ostanki starega načina dela. Vendar pa je vzporedno s tem tudi ugotovljeno, da v Zasavju vse bolj uveljavljajo tudi nove – sodobnejše oblike delovanja članov in organizacij Zveze komunistov, med katere je mogoče šteti v prvi vrsti aktivne članov Zveze komunistov, tako stalne kot občasne.

Medtem ko v LITIJU ugotavljajo, da so aktivni članov ZK (tako aktiv članov ZK – odbornikov obč. LO; uslužbencev občinskega LO; prosvetnih delavcev; gospodarstvenikov, predsednikov delavskih svetov in direktorjev; mladih članov Zveze komunistov in postaje LM) v dosedanjem delu pokazali premalo iniciativnosti in delu, saj so se največkrat sestajali le na pobudo občinskega komiteja ZK, in je le enkrat prišla pobuda samih članov ZK, da se sestane aktiv članov ZK – telesnovzgojnih in športnih delavcev, v ZAGORJU OB SAVI zatrjujejo, da je dal doseganje delo aktivov članov Zveze komunistov zadovoljive rezultate. Na področju zagorske občine de-

lujeje stalni aktivni članov ZK pri občinskem LO, aktiv vodilnih članov ZK v gospodarstvu in aktiv članov ZK pri centralnem delavskem svetu Rudnika rjavega premoga Zagorje. Občasno pa sklicujejo tudi sestanke aktiv članov ZK – prosvetnih delavcev. V načrtu pa imajo, da na področju zagorske občine v prihodnje ustanovijo še nekaj občasnih aktivov članov ZK.

V TRBOVLJAH delujejo stalni aktivni članov ZK pri delavsko-prosvetnih društvi Svoboda, pri ŠD Rudar in na postaji LM. Redno pa sklicujejo občasne aktivne članov ZK, tako vodilnih tovarišev iz gospodarskih organizacij, zdravstvenih delavcev, prosvetnih delavcev oziroma še posebej tam, kjer za določeno področje ni osn. organizacije ZK oz. tam, kjer je potrebno koordinirano delo več ali več osnovnih organizacij ZK. V Trbovljah ugotavljajo, da je bolj uspešno delo občasnih aktivov članov ZK. – Omeniti velja, da so npr. v okviru rudniškega komiteja ZK v Trbovljah delovali občasni aktivni članov ZK, in sicer aktiv članov ZK v samoupravnih organih, aktiv vodstvenih članov sindikalnih podružnic, aktiv tehničnega kadra, aktiv mladih članov ZK in aktiv odbornikov zbora proizvajalcev pri občinskem LO. Občasni aktivni pa delujejo še v nekaterih drugih trboveljskih gospodarskih organizacijah.

Med vsemi zasavskimi občinami imajo najbolj razvijen sistem stalnih in občasnih aktivov članov ZK na področju občine HRASTNIK, kjer deluje skupno kar 41 stalnih oziroma občasnih aktivov članov ZK.

Stalni aktivni članov ZK delujejo za odbornike zbora

proizvajalcev oziroma občinskega ljudskega odbora, za tehnično inteligenco, za prosvetne delavce, postajo LM, uslužbence občinskega LO; v vseh tovarnah so še aktivni članov ZK – članov organov samoupravljanja in vodstev sindikalnih podružnic; delujejo pa še aktivni članov ZK v športnih društvi in delavsko-prosvetnih društvi Svoboda. V Hrastniku ugotavljajo, da je delo aktivov članov ZK precej odvisno tudi od metodike dela osnovnih organizacij Zveze komunistov, v kolikor osnovne organizacije ZK zbirajo določena gradiva in jih proučujejo. Tako je tudi ugotovljeno, da najbolje delata aktivni članov ZK v Steklarni v Hrastniku in v Tovarni dokumentnega in kartnega papirja v Radečah. Člani teh aktivov se redno sestajajo pred vsakim zasjedanjem samoupravnih organov in na zasjedanjih teh organov zavzemajo enotna stališča. Zdej si pa v Hrastniku prizadevajo, da bi bolje zaživel aktiv članov ZK – odbornikov zbora proizvajalcev pri občinskem LO, čeprav se člani tega aktivna že zdej redno shajajo pred vsako sejo občinskega ljudskega odbora in razpravljajo o posameznih zadevah, ki so na dnevnem redu sej.

Dosedanje delo aktivov članov ZK v vseh štirih zasavskih občinah – v Litiji, Zagorju ob Savi, Trbovljah in Hrastniku – kaže, da bo treba še bolj izkoristiti in vzbuditi zanimanje za delo članov ZK v okviru aktivov članov ZK, hkrati pa aktivne tudi kadrovske okrepiti. Nobenega dvoma ni, da so aktivni članov ZK pomembna oblika dela, s katero je mogoče doseči pri posameznih članik ZK večji interes za proučevanje in reševanje določenih problemov. Seveda bo pa potrebno, da bodo v prihodnje mimo občinskih komitejev Zveze komunistov posvetila več pozornosti aktivom članov ZK tudi poverjenstva občinskih komitejev ZK, hkrati pa tam, kjer aktivov še ni, sklicevala člana Zveze komunistov po posameznih področjih za reševanje določenih problemov. Seveda se ob vsem ne sme pozabiti na večjo skrb za kvalitetnejše delo aktivov članov ZK.

Pa tudi osnovne organizacije ZK se bodo morale v prihodnje čvrsteje odločati za ustanavljanje občasnih aktivov članov ZK, saj so aktivni že v mnogih primerih postali stalna in uspešna oblika sestajanja in dela članov ZK na posameznih področjih. – Zlasti dobre uspehe so dosegli v zadnjem času na področju litijske občine aktivni članov ZK za proučevanje gradiva IV. plenuma CK ZK Jugoslavije, ki so temeljito aplicirali ugotovitve plenuma na razmere v litijski občini in sprejeli vrsto nalog za odpravo nekaterih ugotovljenih slabosti.

Marjan LIPOVŠEK

Delovni dogovor ObSS Trbovlje

Minuli teden, v petek popoldne, je bil v predavalnici Delavskega doma VII. redni občni zbor občinskega sindikalnega sveta v Trbovljah. V temeljitim poročilu predsednika ObSS Pavla Kovača so bili obdelani ter nanašani problemi, s katerimi so se in s katerimi se še bori ObSS ter podružnice sindikata. V raz-

pravah, ki so bile konstruktivne in nadvse realne in v katerih sta spregovorila tudi predsednik OSS tov. Verbič in predsednik Obo SZDL Trbovlje, tov. Borštnar.

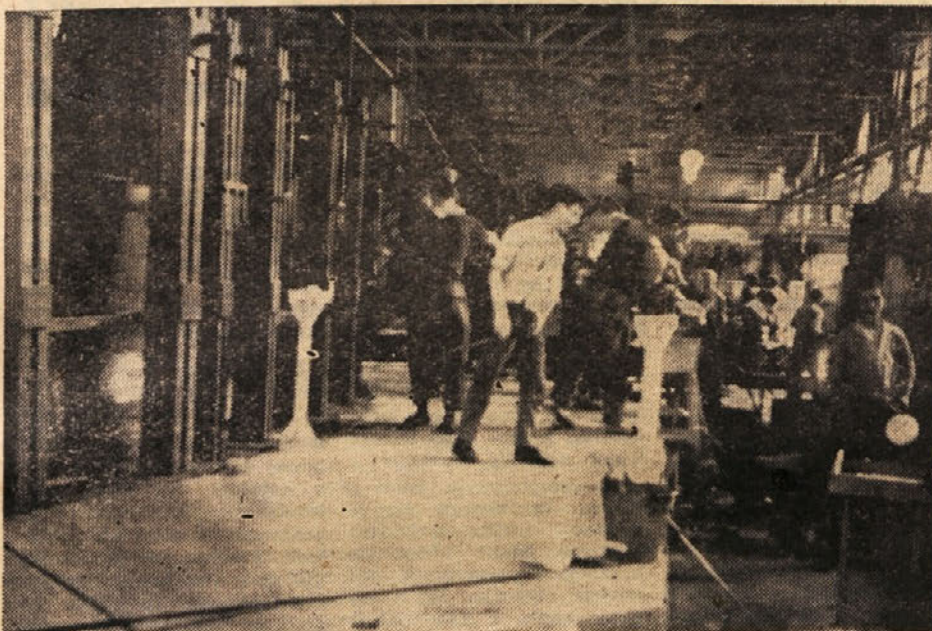
V trboveljski komunij je bilo doslej in je še nekaj gospodarskih organizacij s slabo notranjo organizacijo dela. To pa je neposreden povod, da delavci niso tako izkoriščeni, oziroma da v delovnem času ne opravijo tega, kar bi lahko in kar bi mogli. Včasih je pa to tudi povod za razna medsebojna trenja v organizacijah ter vzrok zastoja ali pa kopičenja proizvodov. V takih gospodarskih organizacijah bi morali sindikati odigrati svojo vlogo, seveda če so toliko močni, kar jim pa lahko zagotovi le močan in idejno enoten sindikalni kader, ki je večinoma ravno v teh gospodarskih organizacijah dokaj šibek in neenoten. Vse to pa škodli ugledu sindikalne podružnice, ki ne more izvajati niti osnovnih na-

log, ki se postavljajo pred nje, po drugi strani pa škodi tudi gospodarski organizaciji, ker imajo nenehne težave na nekaterih področjih svojega delovanja.

Glede poglobljanja delavskega in družbenega samoupravljanja je začrtana pot, ponekod le formalnega značaja. »Odgovorni gospodarski činitelji,« je podčrtal predsednik OSS tov. Verbič, »morajo spoznati, da to ni fraza, temveč odraz našega časa in družbe. Družbeno in delavsko samoupravljanje naj bo odraz delovanja neposrednega proizvajalca, ki upravlja družbena sredstva. Kje so vzroki vse prepočasnega poglobljanja delavskega in družbenega samoupravljanja, vemo, in zato je jasno, da nam tistega, kar so že drugi ugotovili, ni treba ponavljati, in da se moramo lotiti dela, ki nas bo ponekod pripeljalo do žudnih ugotovitev in da bodo nekateri gospodarski činitelji skušali dokazovati kaj

drugega. Toda pot delovanja sindikalnih organizacij, se pravi neposrednih proizvajalcev, je jasno začrtana. Jasno je, da se morajo sindikati boriti za vse tisto, kar je začrtano, in da morajo prikazati veliko večjo samoiniciativnost kot doslej.«

V razpravi je bila jasno zastavljena tudi beseda o nekaterih funkcionarjih po gospodarskih organizacijah, ki vse preveč pojmujejo svoje delo v negativnem smislu besede. Jasno je bilo tudi povedano, da v gospodarski organizaciji ni direktor tisti, ki lahko o vsem določa, ne da bi se posvetoval z odgovornimi organi družbenega in delavskega upravljanja, ki so ponekod potisnjeni le v izvrševanje manj važnih ali pa celo povsem nepomembnih nalog. Podčrtano je bilo, da je potrebno, da sindikalne podružnice opravljajo prevenstveno v takih gospodarskih organizacijah tisto poslanstvo, ki se postavlja pred nje.

Prejšnji teden so spustili v Steklarni v Hrastniku — kakor smo že bili poročali v zadnji številki — v redno obratovanje novo 12-lončno peč. Naša slika je bila posneta samo uro po začetku rednega obratovanja in prikazuje steklarje, ki so prvi dan delali pri novi peči — in seveda tudi novo 12-lončno peč

Naslednje leto začetek rekonstrukcije

Ze pred leti je sklenil delovni kolektiv radeške Tovarne dokumentnega in kartnega papirja, da je nujno potrebna rekonstrukcija obstoječih objektov in naprav. Toda šele predlani so uspeli s posojilom na zveznem investicijskem natečaju, tako da imajo sedaj zagotovljena sredstva za rekonstrukcijska dela. Dosedanja dnevna zmogljivost te edine tovarne v Jugoslaviji, ki izdeluje specialne vrste papirja, je 10 ton papirja.

Za rekonstrukcijo tovarne bo predvideno potrebno okrog 1,5 milijarde sredstev, tovarna bo pa tudi sama prispevala znatna finančna sredstva. V tovarni je zaposleno sedaj okrog tristo delavcev, po rekonstrukciji pa pričakujejo, da se bo število zaposlenih povečalo za približno 9 do 10 odstotkov. Nov papirni stroj jim bo dobavila neka francoska firma ter stroja za dodelavo specialnih vrst papirja, tako da se bo zmogljivost tovarne povečala za 100 odstotkov in ravno tako tudi bruto dohodek. Pričakujejo, da bodo po rekonstrukciji lahko uredili tudi obstoječi strojni park.

Sedaj so v teku razna zemeljska raziskovalna dela, ki jih izvaja Geološki zavod iz Ljubljane, ter priprave za izdelavo elaboratov. Da bi se pa zagotovila sredstva za nemožna rekonstrukcijska dela, je delovni kolektiv Papirnice prešel na temeljito varčevanje z denarnimi sredstvi. Tako so med drugim tudi sklenili, da v naslednjih dveh letih ne bodo gradili nobenih stanovanj in upajo, da bodo tu prihranili več milijonov.

Glede na to, da je Papirnica, kot že omenjeno, edina

jugoslovanska tovarna specialnih vrst papirja, in da še ne zadovoljuje vseh potreb na domačem tržišču, si delovni kolektiv prizadeva, da bi v najkrajšem možnem času izvršil vsa rekonstrukcijska dela. Tako upajo, da bodo že spomladi lahko začeli s pripravljalnimi rekonstrukcijskimi deli, v drugem polletju 1964. leta pa naj bi po predvidevanjih stekla po-

skusna proizvodnja. Mimo tega pa so začeli v tovarni dokumentnega in kartnega papirja v Radečah že osvajat nekatere nove vrste specialnih papirjev, ki smo jih doslej uvažali. Z 20 ton specialnih vrst papirja bodo prihranili državi znatna devizna sredstva, ki so bila doslej potrebna za nakup posebnih vrst papirja v tujini. —ek

Zastarel strojni park

Nedavno tega smo obiskali delovni kolektiv radeške tovarne »Peta«. V kakih težavah je bil še nedavno tega ta kolektiv, je znano. O tem, kako sedaj gospodarijo, in o načrtih za prihodnost nam je pa pripovedoval tehnični vodja tovarne Franc Gospodarič.

Ze uvodoma je poudaril, da je bila v povojnih letih proizvodnja pet izredno donosna dejavnost, da se pa v zadnjih letih opaža občuten padec naročil teh prej tako iskanih artiklov. »V primerjavi z lanskim polletjem in letošnjim istim obdobjem smo ugotovili, da je padel odstotek naročil za 50%. Da smo zaradi tega v precejšnjih težavah, je jasno, saj imamo zelo zastarel strojni park, tako da je skoraj nemogoče misliti na uspešno preusmeritev proizvodnje. Toda kljub temu smo že lani preusmerili del proizvodnje na enostavne stružene artikle lesne galanterije — čepe, valje, sušilna stojala in razne vrste pohištvenih nog.

Zaradi vedno slabšega plasmaja lesenih pet — ki jih izdelujejo okoli petsto vrst in ki jih vse bolj izpodrivajo pe-te iz kovin in umetnih mas, so v podjetju preusmerili pro-

izvodno na izdelovanje raznih galanterijskih izdelkov za domači in tuji trg: kuhinjske valje, razne oblike struženih nog za pohištvo.

Zelo dobre možnosti so v izvozu. Minula dva meseca so izvažali 40 do 50% proizvodnje, v tem mesecu pa kaže da bodo še veliko več.

Zaradi vedno večjega povpraševanja za nekatere njihove izdelke in zastarelosti strojnega parka je začel delovni kolektiv »Peta« letos razpravljati o možnostih rekonstrukcije ali pa adaptacije obratnih prostorov in strojnega parka. Tako računajo, da bi za predvidena dela rabili 30 do 40 milijonov din, pripravljajo se tudi že načrti za rekonstrukcijo, opravljajo pa tudi zemeljske raziskave in meritve. Glede na to, da bodo že v letošnjem letu ustvarili znatna sredstva, upajo, da bi že naslednje leto lahko najeli potrebne kredite. Hkrati z rekonstrukcijskimi deli pa bi uredili tudi obrate za galanterijske izdelke, za katere bi morali dobiti tudi nove stroje, ker ti izdelki že počasi osvajajo domače tržišče. Tako gredo sedaj trenutno kar dobro v promet pete ter neka-

Osemmesečna realizacija plana

Zadnji rezultati o osemmesečnem gospodarjenju in izpolnjevanju plana industrije in proizvodne obrti v trboveljski komunici dajejo kar zadovoljive rezultate. Zlasti zadovoljive uspehe je opaziti v obeh dveh gospodarskih panogah v avgustu. Nekoliko nižjo proizvodnjo kot v juliju je v tem mesecu zaslediti le pri Elektrarni. Celotna industrija dosega v prvih osmih mesecih letni plan z 67,8 odstotka oziroma 101,4 odstotka. Izmed posameznih gospodarskih organizacij je na prvem mestu Elit z 79,9 odstotka oziroma 119,8 odstotka letnega plana.

Kot je znano, je pa v tem obdobju dosegla najslabše rezultate Tovarna pohištva. To stanje se je sicer v zadnjem mesecu precej izboljšalo, toda kljub temu dosega ta gospodarska organizacija plan na osnovi fakturirane realizacije le s 54,2 oziroma 81,3 odstotka letnega plana. Mimo Tovarne pohištva je izpad plana v panogi industrije opaziti edino še pri Elektrarni, ki dosega plan le s 87,4 odstotka.

V proizvodni obrti je stanje dokaj slabše. V celoti dosega ta panoga letni plan 96,1 odstotka, kar je za 2,5 odstotka pod planom. Najuspešnejše podjetje v tej panogi je podjetje »Meso«, ki je v tem obdobju doseglo letni plan s 75,6 odstotka. Tudi v tej panogi so se zaloge povečale za 18,4 odst. proti prvemu polletju. Zaloge v tej panogi so se povečale pri vseh podjetjih razen podjetja »Meso«, ker so se znižale za 20 odstotkov.

V primerjavi s prejšnjim mesecem oz. s polletjem so se v industriji povečale zaloge. Tako so se v primerjavi s 7. mesecem povečale za 4,6 odstotka, v primerjavi s polletjem pa za 5 odstotkov. Najvišji porast zalog je pa opaziti pri Strojni tovarni, in sicer za 11,2 odstotka v primerjavi s prejšnjim mesecem. — ek.

J. S.

Prosta izbira zdravnika in še kaj

V zadnjem času je mogoče vse česče ugotavljati, da so v zasavskih občinah dokaj napačno doumeli izbiro zdravnika. Ker v temeljnih določilih o prosti izbiri zdravnika niso bili navedeni pogoji in roki za to, in ker tudi dosedanje skupščine Zavodov za socialno zavarovanje niso sprejele podrobnejših navodil za izvajanje oz. uporabljanje možnosti proste izbire zdravnika, je prišlo do vrste izkoriščanja socialnega zavarovanja in skladov socialnega zavarovanja s strani zavarovancev.

Posamezniki so namreč zaradi neurjenih vprašanj okrog proste izbire zdravnika hodili od zdravnika do zdravnika in zahtevali za razne mogoče in nemogoče boleznin in poškodbe bolniški stalež. Zato ni čudno, če so v vseh štirih zasavskih občinah začeli pred meseci ugotavljati, da nenehno raste odstotek izostankov z dela zaradi boleznin in nezgod.

Zaradi tega stoji pred novo skupščino Zasavske komunalne skupnosti socialnega zavarovanja in pred Komunalno skupnostjo socialnega zavarovanja za področja občin Ljubljana Moste — Polje in Litijska, da že na začetku mandatne dobe sprejmejo dopolnilne predpise o prosti izbiri zdravnika k pravilnikom o uveljavljanju zdravstvenega zavarovanja ter s tem onemogočijo izkoriščanje socialnega zavarovanja in skladov socialnega zavarovanja, na drugi strani pa, da tako dosežejo v celoti svoj smisel temeljna načela o prosti izbiri zdravnika.

Ob tem je treba tudi zapi-sati, da so samoupravni organi nekatere zasavskih gospodarskih organizacij v zadnjem času že sklenili zaradi tega, ker še niso dopolnilna temeljna načela navodila o prosti izbiri zdravnika, da lahko njihove proizvajalce — zavarovance sprejmejo v bolniški stalež le določene ambulante, medtem ko pa lahko zdravniško pomoč nudijo vse ambulante. Tako so o tem razpravljali v Steklarni v Hrastniku in na Rudniku rjavega premoga Trbovlje — Hrastnik. V Trbovljah pa razmišljajo na Rudniku celo o ambulanti zaprtega tipa.

(ma)

Zbori zavarovancev so razpravljali

V septembru in v začetku oktobra je bilo v vseh štirih zasavskih občinah - Trbovlje, Zagorje ob Savi, Hrastnik in Litijska - skupaj 131 zborov zavarovancev pred volitvami članov novih skupščin komunalnih skupnosti socialnega zavarovanja.

Iz razprav z zadnjih zborov zavarovancev na področju občin TRBOVELJ in HRASTNIKA izhajajo med drugim tudi naslednja vprašanja: zakaj je v splošnih ambulantah premalo izkoriščen delovni čas (pozen začetek dela v ambulantah in predolgi odmeri na račun malic); zakaj je treba v zobozdravstvenih ambulantah tako dolgo čakati, da se pride na vrsto; zakaj je omejen vpis na medicinsko fakulteto - oddelek za stomatologijo in zakaj ni bolj diferencirano plačevanje prispevka za socialno zavarovanje zaradi prekoračenja določenega števila bolnih in ponesrečenih. Zraven tega so na zborih ostro obsodili izkoriščanje skladov zdravstvenega in socialnega zavarovanja, razpravljali o nekaterih še nerešenih vprašanih nadomestila osebnega dohodka za delovne invalide, o potrebi po lažnem nadzoru bolnikov in večjemu sodelovanju zdravstvene službe z gospodarskimi organizacijami, zavodi in ustanovami, o tem, da je treba organizirati službo za nego na domu, o kategorizaciji bolnikov v bolnicah, o tem, da so nekatera zdravila premalo učinkovita in še o nekaterih drugih vprašanih; na zborih zavarovancev na področju občine Hrastnik pa o nujnosti po ureditvi okulistične ambulante, za katero je že določen prostor. Mogoče bi bilo dobiti tudi zdravnika - okulista, treba bi pa bilo do-

biti samo še potrebno opremo za okulistično ambulanto.

V ZAGORJU OB SAVI so pa zavarovanci na zadnjih zborih opozorili na nujnost po ustanovitvi enotne zasavske komunalne skupnosti socialnega zavarovanja za tri zasavske občine - Trbovlje, Hrastnik in Zagorje ob Savi. Zraven tega so opozorili še na nujnost, da se določijo ostrejša merca za izkoriščevalce socialnega zavarovanja, opozorili so pa še na potrebo po izboljšanju kvalitete zdravstvenih storitev.

Na področju občine LITIJA bi veljalo zlasti omeniti težave v zvezi s sklicem zborov zavarovancev za manjša pod-

jetja, saj je bilo treba n. pr. zbere zavarovancev za trgovinske, obrtne in prometne delavce sklicati dvakrat. Sicer je bila pa razprava živahnija na zborih zavarovancev v manjših gospodarskih organizacijah. Na zborih na področju litijske občine so razpravljali o bodočem načinu financiranja socialnega zavarovanja, o načinu plačevanja nadomestila za 30 dni, o obiskih v ambulantah, ki naraščajo prve dni v tednu, o skupnem odkrivanju listih, ki izkoriščajo socialno zavarovanje in podobno kot v Trbovljah in Hrastniku - o potrebi po večjem sodelovanju zdravstvene službe z gospodarskimi organizacijami.

Nova hrastniška cesta od železniške postaje do rudnika bo kmalu v celoti nared

Izobraževanje v STT

Na začetku občinskih konferenc organizacij Zveze komunistov v Zasavju

(Nadaljevanje z 2. stran) hodno razpravljali na sestankih osnovnih organizacij ZK Jugoslavije, sklicani bodo pa tudi posvetovanja s člani ZK Jugoslavije po posameznih področjih in na katerih bodo med drugim razpravljali o integraciji, rotaciji, nadaljnjem razvoju delavskega samoupravljanja, arondaciji, kooperaciji in drugih aktualnih vprašanih. Omeniti je velja, da predlagajo v Hrastniku za nov 25-članski občinski komite ZK kar 17 novih članov, povprečna starost predvidenih članov za nov občinski komite pa je nekaj nad 31 let. V novem ObK ZK bo po predlogu kar 20 članov ZKJ, ki so obiskovali razne politične šole, 7 članov pa mlajših od 25 let, in 7 tehnikov.

M. LIPOVŠEK

V Strojni tovarni v Trbovljah posvečajo veliko pažnjo strokovnemu izobraževanju kolektiva, kar so ugotovili tudi na zadnji letni konferenci ZK tega podjetja. Trenutno se šola v večerni TSS 34 članov delovnega kolektiva, šest jih pa obiskuje Visoko tehniško šolo.

V letošnjem letu predvideva zadevni plan izobraževanje članov kolektiva za potrebe posameznih sektorjev

Kredit za trajna obratna sredstva

(ar) HRASTNIK - Steklarstva v Hrastniku se je udeležila natečaja za kredite za trajna obratna sredstva, in sicer za najetje posojila v ta namen v znesku 80 milijonov din z rokom vračila 8 let ob 6 odstotnih obrestih. Da se tovarna lahko udeleži natečaja, potrebuje garancijsko izjavo, ki sta jo dala podjetju oba zbora ObLO Hrastnik na nedavni seji.

v tečajih in seminarjih, in sicer da obiskuje 54 slušateljev seminarjev oz. tečajev od 3 do 30 dni izven podjetja, v tovarni pa tudi od 3 do 30 dni. Dvanajst članov kolektiva je obiskovalo v I. skupni angleški tečaj po intenzivni učni metodi. Letošnje leto štipendira tovarna 9 študentov, od katerih jih šest obiskuje fakulteto.

Konferenca je ugotovila, da tovarna posveča zadostno pažnjo strokovni izobrazbi, vse premalo pa ideološko-političnemu izobraževanju članov ZK. V tej zadevi je komite ZK tovarne ukrenil vse potrebno in tudi pripravil program političnega izobraževanja vseh članov ZK. V bodočem delovnem programu bodo posvetili vso skrb tudi večernim in drugim političnim šolam ter raznim drugim oblikam izobraževanja in kadrovanja.

Doslej je razne politične šole in tečaje obiskovalo 46 članov, za letošnje leto je pa

Problemi službe družbenega knjigovodstva

V drugi polovici leta 1960 je bila ustanovljena Služba družbenega knjigovodstva pri Narodni banki, podružnici v Trbovljah. Zaradi reorganizacije bančnega sistema se leto 1961 ne more šteti kot leto nemotenega poslovanja. Mimo tega pa so bili v tem letu uveljavljeni novi gospodarski predpisi, kar je tudi zahtevalo podrobno proučitev le-teh, zato je bila učinkovitost interne kontrole vse-kakor nekoliko okrnjena.

Po reorganizaciji bank je Služba družbenega knjigovodstva izročila podružnici Narodne banke uporabnike družbenega premoženja z njihovega območja, od Komunalne banke v Trbovljah je pa prevzela vse uporabnike družbenega premoženja, ki

jih je vodila ta banka. Tako se so posl. Službe družbenega knjigovodstva razširili od industrijskih gospodarskih organizacij na vse ostale gospodarske organizacije, družbene sklade, proračun, hišne svete in ostale uporabnike družbenega premoženja.

Ko je začela Služba družbenega knjigovodstva delovati, je bilo čutili, da je pomanjkanje prakse in strokovne izobrazbe uslužbencev v določeni meri omejevalo izboljšanje kvalitete dela, predvsem v predhodni kontroli. Posebne naloge, ki jih Zakon o družbenem knjigovodstvu narekuje SDK so sledeče: služba družbenega knjigovodstva kot kontrolor, kot družbeni knjigovodja in statistik ter kot analitik.

Kot že omenjeno, se je z reorganizacijo bank v 1. 1961 zelo povečal obseg poslovanja podružnice NB v Trbovljah oziroma SDK. Omeniti velja, da že v Komunalni banki niso bila zasedena vsa predvidena delovna mesta v Službi družbenega knjigovodstva. Kader, ki so ga prevzeli s posl. družbenega knjigovodstva, je bil mlad in nezkušen. Toda kljub povečanemu obsegu poslovanja pa se število zaposlenih v naknadni kontroli in finančni inšpekciji ni povečalo, ker niso mogli dobiti ustreznega strokovnega kadra. Obseg poslovanja ni tolikšen, da bi morali delo drobiti v predhodno kontrolo in knjigovodstvo koristnikov, toda s tem, da sta delovali še naprej samostojni organizacijski enoti, so s koncentracijo dela obdržali kvaliteto dela.

Prav tako pereč problem je mehanizacija dela. Jasno je, da mehanizacija, s katero razpolaga Služba družbenega knjigovodstva, ne ustreza potrebam. Stroji, ki jih je Služba družbenega knjigovodstva prevzela od Komunalne banke, so že v precejšnji meri izrabljeni in bi jih bilo treba zamenjati. V zvezi z mehanizacijo pa predstavljajo poseben problem stroji na štiri računске operacije, saj razpolaga NB le z enim takim, precej stari in že izrabljenim strojem. - ek

RAZPRAVA O NAGRAJEVANJU

(D.T.) ZAGORJE - Pred dnevi je upravni odbor zagorske kmetijske zadruge razpravljala o nagrajevanju kmetijskih tehnikov. Dosedanji način nagrajevanja namreč ni več ustrezen, ker je bil zastarel in nestimulativen. Osebnih dohodkov kmetijskega tehnika je bila do zdaj mesečna nagrada, s čimer je bila pravzaprav zatrta vsaka iniciativa, ker se mesečna na-

grada ni spreminjala z zvezi s prizadevnostjo posameznika.

Nov način nagrajevanja pa predvideva osnove za delovna mesta, od prizadevnosti posameznika pa bo odvisen gibljivi del osebnega dohodka. Prav bi bilo, da bi v kmetijski zadruzi v Zagorju razmislili tudi o novem sistemu nagrajevanja ostalih kmetijskih proizvajalcev.

Obračun dela prosvetnega društva Čeče

(MAD) CEČE — Pred časom je bil v Čečah občni zbor domačega Prosvetnega društva, ki se ga je udeležilo precej mladih članov, pogrešali so pa starejše društvene člane in predstavnike ostalih društev in organizacij.

Na občnem zboru so ugotovili, da so člani društva izpolnili sprejeti program dela. Dramska sekcija je pripravila dve enodejanki, z Marinčev komedijo »Poročel se bom s svojo ženo« pa nastopila na občinski dramski reviji ter gostovala v Hrastniku in na Partizanskem vrhu. Lani so pa pripravili skupaj s šolarji tudi uspelo proslavo 80-letnice šole v kraju. Pionirski pevski zbor je letos petkrat javno

nastopil, med drugim tudi na občinski pevski reviji. Društvo je pripravilo tudi štiri predavanja, šahisti pa so se srečali s šahisti iz Bobna.

Težava v delu društva pa je: primeren prostor! Vse se je in sestanki so največkrat v šoli ali pa v gostilni. Odbor Prosvetnega društva si je prizadeval, da uredi z lastnico krajevne dvorane odnose zaradi uporabe dvorane. V tem pa ni uspel. Lastnica dvorane ne prodaja za najemnino pa stavi izredno visoke pogoje. Tako se vse bolj poraja potreba po gradnji kulturnega doma. O gradnji govorijo že nekaj časa, vendar doslej še ni bilo storjenega nič, ker ni sredstev. Ker je bil pri občinskem ljudskem odboru usta-

novljen sklad za pospeševanje kulturne dejavnosti prebivalci Čeč upajo, da se bodo našla potrebna sredstva za gradnjo doma na Čečah. Seveda pa se bodo morala prizadevanja za zgraditev

doma vključiti še ostala društva in organizacije v vasi. V novem domu se bi lahko v prihodnje namreč razvijalo vse kulturno in politično življenje prijazne vasice pod Mrzlico.

Seja izvršnega odbora ObO SZDL Litija

(ma) LITJA — V petek je bila v Litiji seja izvršnega odbora občinskega odbora SZDL, ki se je zraven drugih udeležil tudi sekretar OO SZDL inž. Levstik.

Na seji so najprej razpravljali o pripravah na konferenco krajevnih organizacij SZDL, pri čemer so sklenili, da bodo konference v vseh

13 KO SZDL v mesecu novembru. Zdaj so pa že v teku predkonferenčni sestanki članov SZDL v 21 podružnicah KO SZDL na področju litijske občine. Zraven tega je tudi dogovorjeno, da bodo kar v 42 vaseh na področju občine Litija predvolilni sestanki članov SZDL, na katerih bodo v glavnem razpravljali o prednosutku nove Ustave in o osnutku novega občinskega statuta. Na predvolilnih sestankih bodo pa člani SZDL izvolili tudi nova vodstva podružnic KO SZDL in delegate za konference KO SZDL.

Konferenca mladine TEI Izlake

(M. G.) IZLAKE — Pred zadnjo soboto je bila na Izlahah konferenca mladinskega aktiva Tovarne elektroporcelana. Doseganje delo v aktivu ni bilo najboljšo, čeprav so na lanski konferenci sprejeli vrsto sklepov. Sekcija, ki so jih ustanovili, so le delno zaživele. Člani strelske družine so do prvega tekmovanja, ki je bilo v Zagorju, pridno trenirali in osvojili tretje mesto. Šahovska sekcija je slabo delala. Dramska sekcija je pa skupaj s terenskim mladinskim aktivom naštudirala kmečko dramo, s katero je štirikrat uspešno nastopila na domačem odru. Zdaj je mogoče upati, da bo delo v prihodnje uspešnejše. Na konferenci so namreč sklenili, da bodo poživili delo v vseh sekcijah, posvetili več pozornosti ideološko-politični vzgoji članov in sklenili, da bodo ustanovili družino Počitniške zveze, za katero vlada med člani IMS precejšnje zanimanje.

Sestanki vodstev KO SZDL

(ma) ZAGORJE — V teh dneh so na področju litijske občine v teku sestanki vodstev KO SZDL. Taki sestanki so bili zadnji petek v KO SZDL Litija, Sava in Dole, zadnjo soboto pa v KO SZDL Vintarjevec.

Na sestankih vodstev KO SZDL razpravljajo o podrobnem planu javnih razprav o prednosutku nove Ustave in osnutku novega statuta občine, zraven tega pa še o nekaterih kadrovskih vprašanjih okrog priprave novih članov vodstev KO SZDL. Govorijo pa tudi o pripravi poročil za bližnje konference podružnic KO SZDL in samih krajevnih organizacij SZDL.

V Zagorju pripravljajo seminar

(ma) ZAGORJE — Občinski odbor SZDL v Zagorju ob Savi je formiral posebno skupino družbeno-političnih delavcev, ekonomistov in pravnikov, ko bo najprej na enodnevnem seminarju proučila predosnutek nove Ustave, pozneje pa vodila javne razprave o njem. Na občinskem odboru SZDL v Zagorju ob Savi smo pa še izvedeli, da bodo začeli z javnimi razpravami o prednosutku nove Ustave na področju zagorske občine prihodnji teden.

Priprave na razpravo o prednosutku nove Ustave v Litiji

(ma) LITJA — V Litiji so pri občinskem odboru SZDL ustanovili politični aktiv, ki bo v sodelovanju s krajevnimi organizacijami SZDL pripravil načrt za javne raz-

NAJNOVEJŠE

prave o prednosutku nove Ustave in tudi pripravil aktualno gradivo iz prednosutka nove Ustave, ki utegne zanimati občane na posameznih področjih.

Za tovariše, ki bodo vodili javne razprave o prednosutku nove Ustave in o osnutku novega občinskega statuta, bodo pripravili poseben seminar, ki se ga bodo udeležili člani političnega aktiva pri občinskem odboru SZDL in občinskem sindikalnem svetu, ki pa bo organiziral javne razprave v gospodarskih organizacijah, zavodih in ustanovah. V seminarju bodo začeli z delom ta teden, delo pa bo potekalo v obliki razprav.

Zagorska mladina se pripravila na razpravo o prednosutku Ustave

(D. T.) ZAGORJE — V okviru razprav o prednosutku nove Ustave pripravlja občinski komitee LMS v Zagorju Tribunal mladih, na kateri bodo mladi občani razpravljali o prednosutku nove Ustave. Tako se bo tudi mladina zagorske občine vključila v javne razprave o prednosutku nove Ustave.

Tudi občinski odbor SZDL Zagorje pripravlja široko zasnovano javno razpravo o prednosutku nove Ustave. V ta namen bo formiral posebno skupino družbeno-političnih delavcev, ekonomistov in pravnikov, ki bodo najprej sami proučili na krajšem seminarju predosnutek nove Ustave, pozneje pa ga posredovali ostalim občanom Zagorja.

Najprej TE Trbovlje II

(ar) TRBOVLJE — Delavski svet Termoelektrarne Trbovlje je na zadnji seji sklenil, da se najprej začne z gradnjo termoelektrarne II, nato se bodo pa lotili rekonstrukcije kotlov v stari elektrarni.

Pravilnik za obračun po delovnem učinku

V tovarni židakov pri Termoelektrarni v Trbovljah se že potrdili pravilnik za obračunavanje učinka dela za proizvodnjo zgotovljenih izdelkov. Namen nagrajevanja po učinku je, da se zainteresira vsakega posameznika, da se bori za čimvečji dvig proizvodnje. Obračun učinka dela ni deljen na več skupin,

ampak se zaračunava za vsakega posameznika, ki je zajet v obračun, na mesečni osnovni dohodek z odstotkom, ki je bil dosežen v celotni mesečni proizvodnji zagotovljenih izdelkov. Izračun učinka dela je neposredno odvisen od dosežene proizvodnje, ki se izračunava povprečno po številu proizvedenih židakov.

Pri izračunu proizvodnje se uporablja diferencialni faktor po delovnih mestih od 1,5 do 2,5.

V primeru izpada obratovanja, ki ga je zakrivila malomarnost ali kaj drugega, lahko obratni delavski svet na predlog obratovodje na osnovi sklepa disciplinske komisije odvzame prizadele osebi izračunani iznos po učinku za dobo 1 do 6 mesecev. Tudi članom kolektiva, ki neopravičeno izostanejo od dela, se za 1 dan odsotnosti odtegne 20 odst. od obračunanega učinka, za 2 dni odsotnosti 50 %, za tri neopravičene izostanke pa prizadele član kolektiva nima pravice do obračuna po učinku za tisti mesec. - ar.

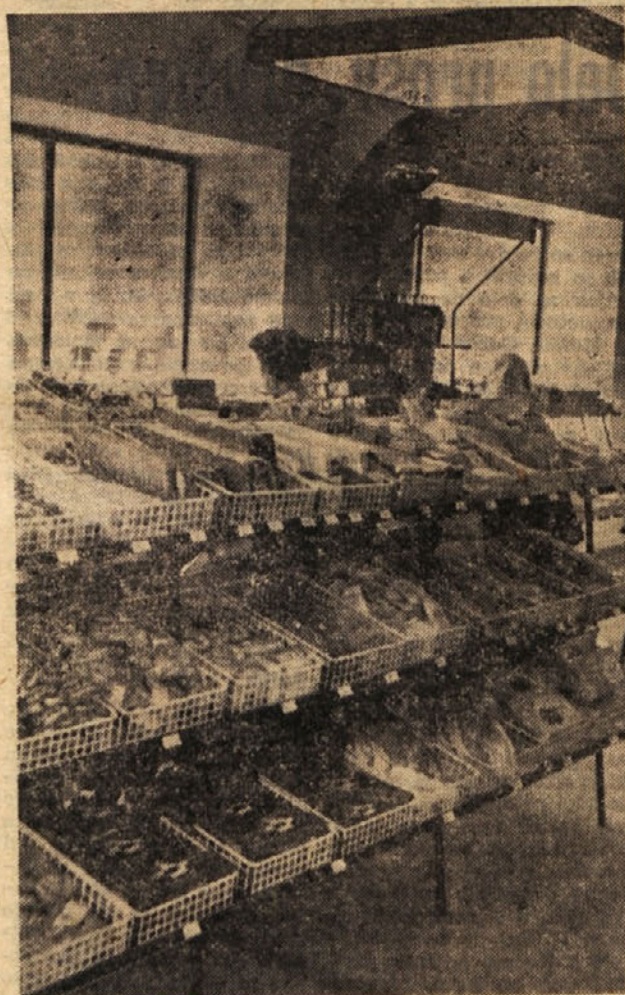
Skupna glasbena šola v Hrastniku

(ar) HRASTNIK — Glasbeno šolo v Radečah so združili z glasbeno šolo v Hrastniku. Nov način upravljanja in boljše poslovanje sta zahtevala ta ukrep. Obe šoli bosta imeli skupno administrativno poslovanje, drugače bo pa pouk v Radečah še nadalje ločeno tamkaj. V Radečah je sedaj 33 učencev, v Hrastniku pa 133. Za novega direktorja Glasbene šole je bil imenovan Viktor Malovrh.

Oddelek Tehniške

srednje šole v Zagorju (ma) ZAGORJE — Prejšnji teden so v Zagorju začeli z rednim šolskim delom na strojnem oddelku Tehniške srednje šole — odseku za odrasle. Ker se je ob prvotnem razpisu prijavilo premalo slušateljev za elektrooddelek, so zdaj vpisali za šolanje na tem oddelku po daljši do danes, žetrika, 18. oktobra.

Matična šola TSŠ v Zagorju ob Savi — odseka za odrasle je Tehniška srednja šola v Ljubljani.

Zagorsko trgovsko podjetje »Potrošnja« je uredilo v Toplicah samopostrežno trgovino, ki jo gospodinja iz Toplice rade obiskujejo

Zobna obolenja so se zmanjšala

(ma) ZAGORJE — Na zadnjem posvetovanju prosvetnih delavcev zagorske občine je dentist France Golob govoril tudi o negi zob šolskih otrok in pri tem naglasil pomen uporabe flour tablet. Ugotovljeno je, da je uživanje teh tablet v Zagorju ugodno vplivalo na zmanjšanje obolenj zob pri šolski mladini in sicer kar za 40%.

Predlagano je bilo, da naj bi še v prihodnje nadaljevali s to akcijo, za katero naj bi starši prispevali po 100 dinarjev za to preventivno akcijo, o čemer naj bi se pomenili prosvetni delavci s starši.

Garancija za Tovarno kemičnih izdelkov

(ar) HRASTNIK — Na zadnji seji obeh zborov občinskega ljudskega odbora v Hrastniku so sprejeli protizjavo, ki jo je zahteval OLO Ljubljana za najeto posojilo. Tovarna kemičnih izdelkov v Hrastniku bo namreč najela pri Splošni gospodarski banki LRS v Ljubljani posojilo za dokončno rekonstrukcijo tovarne, in sicer 50 milijonov dinarjev za redno udeležbo, ter 230.000 din za financiranje še nepokritih podražitev. Garancijsko izjavo izda OLO Ljubljana, občinski LO v Hrastniku pa protizjavo za sprošeno posojilo.

V Zagorju klub prosvetnih delavcev

ZAGORJE — Na sestankih indikalne podružnice prosvetnih delavcev v Zagorju so večkrat poudarjali potrebo ustanovitve kluba prosvetnih delavcev, v katerem bi se redno shajali. Na področju zagorske občine je nad 90 prosvetnih delavcev, ki pa se sestajajo bolj poredko. Zaradi tega je bilo predlagano, da naj bi se na določen dan v nesecu zbirali prosvetni delavci s posameznih šol v prostorih delavske univerze v oslopu SIC.

Center za napredek gospodinjstva v Trbovljah v novih prostorih

(A. B.) TRBOVLJE — Ze dolgo časa smo čutili, da je potrebno, da dobi Center za napredek gospodinjstva nove prostore, ker se le na ta način lahko poživijo osnovna dejavnost Centra, namreč vzgoja in izobraževanje potrošnika v smislu naprednega gospodinjstva.

Občinski ljudski odbor v Trbovljah z razumevanjem spremlja delo Centra, zato je odobril sredstva za adaptacijo prostorov v bivši gospodinjstvi šoli (v vrtcu na Vodah). Tako se bo že 1. oktobra Center preselil od Volkarja v nove prostore.

V prenovljenih prostorih bodo tečajji, predavanja in seminarji, tako s področja

zdrave prehrane, kakor tudi sodobnega gospodinjstva in oblačenja. V prostorih, ki so že nekdanji služili vzgoji in izobrazbi naprednih gospodinj, se bo razvila danes širša dejavnost v pogledu razbremenitve žena in razvojnih težej gospodinjstva, kar ima važen družbeno gospodarski pomen.

Upajmo, da bo postal Center za napredek gospodinjstva res center, ki bo s svojo dejavnostjo skrbel za kar najširšo povezavo ljudi na terenu, ker bo le tako lahko izpolnjeval svojo važno nalogo.

Je zanimanje za športno življenje zamrlo?

(M. G.) IZLAKE — O delu TVD Partizan Izlake že dolgo ni bilo slišati. Ves interes za športno življenje je namreč na Izlakah popolnoma zamrl. Seveda pa tega niso krivi sami mladinci oz. telovadci, pač pa tudi vadiateljski kader, ki je prenehal z delom.

Pričakovati pa je, da se bo v prihodnje delo v društvu izboljšalo. Na osnovni šoli na Izlakah je začel poučevati učitelj, ki poučuje tudi telovadbo. Pripravljen pa je vadi tudi Izlačane.

Slaščičarna tudi na Dolu

(ar) HRASTNIK — Pekarna in slaščičarna v Hrastniku bo odprla na Dolu novo poslovalnico slaščičarne. Tako bodo lahko tudi tamkaj vsak dan kupovali raznovrstne sveže slaščice in ostalo pecivo.

Skrb za defektne otroke v Hrastniku

Prav prijetno se počutijo otroci v posebni šoli v Hrastniku za defektne deco. Sola prav lepo deluje. V tej ustanovi je trenutno 33 otrok iz Hrastnika, med njimi šest iz Radeč.

Do nedavnega so morali te otroke iz Radeč pošiljati v šolo v Celje, nekatere tudi v Ljubljano. V šoli v Celju je plačevala hrastniška občina za vsakega teh otrok po 27.000 din mesečno, sedaj pa obiskujejo ti otroci takšno šolo v Hrastniku.

Za otroke iz Radeč so organizirali prevoz otrok z rednim avtobusom, kjer jih vsako jutro pričaka za to določena tovarišica in ostanejo otroci v šoli do 11. ali 12. ure. Ker pa odhaja avtobus v Radeče šele ob 14. uri, počakajo otroci ta čas v otroški varstveni ustanovi, kjer

Zagorski invalidi so v zadnjem času precej delavni. Z izkupičkom veselice, ki so jo priredili za Dan vstaje, so pripravili skupinski izlet na Kočevski Rog in si spetoma ogledali bolnišnico v Jelen Dolu, Bazo 20 in muzej NOV v Dolenjskih toplicah. V začetku septembra so pa poslali 12 članic na klimatsko zdravljenje v Crtkvenico, s pomočjo sindikata zagorskih rudarjev. — Na sliki: članice ZVVI iz Zagorja na zdravljenju v Crikvenici

imajo tudi prehrano. Tako so defektni otroci vsak dan doma, v šoli se pa počutijo prijetno ter dosegajo v pouku določen napredek in uspeh.

Ker število takih otrok narašča, bo nujno treba v kraju za vzgojno varstveno ustanovo urediti še prostore, kjer je sedaj gospodinjstvi center in šiviljski tečaj, da bo varstvena ustanova lahko

služila otrokom, ki obiskujejo pomožno šolo, v času, ko pouka ni.

V tednu otroka so priredili tej deci tudi obdaritev, in sicer je vsak otrok dobil v darilo čopate. Svet za varstvo družine in otrok pri ObLO Hrastnik se trudi, da napravi vse potrebno, da se bodo defektni otroci počutili v šoli in varstveni ustanovi kakor doma. ar.

Delo prosv. društva

(AZ) DOLE — Po poletnem počitku so člani upravnega odbora prosvetnega društva začeli z aktivnim delom. Imeli so že dve seji, na katerih so govorili o potrebah in željah za delo na kulturno-prosvetnem področju v sezoni 1962/63. Odbor je že sprejel okvirni plan dela. V novi sezoni bodo še bolj poživili klubsko življenje. Na zadnji seji so napravili podrobní plan dela kluba. Pripravili so tudi vse potrebno za občni zbor društva, ki bo v nede-

ljo, 21. oktobra, t. l. ob 8. uri. — V društvu je najtežje materialno vprašanje, ker ni od nikoder nobene pomoči, v dvorani pa ni niti stolov. Za dejavnost društva se niti ne zanima SZDL, ki je v prvi vrsti poklicana za to. V novi sezoni bo nujno potrebna večja povezava s političnimi organizacijami, sicer bo delo onemogočeno.

V mesecu oktobru so na Dolah pri Litiji spet redne televizijske predstave. Med tednom si ljudje lahko ogledajo dve ali tri oddaje, ob nedeljah pa je televizor odprt pri vseh prenosih. Tako bomo nadomestili tisto, kar smo zamudili poleti zaradi del na polju.

Čoln so podminirali

(M. V.) Kresnice — V Kresnicah so se prevažali z levega na desni breg Save s čolnom uslužbenci in drugi, ki so hodili v službo v Kresnice, Litijo, Ljubljano in drugam.

Prejšnji terek zvečer pa so nepridipravi zaminirali čoln, ki je služil za prevoz, tako da je zdaj potopljen na dnu Save. Zaradi tega so v sredo zjutraj mnogi zamudili službo. Sele v petek so se potem lahko prepeljali čez Savo v Verneku s čolnom, ki so ga menda dobili iz Laz.

V Kresnicah bo treba zgraditi most čez Savo. To vprašanje rešujejo že nekaj let. Le z zgraditvijo mostu čez Savo v Kresnicah bo odpadlo nepotrebno čolnarstvo in godrnjarstvo.

Solske zadrage

(AZ) DOLE — Člani šolske zadrage osnovne šole na Dolah pri Litiji so že pozimi izdelali načrt dela in se po njem ravnali. Posadili so zemljišče šolske zadrage s čebulo. Obdelovali so jo pod strokovnim vodstvom in dosegli prav lep uspeh. Pridelek je obilen in ga morajo sedaj še prodati. Čisti dobiček bodo porabili za ekokurzijske in izlete, in takrat bodo pozabili, da je bilo treba včasih resno poprijeti za delo.

Tudi za prihodnje pomlad so napravili plan dela.

Prejšnji teden se je pri regulacijskih delih pri potoku Medija na Lokah (investitor del je Rudnik Zagorje) pripetila nesreča. Voda iz Medije je zalila bager, ki je v veliki pomoč delavcem pri regulacijskih delih

Potrebe - zahteve - želje?

Vsem članom kolektiva Rudnika Zagorje je znano, da je CDS podjetja imenoval petčlanski redakcijski odbor kot sodelavca pri našem lokalnem listu »Zasavski tednik«, da v imenu kolektiva in za kolektiv občasnoma objavlja najaktualnejše probleme, sklepe, napotke, obvestila, pojasnila, zanimivosti, uspehe in neuspehe podjetja in jih na ta način posreduje kolektivu.

Zal mora redakcijski odbor ugotoviti, da je pri tem važnem in odgovornem delu vse premalo pobud in predlogov prav iz vrst članov kolektiva. Odboru ni jasno, ali ste z dosedanjim načinom podajanja aktualnosti podjetja zadovoljni. Mogoče bi bilo treba dati nekaterim problemom več poudarka, druge prikazati bolj podrobno; morebiti je treba osredotočiti pozornost jamskim problemom, proizvodnim nalogam, tehnološkemu procesu i. p. Ali je bila problematika samoupravljanja, nadaljnje decentralizacije, ekonomike podjetja in razvoja ekonomskih enot premalo nakazana in obdelana. Kaj pa proizvodni plan in njegova realizacija? Mesečni obračuni uspešnosti gospodarjenja in njih problemi?

Odbor vam bo vsekakor hvaležen, če ga boste opozorili na njegove kratkovidnosti ali napake, saj ravno avtokritika in kritika odpravljata slabost.

Odbor vabi vse člane kolektiva, da prinašajo direktno ali indirektno preko organov upravljanja ter internih političnih organizacij svoje želje, potrebe in zahteve, kaj je treba v delu odbora še dopolniti in izboljšati. Vsaka vaša pomoč v navedenih oblikah bo odboru zelo dobrodošla. — Odbor.

Notranja ureditev odnosov v ekonomskih enotah

Pravni predpisi, ki urejajo organizacijo, pravni položaj in upravljanje naših podjetij, so neposredni odsev družbenih in ekonomskih odnosov. Toda ti odnosi se neprenehoma razvijajo in spreminjajo,

nom v letu 1953. Pomembna določila pa vsebujejo glede nadaljnega razvoja delavskega samoupravljanja tudi zakon o delovnih razmerjih in sredstvih gospodarskih organizacij.

silec funkcije upravljanja. Želimo in hočemo torej uveljaviti sistem neposredne delavske samouprave. Takšen sistem pa narekuje ustrezne oblike in metode upravljanja, ki bodo slehernemu proizvajalcu omogočile, da bo aktivno sodeloval že pri oblikovanju vsebine gospodarske politike podjetja kakor tudi pri njenem izvajanju.

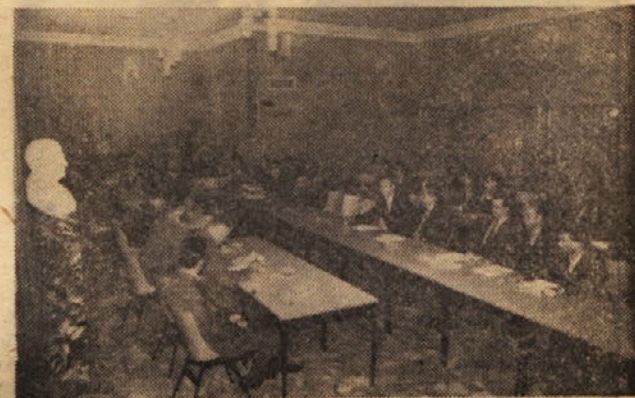
N A Š L I S T

skratka — so vedno nekoliko pred zakonodajno ureditvijo. To velja danes še posebno za oblike in metode delavske samouprave v naših podjetjih, ker delavska samouprava ne sme postati statičen sistem, temveč družbeni proces, ki se nenehno razvija.

Prvo zakonsko ureditev delavske samouprave smo dobili z zakonom o upravljanju z državnimi gospodarskimi podjetji po delovnih kolektivih v letu 1950. Temeljna načela oz. pravice kolektivo do samouprave so dobile ustavni značaj z ustavnim zakonom

Toda vsa dosedanja zakonodajna ureditev delavske samouprave še vedno bolj ali manj temelji na tistih organizacijskih oblikah in pristojnostih, kot jo je uredil že omenjeni zakon o delavskem samoupravljanju iz leta 1950, ko naj bi delovni kolektivi upravljali in gospodarili s pomočjo delavskih svetov in upravnih odborov kot svojih centralnih predstavniških or-

Osnovne oblike decentralizirane delavske samouprave so danes postale ekonomske, obračunske in predračunske enote. Toda pri tem ne gre za administrativno decentralizacijo v obliki mehničnega prenosa pristojnosti od centralnih organov upravljanja na ustrezne organe samouprave v ekonomskih enotah, temveč tudi za tako imenovano demokratizacijo funkcije upravljanja. Gre v bistvu

Osrednji delavski svet je zasedal

Ureditev vprašanja zaposlitve in nadomestil za delovne invalide - kopače

Trenutno je na Rudniku Zagorje zaposlenih 120 delovnih invalidov, ki imajo po zakonu o invalidskem zavarovanju pravice do ustrezne zaposlitve glede na njihovo zmanjšano delovno zmožnost. Od tega je 115 takih invalidov, ki imajo pravico do nadomestila za zaslužek na manj plačanem delovnem mestu. Delovnih mest za invalide je na rudniku 60, na teh pa je lahko zaposleno le 90 delavcev. Iz tega je razvidno, da je na rudniku premalo delovnih mest za zaposlitev vseh invalidov.

10. septembra je upravni odbor na svoji seji sprejel

navedilo za razporejanje invalidov na delovna mesta na podlagi določb pravil podjetja. To navedilo naj bi omogočilo delovnim invalidom, da:

- se jih pravilno razporedi na delovno mesto z ozirom na njihovo preostalo delovno zmožnost in pravico do kategorije delovnega mesta, t. j. če je bil pred invalidnostjo kvalificiran, naj tudi po invalidnosti dobi ustrezno kvalificirano delovno mesto;

- se ustrezno zaposli tiste invalide, ki so se s prekvalifikacijo usposobili za opravljanje tistega dela, za katerega so se usposobili in da

- se pravilno zaposli z ozirom na njihovo prednostno pravico n. pr. tiste delovne invalide, ki so pred upokojitvijo in bi bili zaradi slabše zaposlitve prikrajšani pri pokojnini.

Sklenjeno je pa tudi, da je mogoče delovne invalide razporediti na delovna mesta z odločbami po predhodnem posvetovanju z vodji ekonomskih enot, da ne bi prišlo do nepotrebnih nespozorazumov in drugega.

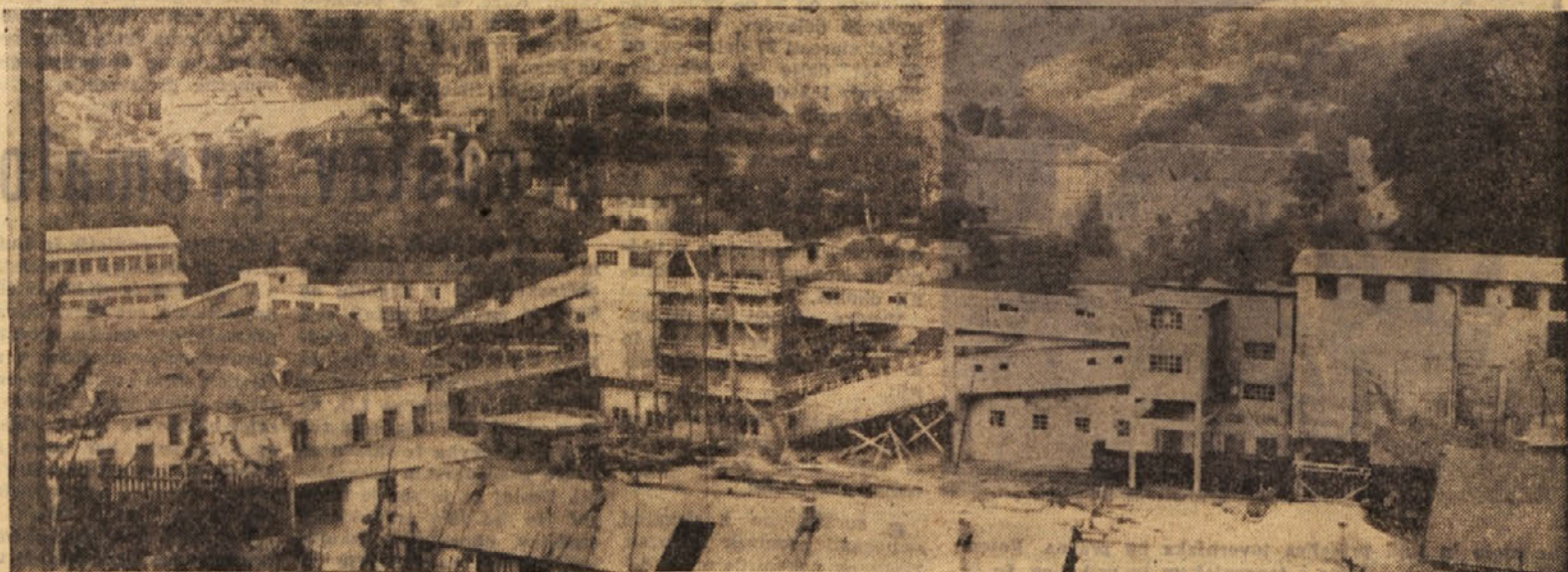
Ker na zagorskem rudniku primanjkuje primernih mest za zaposlitev delovnih invalidov, so zbori zavarovancev in (Nadaljevanje na strani 19)

ganov. To pa pomeni, da delavci upravljajo s podjetji še vedno posredno (razen v primerih, ko kolektiv šteje manj kot 30 članov).

Danes je v polnem razmahu proces nadaljnje decentralizacije in demokracije delavskega samoupravljanja. Skratka, težimo za tem, da v središče upravljanja pritegnemo slehernega proizvajalca oz. člana delovnega kolektiva, da bo nastopal kot neposredni no-

za način in metode, v kakšni meri in s kakšnimi sredstvi aktivizirati proizvajalce na njihovih delovnih mestih in od tam navzgor do centralnih organov upravljanja v podjetju, da se v tem maksimalno angažirajo njihova ustvarjalna moč in interesi ter da se razširi njihova tehnološka in družbena zavest.

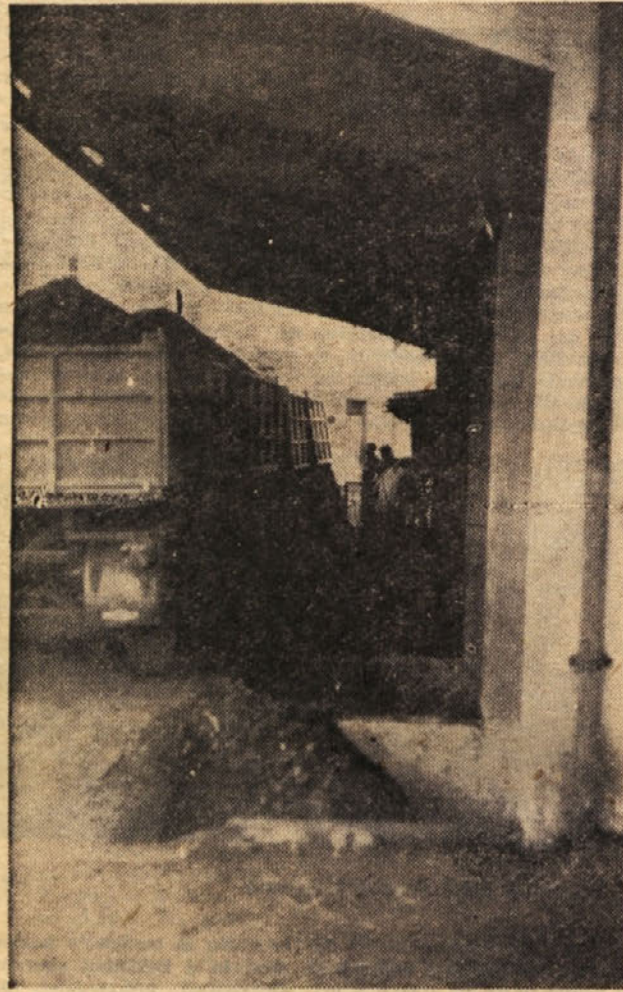
V zvezi z decentralizacijo delavske samouprave pa se (Nadaljevanje na strani 18)

Tak je pogled na separacijo z začetka Okrogarjeve kolonije. Opravljeno je že precej dela

Dva posnetka

Vzporedno z rekonstrukcijo separacije so na zagorskem rudniku uredili tudi vprašanje prevoza premoga z obrata Kisovec do separacije. Medtem ko so preje prevažali premog po ozkotirni železnici, ga zdaj s tovornjaki s prikolicami. Tak prevoz je hitrejši in cenejši

Tovornjak s prikolico je pripeljal premog z obrata Kisovec do tekočega traku na začetku separacije. Premog kar hitro pade v bunker, od tu na tekoči trak in kmalu zatem je že na separaciji

Se malo in tudi prikolica tovornjaka bo prazna. Potem pa spet na pot — šofer s tovornjakom in prikolico. In še in še — kar naprej brez prestanka. Premog mora biti pravočasno na separaciji

Fluktuacija in gibanje zaposlenih je za podjetje resen problem, če ugotovimo, da se v enem letu izmenja 25% članov kolektiva. Iz kadrovske evidence je razvidno, da se je na rudniku, če ne upoštevamo tistih, ki jim je prenehalo delovno razmerje zaradi odsluženja kadrovskega roka in upokojitve, od 1. januarja do 31. junija 1962 izmenjalo 162 delavcev. To je očiten prikaz velike fluktuacije na našem rudniku, da je v primerjavi z nami za isto razdobje na rudniku Velenje fluktuiralo le 107 delavcev. Upoštevati je tudi to,

● pomanjkanje družinskih stanovanj, ki postaja vedno bolj pereče;

● vpliv plačevanja hrane v menzah, ki je zlasti zelo občuten za delavca s sorazmerno nizkimi zasluzki in to predvsem na nekvalificiranih delovnih mestih;

● nepravilni odnosi med nadrejenimi in podrejenimi, v nekaterih primerih tudi med starejšimi in novimi delavci (starejšimi po stažu).

Upravni odbor je na svoji seji dne 10. 9. 1962 po pregledu stroškov v menzi rudnika ugotovil, da so stroški zaskrbljujoče narasli, in da

bene težave novincev, ki se zelo težko prilagodijo delu v jami.

Zainteresirati bi bilo potrebno vse nadrejene in starejše delavce, da bi ti bolj upoštevali novince in njihove začetne težave, da bi jih vzpodbudili in da bi bili strpni v času, ko se le-ti prilagajajo na življenje in delo v jami.

Problem fluktuacije je vprašanje celotnega kolektiva, zato bi morali angažirati vse upravne organe, kakor tudi vse posameznike za reševanje tega problema.

Na podlagi analize fluktuacije

Problematika fluktuacije pri rudniku Zagorje

da ima Velenje večji stalež kakor naš rudnik.

Po priznanih kvalifikacijah je fluktuiralo:

kvalificiranih delavcev 60, polkvalificiranih delavcev 19, nekvalificiranih delavcev 83; Skupaj vse delavcev 162.

Od teh je bilo: samskih 110, poročenih 52; Skupaj 162.

Način prenehanja delovnega razmerja:

po sili razmer (umrli) 2, na lastno željo (odp. del.) 118, samovoljni odhod 33, preizkušnja 9; Skupaj 162.

Pregled delovnega staža pri rudniku tistih delavcev, ki so fluktuirali, je takle:

1 mesec zaposlitve 48 delavcev, 2 meseca zaposlitve 10 delavcev, 3 mesece zaposlitve 1 delavec, 4 mesece zaposlitve 8 delavcev, 5 mesecev zaposlitve 9 delavcev, 6 mesecev do 1 leta 20 delavcev, nad eno leto 66 delavcev; Skupaj: 162 delavcev.

Prikaz fluktuacije po starosti:

od 18 do 20 let starosti 39 delavcev, od 20 do 25 let starosti 43 delavcev, od 26 do 30 let starosti 37 delavcev, od 36 let dalje 18 delavcev; Skupaj: 162 delavcev.

Iz gornjih podatkov je razvidno, da povzročajo fluktuacijo v glavnem mladi samski delavci ter poročeni, ki so ločeni od družine. Neznatno pa je gibanje poročenih delavcev, ki stanujejo v rudniških stanovanjih ali v bližnji okolici.

Vzroke odhoda, ki jih navajajo delavci pri odhodu, in ki so ugotovljeni, so naslednji:

● pretežno fizično delo in težki delovni pogoji (novinci težje in ne znajo slediti tempu starejših);

● sorazmerno z drugimi analogami prenehanje zasluzek, zlasti na nekvalificiranih delovnih mestih, kateri niso neposredno na proizvodnji;

je tudi to eden od vzrokov, da delavci zapuščajo naše podjetje.

Zaradi tega je predlagal UO CDS, da sprejme sklep tako, da abonenti plačajo stroške živil in 2 dni na dan za manjkajoči jedilni pribor. Režijske stroške v višini 100% pa krije podjetje iz sredstev namenjenih za osebne dohodke (do sedaj so abonenti plačali 25% režije, 75% pa rudnik).

Da bi znižali režijo naše menze na minimum, delamo na adaptaciji kuhinje v internatu v Kisovcu. Po opravljeni adaptaciji kuhinje bomo imeli v Kisovcu »Na jasku« skupno menzo za učence in naše samce, menzo »Pri Sepetu« pa bomo ukini. S tem bomo zmanjšali stalež za 2 osebi. Z omenjenim zmanjšanjem bi se hrana pocenila za cca 14%.

CDS je predlog v celoti sprejel.

Pri odnosih ni problem toliko v tem, da bi bili odnosi grobi, sovražni ali podcenjevalni. Kaže, da je problem bolj v tem, da pri nekaterih nadrejenih in starejših manjka znanja in razumevanja za materialne, fiziološke in druž-

cije delovne sile iz podjetja je UO sprejel naslednje sklepe in zadovoljitve:

a) skrbeti in forsirati gradnjo družinskih stanovanj v okviru finančnih zmogljivosti podjetja; pristojne službe naj v zvezi s tem poiščejo vse možnosti tako glede gradnje kot financiranja;

b) tehničnemu nadzornišskemu kadru in tudi ostalim članom kolektiva UO naroča, da izboljšajo odnose do novodošlih delavcev ter jim nudijo vso potrebno pomoč, jih seznanjajo s procesom dela, dajejo navodila o varnosti pri delu, skrbno in strpno spremljajo njihovo uvajanje na delovnem mestu in jim dajejo vsa ostala potrebna navodila in pojasnila na njihovih delovnih mestih.

Kakšne uspehe in rezultate pa bomo dosegli v doglednem času pri reševanju tega problema, t. j. zmanjšanja fluktuacije, bomo kolektiv potom Našega lista obvestili, ali so sprejeti sklepi in priporočila kaj pomagala k rešitvi tega aktualnega problema, kateri nas redovira, da ne dosegamo enakovorne proizvodnje.

Sredstev premalo

(D. T.) ZAGORJE — Upravni odbor sklada za šolstvo pri občinskem LO v Zagorju ob Savi je na svoji zadnji seji razpravljal o stekanju sredstev. Ugotovljeno je bilo, da se prizadevanja upravnega odbora in občinskega LO, da bi v sklad dotekala sredstva iz 1% prispevka iz sklada za kadre gospodarskih organizacij. Doslej se je zbralo namreč le za 16% predvidenih sredstev. Skoraj vse manjše gospodarske organizacije so svoje obveznosti do sklada izpolnile od večjih pa le Lesno

industrijsko podjetje in Industrija gradbenega materiala.

V sklad se je steklo le 69% predvidenih sredstev. Zaradi premajhnega dotoka sredstev upravni odbor ne more v redu poravnati svojih obveznosti do občinskega sklada za šolstvo. Obveznosti do sklada so precejšnje, ker mora zagorska občina prispevati v ta namen 10 milijonov sredstev, zbrano jih je pa le 16%.

Vse kaže, da bi morali imeti organi samoupravljanja več razumevanja za probleme šolstva!

Prihodnje leto bo na razpolago več sredstev za družbeni standard

Zvezna ljudska skupščina je sprejela na letošnjem južnem zasedanju spremembe nekaterih zakonov. Na osnovi teh sprememb je bila znižana premogovnikom stopnja obresti od poslovnega sklada od 4 na 1%, za izračun izrednega dohodka je pa postavljena višja osnova, tako da našemu rudniku v letošnjem letu najbrž ne bo treba plačati prispevka od izrednega dohodka. Te spremembe oziroma olajšave v delitvi dohodka premogovnikom nam bodo omogočile, da bomo oblikovali letos nekaj več skladov kot prejšnja leta. Družbena skup-

nost nam je s temi ukrepi nudila vse možnosti za doseganje čimvišjega čistega dohodka in s tem v zvezi osebnih dohodkov in skladov. Sestri obračunavanja in plačevanja 1-odstotnega splošnega prometnega davka. Ta olajšava stopi v veljavo res šele 1. I. 1963, dala nam bo pa le

RUDAR

da je odvisno le od dobrega in pametnega gospodarjenja, koliko bodo znašala razpoložljiva sredstva. Pozabiti tudi ne smemo na najnovejši ukrep ZIS, po katerem so premogovniki oproščeni obvezno-

v prihodnjem letu določena sredstva, s katerimi bo kolektiv lahko sam razpolagal.

O potrebi oblikovanja čim večjih sredstev v skladih je venomer govora na sestankih kolektiva, na zasedanjih in sejah organov delavskega upravljanja itd., tako da o nujnosti tega ni treba še posebej razpravljati.

Vsem je znano, kako pereče je stanovanjsko vprašanje. Trenutno stanovanjska izgradnja ne dohaja potreb po njih. Množina oz. število stanovanj je pa odvisna od naše lastne udeležbe na izgradnji. Upravna odbora stanovanjskega sklada v Hrasniku in Trbovljah sta že letos postavila kot pogoj za odobritev posojila 50-odstotno udeležbo podjetij. Pa tudi v interesu podjetij je, da je njihovo lastno financiranje izgradnje stanovanj čim večje, ker se na ta način znižujejo obveznosti iz posojil. Na drugi strani se pa s tem omogoči sprostitve sredstev občinskega stanovanjskega sklada za druga manjša podjetja, ki tudi potrebujejo stanovanja in so sedaj gradila malo, ker so vsa sredstva porabile večje gospodarske organizacije.

Pri formiranju skladov ne smemo pozabiti tudi na druge potrebe delovnega kolektiva. Življenjska raven posameznika se ne ugotavlja samo po zneskih, napisanih na vsakomesečnih plačnih kuvertah, temveč z drugimi pogoji, ki vladajo v občini. O stanovanjih smo že govorili, tu pa je še zdravstvena služba, stanje v šolstvu, preskrba prebivalstva, kulturno in športno izživeljanje, ureditev mesta, vodovodov itd. Vse to uživajo člani delovnega kolektiva, ki pa ob tem ne smejo pozabiti, da so tudi občani z določenimi pravicami in dolžnostmi. Skrb nas vseh je, da po svojih možnostih vsi sodelujemo pri urejanju teh vprašanj, reševanje teh pa nam bo služilo in omogočilo nenehno višanje našega življenjskega standarda.

Na vsak način je potrebno, da večji del ugodnosti, ki nam jih je letos priznala naša skupnost pri delitvi dohodkov, uporabimo za formiranje skladov in s pametno uporabo le-teh skrbimo za neposredno zboljšanje življenjskih pogojev članov kolektiva in občanov.

(ek)

Sprejete sklepe tudi uresničiti

Pred dnevi so se zbrali na letnih konferencah člani Zveze komunistov z vseh obratov Rudnika rjavega premoga Trbovlje—Hrastnik. Na konferencah v Trbovljah in Hrastniku so v poročilih in razpravah obravnavali vrsto problemov. Mimo drugega so na konferencah konkretno ocenili stanje v ZK na rudniku Trbovlje—Hrastnik v smislu zaključkov III. in IV. plenuma CK ZKJ ter pisma IK CK ZKJ.

Ker vsebujejo zaključki obeh konferenc obilo gradiva za delo članov ZK na rudniku Trbovlje—Hrastnik v prihodnjem obdobju, smo se odločili, da v priložni št. 11 »Rudarja« prinesemo nekaj najvažnejših misli iz zaključkov letnih konferenc.

NOVE METODE DELA V ORGANIZACIJO DELA IN PRILAGAJANJE DOSEŽENIM TEHNIČNIM IZPOPOLNITVAM

V poročilu in sami razpravi je bil dan poseben poudarek vlogi komunistov pri reševanju gospodarskih vprašanj. Pri našem bodočem delu bomo morali komunisti, predvsem vodilni kader, misliti bolj na ekonomiko gospodarjenja v podjetju. Vse bolj kot doslej bo potrebno pridobivati kvalitetnejši premog, boljše zrnatost, in zniževati proizvodne stroške in to tudi za ceno nižje proizvodnje in nižjega stalca zaposlenih. Dosledneje bo treba proučevati vse možnosti boljšega poslovanja podjetja v iskanju novih metod v organizaciji dela in jih prilagajati doseženim tehničnim izpopolnitvam. Investicije naj se osredotočijo v prihodnjih letih na najnujnejše načrtno raziskave in jamska odpiralna dela. Posebno skrb bo potrebno posvetiti najbolj problematičnemu objektu rudnika, t. j. rekonstrukciji separacije. Glavni smoter delovanja komunistov na rudniku naj bo skrb za doseganje vsakodnevnih planskih nalog in skrb za doseganje čimvečje realizacije. Posebno skrb bo treba posvetiti večanju produktivnosti dela, ker le na teh osnovah bo mogoče dosegati višje finančne rezultate in vzporedno s tem zviševati osebne dohodeke proizvajalcev. S tem pa bomo ustvarjali boljše življenjske pogoje neposrednih proizvajalcev in boljše razpoloženje ljudi v našem kolektivu. Komunisti se bomo morali energično boriti proti vsem negativnim pojavom v podjetju, ki zavirajo nemoteno poslovanje. Vsekakor bo treba zavzeti ostrejši kurz proti nediscipliniranim članom kolektiva, še posebno proti neopravičenemu izostajanju od dela, namišljenim bolnikom, neupravičenim nezgodam itd. Ti pojavi grede v tako skrajnost, da povzročajo v finančnem pogledu škodo podjetju, istočasno pa znižujejo osebne prejemke članom delovnega kolektiva rudnika.

Prevelika demokracija med nadrejenimi in podrejenimi v proizvodnem procesu je mnogokrat ovira za uspešno izvrševanje planskih nalog in doseg plana, zato je izvrševati svoje delovne naloge z zavestjo, da smo vsi skupaj odgovorni za uspešnejše poslovanje podjetja.

Nadaljnja naloga komunistov rudnika naj bo usmerjena tudi na vprašanju socialističnega sistema nagrajevanja. »Vsakemu po njegovem delu«. Vsekakor bo potrebno delati na tem, da se ustvarijo pravilni razponi med najvišjimi in najnižjimi osebnimi prejemki, vsekakor pa bo potrebno korigirati minimalne osebne prejemke zaposlenim članom našega kolektiva. Pri slehernem zviševanju osebnih dohodkov pa moramo prvenstveno misliti na to, da se sporedno z zviševanjem osebnih dohodkov zvišuje produktivnost dela, zavzemanje za delo slehernega člana kolektiva ter stremeti za čim uspešnejšim poslovanjem v podjetju in sporedno ustvarjati čim višji čist dohodek podjetja.

Delavsko samoupravljanje, ki se je krepilo in razvijalo kot posledica načrtnih prizadevanj in jasne politike Zveze komunistov na rudniku, se mora še nadalje razvijati. V ta namen bo treba še nadalje razvijati gospodarski sistem ter ustvarjati ugodne pogoje za vedno večjo inlative neposrednih proizvajalcev. Ekonomske enote bo potrebno organizirati tako, da bo zagotovljeno neposredno samoupravljanje, da bo delovnemu človeku omogočeno, da svoj materialni položaj nenehno izboljšuje na podlagi sadov svojega dela ekonomske enote, katere član je, kakor tudi celotnega kolektiva. Zato moramo skrbeti, da bo pravilnik o delitvi čistega dohodka pri rudniku vseboval res socialistične principe, ki bo zainteresiral slehernega člana kolektiva za zavestno skrbnega gospodarjenja v podjetju.

Stalno moramo širiti krog zavednih upravljalcev in skrbeti, da bo delovni človek tam, kjer dela, kakor tudi tam, kjer živi, stremel za čim večjim uveljavljanjem pri upravljanju.

Né bo dovolj sprejemati samo sklepe oziroma stališča, marveč se bo treba tudi v praksi boriti za njihovo izvršitev. Delo komunistov mora priti do veljave zlasti v samo-

Kako poteka proizvodnja

Rudnik je letos produciral do konca septembra okrog 20 tisoč ton premoga več kot v istem razdobju lanskega leta, to je več, kot si je zadal za nalogo za ta čas.

Tudi storilnost na odkopih, v jami in drugod je bila letos po vseh jamskih obratih za enake odnose večja kot sama proizvodnja. Znatno manjšo storilnost in proizvodnjo pa izkazuje letos površinski kop na Dobrni, kjer je plazovje zaradi slabega vremena, terena in slojnih prilik oviralo normalno eksploatacijo slojišča.

S tehničnimi izboljšavami na rudniški separaciji proti koncu letošnjega polletja so nadalje dosegli, da se je znatno zmanjšala proizvodnja premogovega prahu, za katerega je najmanjše povpraševanje na trgu, s čimer se je zvišala vrednost ostalih vrst premoga.

Letošnji uspehi v proizvodnji so tem pomembnejši, ker so bili doseženi v težjih prilikah kot lani. Težke slojne razmere na odkopih v spodnjem VII. polju, pritiski in vodni vdori v Plesko polju, stare proge na čelu v Lakonci, vdori vode in mulja na čela zahodnega polja Južnega sklada v ojštrski jami in Sedmici v jami Hrastnik, obiranje ostankov sloja med gramozom v D polju ter mnogo jalovinskih del in nenormalnih prilik pri prehajanju z odkopavanjem pod obzorje 505 na Dolu — vse to je povzročilo letos mnogo prekinitev in težav v proizvodnem procesu, ki pa jih je kolektiv s svojim vsestranskim prizadevanjem uspešno prebrodil.

Tem, da so obdržali proizvodne kapacitete na zadovoljivi višini s hitrim in pravočasnim pripravljanjem novih delovišč v jami Trbovlje, Hrastnik in Dol, je bilo mogoče, da so vsi jamski obrati lahko znatno preseglili svoj proizvodni načrt in lanske

povprečke. Z uvedbo koncentriranega preveza na VII. obzorju v Hrastniku in z dvoetažnim izvozom v glavnem šahtu so ustvarili na tem obratu znatno ugodnejše proizvodne prilike. Boljše izkoriščanje izvoznih kapacitet v glavnem šahtu v Hrastniku bodo pa dosegli s skorajšnjim skomčanjem naprav stojnega jaška, posebno še, ker so jamski objekti že skončani. Z izgradnjo jamskih mlinov v krovaih plasteh, slojih v poljih z vodnimi vdori na Ojstrem in v Trbovljah, ki so deloma že v gradnji, nameravajo nategniti vodne vdore iz produktivnih delovišč in s tem vplivati na izboljšanje odkopnih prilik.

Letos doseženi proizvodni rezultati so tem pomembnejši, če upoštevamo, da mora rudnik delati z močno izrabljeno in zastarelo separacijo, ki je večkrat negativno vplivala na proizvodnjo in rudniku in tudi na tržišče.

Odpiralna dela na novih predelih slojišča, ki zagotavljajo normalno proizvodnjo premoga za daljšo dobo, pa so letos potekala v vseh jamskih obratih komaj zadovoljivo, to pa zaradi težav z delovno silo, predvsem zaradi povečanih izostankov z dela. Odpiranje slojišča v Terezija polju pod koto 205 kakor tudi slojišča v Plesko polju 290/330 bi lahko kljub težavam hitreje napredovalo, če bi bilo na razpolago več ljudi. Tudi na obratu Hrastnik zastojajo odpiralna dela južnih predelov slojišča v D in Južnem polju, t. j. izgradnja prečnice na V. in VI. obzorju. V jami Ojstro so že v teku pripravljajna dela za izgradnjo razstrojnice na Ojstro jašku na Savskem obzorju, ki bo šele omogočila začetek odpiralnih del na IV. obzorju. Na Dolu so namesto z odpiranjem slojišča Moravskega sektorja nad koto 470 začeli z odpiranjem (Nadaljevanje na 10. str.)

Sklepe uresničiti

upravnih organih, predvsem takrat, kadar gre za ekonomsko gospodarjenja, ali se odloča o ključnih vprašanjih proizvodnje in razvoja podjetja. Z družbenimi sredstvi, ki so nam dana na razpolago, moramo upravljati kar najbolj racionalno in pametno v interesu vsakega posameznika, ekonomske enote, podjetja kot celote in v korist vse skupnosti.

SLEHERNI PROBLEM OBRAVNAVATI OZIROMA OCENJEVATI S STALIŠČA ZVEZE KOMUNISTOV

Posebna pozornost pri bodočem delu v Zvezi komunistov rudnika naj bo usmerjena na iskanju in razvijanju sodobnejših metod dela. O tem nam je dal III. plenum CK ZKJ dovolj napotkov oziroma smernic, naša naloga je, da se naše bodoče delo razvija po principih III. plenuma, če hočemo z boljšimi metodami dela utrditi Zvezo komunistov. Vsekakor bomo še naprej razvijali delo s komunisti po aktivih in obravnavali tiste probleme, ki so najbolj aktualni, da jih čimprej rešimo.

Mimo tega bo nujno treba imeti razgovore ali posvetovanja s komunisti, ki delujejo na enem in istem področju družbeno-političnega dela. Predvsem naj uspe tako v rudniških komitejih ZK kot v osnovnih organizacijah, da se sleherni problem (vprašanje okrog gospodarjenja, negativni pojavi v proizvodnji ali v ZK, dejavnost političnih organizacij in ostali pojavi) obravnavajo oziroma ocenjujejo s stališča Zveze komunistov. Skratka, kaj so komunisti napravili, da do teh problemov ne bi prišlo, oziroma kaj bi morali napraviti in kaj morajo napraviti, da se problemi čimprej rešijo. Izredno važno za nadaljnjo rast Zveze komunistov je, da se na sejah rudniških komitejev ali sestankih osnovnih organizacij, aktivih, razgovorih, posvetovanjih itd. sprejemajo stališča na demokratično-centralistični osnovi in kot taki sprovajajo v življenje preko vseh tistih komunistov, ki so ta stališča sprejemali.

Pri našem bodočem delu bomo morali uspeti, da ne bo sestanka ali seje, kjer ne bi bila sprejeta stališča oziroma sklepi. To se pravi, vsak sestanek komunistov mora prinesiti določene zaključke (sklepe), za katerih izvršitev se morajo boriti komunisti. Sprejemanje sklepov, kontrola izvrševanja sklepov in sama izvršitev sklepov je važnega pomena za nadaljnjo rast in ugled Zveze komunistov, ki pozitivno vpliva na boljše delo, na zaupanje do te organizacije in pravilno vzgojo mladih kadrov v Zvezi komunistov. Za dosledno izvajanje teh principov se bodo morali boriti tako rudniška komiteja ZK kot sekretarji oziroma sekretariat osnovnih organizacij ZK. Še nadalje pa je potrebno dati poseben poudarek pravi vlogi rudniških komitejev ZK in sekretariatom osnovnih organizacij. Prvič, da naj bodo ti kolektivni organi, ki bodo kolektivno reševali razne probleme in kolektivno odgovarjali za pozitivno ali negativno delo v Zvezi komunistov. Več pozornosti bodo morali ti organi posvetiti nadaljnji utrditvi in rasti Zveze komunistov in se boriti, da postane Zveza komunistov tista, ki bo sposobna v kakršnem koli momentu enotno nastopati in reševati še tako zapletene probleme pri našem podjetju.

MISLITI NA IDEOLOŠKO IN IDEJNO RAST ČLANSTVA V ZVEZI KOMUNISTOV

Važnost vsebinskega dela v Zvezi komunistov v bodoče naj bo skrb ne samo rudniških komitejev ZK, marveč tako sekretarjev, sekretariatov OO ZK, kot tistih, ki so na kakršnem koli vodilnem položaju v našem podjetju, da se vsebinsko obogatijo seje komiteja, sestanki s komunisti po osnovnih organizacijah, aktivih, posvetovanjih, konferencah itd. Vsebinsko dobro pripravljene seje ali sestanki bodo v ideološkem smislu oboroževali naše člane in jih obenem usposabljali za sposobnejše delavce pri reševanju raznih važnih vnašlog.

Na podlagi izkušenj in poudarka v poročilu, se bodo morale OO ZK, kakor tudi rudniškega komiteja ZKS bolj posvetiti notranjim problemom, ki izvirajo z gledišča nasploh. Če pa hočemo situacijo v notranjosti Zveze komunistov urediti, bomo morali stremeti za tem, da čimbolje pripravimo sestanke, seje ali konference, ker bomo le na tak način pritegnili in zainteresirali članstvo, da bodo z večjim interesom prihajali na sestanke, seje itd., obenem pa pričakovali več uspešnejšega dela od komunistov oziroma osnovnih organizacij, kar bo istočasno krepilo tudi delo rudniških komitejev ZKS in vse ostale organe navzgor. Razen tega bo potrebno misliti, da bodo sestanki v ZK res zaradi nastajajočih problemov, za katere bi moral imeti interes sleherni komunist, da se ti do kraja obdelajo in realizirajo. Seveda bodo morali komunisti v takšnih vprašanjih enotno nastopati. Sekretariat OO morajo vsak problem ali pojav obravnavati s konkretno pripravljeno dokumentacijo.

Upravno poslopje Rudnika rjavega premoga Trbovlje-Hrastnik v Trbovljah

Kako poteka proizvodnja

(Nadaljevanje z 9. str.)
njem sloja zahodnega sektorja med višino 403 in 250 ter v srednjem sektorju med višino 403 in 470. Na tem obratu je v načrtu tudi skorajšnji začetek odpiralnih del v slojišču Kočnega polja nad višino 250.

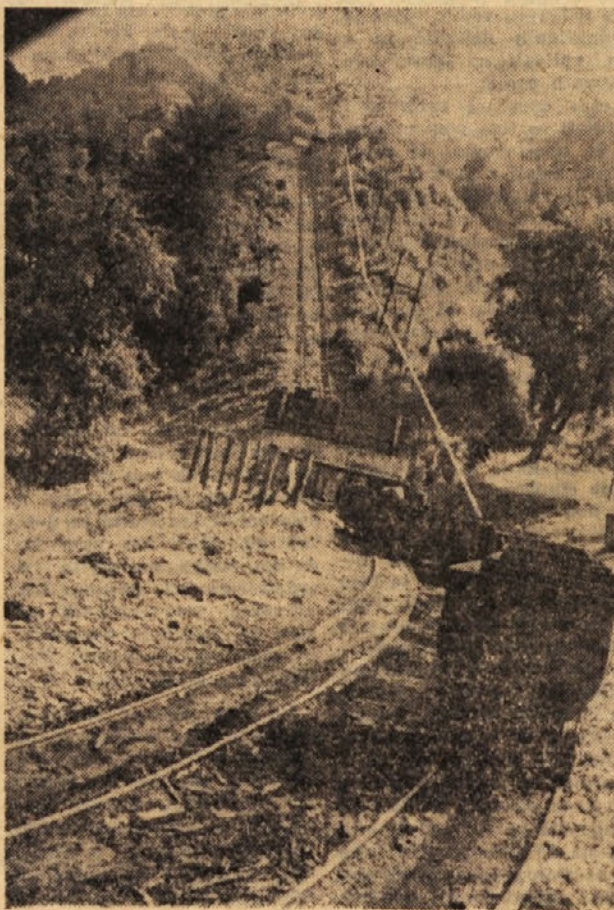
Raziskovalna dela na novih slojiščih, ki so potekala na vseh obratih po delovnem načrtu, so dala o novih zalozah premoga pozitivne in negativne rezultate. Horizontalna vrtnina z etaže v Kadunji je dosegla, da premogovni sloj se-

verneje ni razvit. Vrtine v spodnjem VII. polju so pa ugotovile, da je slojišče pod nivojem II. etaže. Raziskovalne proge v VII. Hopfen polju in v zgornjem Plesko polju 330/360 so prinesle samo delno pozitivne uspehe. Rezultati raziskav južnega dela slojišča s prečnicami na V. in VI. obzorju v Hrastniku so pa vsi pozitivni. — Raziskovalni nadkop z II. obzorja v globino v južnem delu Zahodnega polja jame Ojstro je proti pričakovanju ugotovil, da leži sloj severneje, kot so raču-

nali. Raziskovalne proge v sloju na Dolu na višini 470 in poljih B in C srednjega sektorja so ugotovile mnogo ugodnejše slojne in eksploatacijske prilike med obzorjem 505/470 in pod obzorjem 470, kot je bil to primer nad višino 505.

Vrtina, ki jo je letos zavrtil Geološki zavod iz Ljubljane na južnem bregu potoka Brnice in je izkazovala globino 730 m, je bila negativna, ker je prešla neposredno iz miocenskih v triadne sklade. Druga vrtnina, ki se še vrta in je označena kot Brnica 12, je pa prinesla pozitivne rezultate, saj je naletela na skoraj 90 m debele premogovne plasti v globini 400 do 500 metrov in pod njimi ponovno na krovne plasti.

Za letošnje zadnje četrtletje pričakujejo na rudniku podobne rezultate v proizvodnji kot v prejšnjem četrtletju. — Proizvodne prilike v jami Trbovlje bodo pa močno odvisne od pravočasnega prehoda z odkopavanjem iz severnega čela v Kadunji na novo čelo v polju Terezija 2 in iz sedanjega čela 4/260 v Plesko polju na novo čelo v Podaljšku. — V jami Hrastnik računajo, da se bodo odkopne razmere znatno popravile po prehodu z odkopavanjem sloja D in Južnega polja pod V. obzorje in z vključitvijo A polja v proizvodnjo. — V jami Ojstro, kjer so pripravljena vsa polja za odkopavanje, bodo pa proizvodni uspehi odvisni od organizacije hitrejših napredkov odkopnih front, posebno v polju Frič in v Južnem skladu. Pričakujejo nadalje, da se bodo odkopne razmere v dolski jami s izboljšanjem slojnih prilik pod sedanjimi etažami v srednjem sektorju v zadnjem četrtletju še nadalje popravile.

Voziček za vozičkom črnega zlata

Doklej še - in zakaj?

Sklepe uresničiti

Na Rudniku Trbovlje - Hrastnik se že nekaj časa vodijo živahne diskusije o tako imenovanem dodatnem prispevku, ki ga določa 56. člen uredbe o financiranju socialnega zavarovanja za prekoračen procent iz ostalih zaradi bolezni in nezgod. O tem zlasti pogosto razpravljajo samoupravni organi, pa tudi sindikati, predvsem pa o tem vprašanju razpravljajo proizvajalci sami, kar niti ni čudno, saj so leti najbolj prizadeti, ker ta dodatni prispevek obremenjuje posredno tudi njihove dohodke. Dodatni prispevek se določa podjetju takrat, kadar so bolezni ali nezgode vzrok neizvedeni ali premalo dosledno izvedeni zdravstveno-tehnični ukrepi za varstvo zaposlenih oseb.

Naredbodajalec je v členu 56 zasledoval v bistvu pravi-

len smoter. Podjetja naj z doslednimi varstveno-tehničnimi ukrepi in s preventivno službo zagotove čim varnejše delo svojim delavcem. To je vse lepo in prav, toda pri določanju tega procenta bi se morala upoštevati tudi nekatera druga dejstva, ki jih tudi ni moč spregledati in bi se po vsej logiki morala upoštevati pri določanju dodatnega prispevka, predvsem v težki industriji, v rudarstvu in železarnah, kjer je že po naravi dela možnost nezgod in obolenj večja kot v ostalih industrijah.

Da je podjetje izvršilo s svoje strani v pogledu varstveno-tehničnih ukrepov vse, nam povedo tudi spodaj navedene številke, ki predstavljajo planirana in porabljen sredstva za osebno zaščito delavcev.

	1957 din	1958 din	1959 din
a) planirano	45.000.000	80.000.000	80.000.000
b) porabljen	49.465.000	90.033.194	85.957.600
od tega za:			
osebno zaščito	14.849.559	51.021.907	34.739.500
tehnično zaščito	3.978.119	4.096.806	2.732.000
higiensko zaščito	30.462.870	34.671.834	48.004.000
okrepčila	174.876	242.647	482.000

	1960 din	1961 din	1962 din
a) planirano	80.000.000	85.000.000	
b) porabljen	84.115.000	96.411.000	46.224.153
od tega za:			
osebno zaščito	33.969.000	31.754.337	12.283.685
tehnično zaščito	1.254.000	1.440.121	676.694
higiensko zaščito	46.895.000	57.055.401	32.586.076
okrepčila	1.997.000	6.171.830	677.698

Iz prednjega je razvidno, da je podjetje porabilo za varstveno-tehnično zaščito od leta 1957-1961 ne planiranih 340 milijonov din, ampak 405.982.907 din, kar je znatno več. Podjetju torej ne gre očitek, večjemu pohvala, saj so dostikrat morali poseči po drugih skladih, ker so bila planirana sredstva v ta namen premajhna.

Nastane vprašanje, kako naj sedaj vskladimo na eni strani res veliko prizadevanost kolektiva v pogledu zdravstvenega varstva delavcev, na drugi strani pa plačevanje dopolnilnega prispevka Zavodu za socialno zavarovanje za prekoračen odstotek izostalih zaradi bolezni in nezgod.

Za obdobje april - september t. l. je podjetje plačalo 4 % dopolnilnega prispevka zavodu za soc. zavarovanje od neto osebnih dohodkov v višini 20.527.249 din. Po dosedanjih izračunih pa bi moralo podjetje predvideno plačati za obdobje oktober - december nadaljnjih 14 milijonov 938.000 din ali skupno april - december 35.469.248 din. Kam to vodi?

Rudniku Trbovlje - Hrastnik je dopusten procent bolnih, ki je določen s 6,7, če se pa ta odstotek prekorači, je podjetje že obvezno dolžno plačati dodatni prispevek. Ne moremo trditi, da je kljub

znatnim sredstvom, ki jih podjetje vlaga za izboljšanje delovnih pogojev, bilo storjeno že vse, res je pa, da tudi pri določanju kriterija za plačevanje tega prispevka ni vse v redu - vsaj ne s stališča kolektiva, ki to plačuje.

Iz zapiskov Zdravstvenega doma v Trbovljah smo ugotovili, da je bilo pri podjetju izostalih zaradi bolezni in nezgod od 1. I. do 30. VI. 1962 57.502 delovnih dni.

Od tega števila odpade na tuberkulozo 2.882 dni, na gripo 5.436 dni, na poškodbe izven dela 8.363 dni, na strežbo svojcev 320 dni, na infekcije in spolne bolezni 20 dni, skupaj 17.027 dni.

Za zgoraj navedene od dela izostale, to je 17.027 dni nima podjetje prav nobenega vpliva, ne s sredstvi ne s kontrolo, zato se nam zdi tembolj čudno, zakaj se navedeni izostali jemljejo v poštev za izračun procenta bolnih.

Kako naj podjetje dopove delavcu, da se doma ne sme poškodovati? Kaj naj podjetje stori za preprečitev tuberkuloze oziroma, kaj naj napravi, da ne bo prišlo do epidemije gripe, ki se pojavlja po vsem svetu in celo pri narodih, ki so v medicinski znanosti dosegli višek? Drugo vprašanje je

strežba svojcev, mar ne nudi zavarovanecem tega zakon? Zakoni so sicer zato, da če jih državljanji kršijo, da se kaznujejo, ne moremo pa kaznovati podjetja zato, če se zdravnik drži zakonskih določil!

Ne moremo iti tudi preko dejstva, da nosijo precejšnjo odgovornost za visok odstotek izostalih tudi nepošteni delavci, ki grobo izkoriščajo prosto izbiro zdravnika. Sma-tramo, da tudi tega ni krivo podjetje, ampak da je treba urediti to vprašanje kje druge, ne v podjetju.

Če celotno zadevo okrog plačevanja dodatnega prispevka temeljito preštudiramo, bomo ugotovili, da v nekaterih primerih naletimo na velika protislovja. Prvo tako protislovje je prav gotovo to, da se v določen odstotek 6,7 štejejo tudi bolezni in poškodb izven dela, na katere podjetje prav gotovo nima nobenega vpliva.

Drugo protislovje je, da se v ta odstotek računajo tudi bolezenski izostanki, ki so nastali zaradi pretepev po gostilnah in ne vem še kje, čeprav zavod za soc. zavarovanje v teh primerih zahteva preko sodišča povrnitev nastalih stroškov.

Če zakon govori o tem, da je dodatni prispevek tisti faktor, ki naj regulira ali stimulira organe podjetja za čimvečjo skrb, da bi varnost in zdravje zaposlenih ne bila ogrožena, potem si tega ne moremo zamišljati drugače, kakor da je podjetje dolžno sprovajati v prakso vse tiste mere, ki neposredno tangirajo delovno mesto in njegovo okolje, ne pa tudi, kar se dogaja izven tega območja.

Ne moremo prav tako iti mimo tega, da zraven vseh ostalih mer in ukrepov, ki jih podjetje stori za izboljšanje razmer v podjetju, za izboljšanje zdravstvenega stanja zaposlenih oseb, daje znatna sredstva za gradnjo zdravstvenih objektov, za štipendiranje zdravnikov, stomatologov in ostalega zdravstvenega osebja, za kar kolektivni ni žal sredstev, vendar nas boli in tišči samo eno vprašanje - zakaj dodatni prispevek?

Jamske stojke - 1/3 vse proizvodnje STT

Struktura proizvodnje v Strojni tovarni v Trbovljah se je zaradi potreb na trgu precej spremenila, vendar kljub temu proizvodnja jamskih jelkenih stojk in oporja za rudnike zajema eno tretjino vse proizvodnje tovarne. Ze letošnje leto so nameravali pričeti z gradnjo posebnega obrata za izdelavo jamskih stojk in oporja, vendar so izvršitev te namere zaradi nekaterih zadržkov preložili na prihodnje leto. Ta obrat bodo uredili v prostorih, kjer ima sedaj podjetje »Elit« svojo livarno.

V bodoče bo treba misliti na ideološko in idejno rast članstva v Zvezi komunistov, če hočemo v ideološkem pogledu oborožiti naše komuniste, obenem pa odstraniti razna zastarela pojmovanja pri komunistih, ki mnogokrat povzročajo neenotnost v Zvezi. Pred seboj moramo imeti gradivo III. plenuma, IV. plenuma CK ZKJ in pismo IK CK ZKJ. S tem gradivom bo potrebno seznaniti slehernega člana ZK tako, da bo vsak član vedel, kakšne naloge se poslavljajo pred njega v današnjih pogojih družbenega razvoja. Mimo tega je treba vztrajati, da se akcijski program ideološkega in idejnega dela v Zvezi komunistov za sezono 1962-63 dosledno izvrši. Program zajema seminarje o družbeno-ekonomskih in političnih vprašanjih, in to posebni programi za komuniste, ki delajo na skupnih področjih politične dejavnosti. Organizirani bodo seminarji za člane komitejev, sekretarje OO in vodilne politične in strokovne kadre, nadalje seminar za člane sekretariata OO, seminar za vse neaktivne člane ZK, za mlajše člane, za člane ZK v samoupravnih organih, za člane ZK sindikalnih podružnic in rudniškega odbora sindikata in za člane ZK tehničnega kadra pri rudniku. Skratka, rečeno je, da se lotimo usposabljanja komunistov za tista področja, kjer komunisti aktivno delujejo, in za tista vprašanja, ki so važna za pravilno in smotno delo tako organizacij in organov samoupravljanja.

Posebno skrb morajo bodoči komite in sekretariati osnovnih organizacij posvetiti mladinski organizaciji in poiskati najboljše oblike dela za izboljšanje stanja v organizaciji Ljudske mladine.

KREPITI PREDANOST DO ZVEZE KOMUNISTOV

Za nadaljnjo rast Zveze komunistov na rudniku je izrednega pomena, da se usmerimo na notranjo krepitev dela s komunisti. Pri tem je vsekakor važna, da damo poseben poudarek utrjevanju discipline, čutu odgovornosti, samoiniciativi pri reševanju raznih važnih nalog, obenem pa moramo krepiti predanost do Zveze komunistov. Drugo vprašanje, ki je še posebno važna, ko govorimo o utrjevanju Zveze komunistov je, da aktiviramo tudi vse tiste člane za družbeno politično delo v podjetju ali za delo v okviru komune, ki so bili doslej pasivni do družbeno-političnega dela. Vse bolj kot doslej se bomo morali komunisti rudnika boriti za stališča in načela, ki jih sprejemamo na demokratično centralističnih osnovah. Komunisti rudnika morajo imeti svoja lastna progresivna stališča. Pod nobenim pogojem pa ne smemo dovoliti, da bi se v vrste Zveze komunistov vnašala razna socializmu tuja stališča, da so primeri, da nekateri člani ZK zelo radi zapadajo in osvajajo taka stališča, ki nimajo nič skupnega z našim nadaljnjim progresivnim družb. razvojem. Poseben poudarek pri našem bodočem delu pa bo treba dati enotnosti akcije komunistov rudnika pri reševanju raznih vprašanj. To se pravi, da bo potrebno več dela po vprašanju idejne vzgoje s članstvom ZK, da se utrjuje enotnost akcije komunistov pri rudniku.

Rudniški komiteji ZK in osnovne organizacije ZK naj obravnavajo in v zvezi s tem odpravljajo vse slabosti v Zvezi komunistov, ki so se v zadnjih letih vrinile v vrste ZK. Te slabosti so: komedičeta, familjarnost, primitivizem, neaktivnost, sektaštvo, protekcionštvo, iskanje privilegijev preko ZK itd. To so pojavi, ki slabijo čvrstino naše Zveze, zato bo naloga vseh komunistov, da s primerno kritiko odstranjujemo te pojave iz vrst ZK.

SPREJEMANJU ČLANOV - VSO POZORNOST

Posebno skrb bodo morale osnovne organizacije ZK in komite posvetiti nenehnemu sprejemanju novih članov v ZK. Pri sprejemanju v ZK je treba upoštevati družbeno-politično aktivnost posameznika; ker bomo le na podlagi tega kriterija uspeli utrditi Zvezo komunistov. Pod nobenim pogojem ne smemo priti do tega, da bi se osnovne organizacije ZK zaprle vase in šle v drugo skrajnost, da preko leta ne bi sprejele nobenega v članstvo ZK, kar smo opazili v času, ko smo pričeli govoriti o novih kriterijih sprejemanja.

V zvezi z novo politiko sprejemanja v ZK je potrebno spremeniti tudi kriterij izključevanja iz ZK. Sekretariati osnovnih organizacij ZK naj nenehno spremljajo neaktivnost članov ZK, se z njimi razgovarjajo o njihovi neaktivnosti i nče ugotovijo, da ne bo mogoče aktivirati posameznika, naj se črtajo iz članstva ZK. Vzporedno s tem pa bo potrebno tudi več kazenskih ukrepov proti tistim članom, ki kvarijo lik komunista ali odstopajo v idejnim pogledu.

Kadrovskim vprašanjem bo morala Zveza komunistov posvetiti posebno skrb. Vso pozornost bo potrebno posvetiti vzgoji in dviganju mlajših perspektivnih kadrov, katere bomo postavljali na odgovornejša mesta, ker bodo le na ta način dobivali prakso za družbeno-politično delo. Vzporedno z vzgojo perspektivnih kadrov v ZK bo nujno misliti na sistematično rotacijo kadrov, še posebno za

(Nadaljevanje na 12. strani)

Sklepe uresničiti

(Nadaljevanje z 11. strani)

vodilne funkcije, kot so sekretarji osnovnih organizacij itd.

Rudniški komite ZK je sicer v zadnjem obdobju posvetil skrb za perspektivni kader, vendar bo treba z njo še nadaljevati in doseči tisto, kar zahteva tudi III. in IV. plenum CK ZKJ. Važno je tudi, da rudniška komiteja ZK posreduje, da se preobremenjeni člani ZK razbremenijo tako, da bodo vsaj člani ZKS in sekretarji OO ZK razbremenjeni, ker se bodo le na ta način posvetili izrecno delu v Zvezi komunistov.

Komunisti, ki delujejo v organih samoupravljanja ali v kadrovske komisiji pri delavskem svetu, naj zavzemajo takšna stališča, da se tudi v podjetju usmerja zdrava kadrovska politika. Treba bo začeti z načrtno politiko kadrovanja, razvojem in vzgojo perspektivnih kadrov, štipendiranjem kadrov po dejanskih potrebah, premeščanjem obstoječih kadrov na odgovornejša delovna mesta, šolanjem kadrov za pridobivanje kvalifikacij in izobraževanjem o družbeno-ekonomskih in političnih vprašanih vodilnega in srednjega strokovnega kadra v podjetju. Komunisti, ki so zaposleni v tej službi, in tisti, ki so člani kadrovske komisije ali člani organov samoupravljanja, naj pokrenejo vse, da se v našem podjetju lotimo načrtne kadrovske politike.

Ob obisku vlaka »Bratstva in enotnosti« so si gostje, ki so prišli v Trbovlje, ogledali jamski obrat Trbovlje, pred vhodom v jamo pa so se slikali s trboveljskimi rudarji

Za uspešno samoupravljanje je potrebna ekonomska izobrazba

Naš sistem delavskega in družbenega samoupravljanja je privedel do tega, da imamo povsod številne organe delavskega in družbenega upravljanja. Nujno za vse te organe je pa, da delujejo kot kolektivni organi in da morajo reševati probleme, o katerih odločajo, vsestransko in temeljito poznati. Prav tako je za uspešno delo organov samoupravljanja potrebno, da se

ljudje, ki v teh organih delajo, zblížajo in se med seboj spoznajo in da nenehno skrbijo za vsklajevanje svojih pogledov na posamezna vprašanja, namreč kako jih najbolje in najpriljubiteje rešiti. Zato pa je vsem tem organom in tudi ostalim članom naših kolektivov potrebno širše in globlje strokovno znanje, pri čemer pa ne mislim le na sposobnosti v sami pro-

izvodnji. Dvojna vloga delavcev v podjetju – proizvodnja in upravljanje – terja od njih ne samo strokovno, temveč tudi gospodarsko znanje, torej ne samo strokovno izobrazbo za določeno delovno mesto, marveč tudi družbeno-ekonomsko znanje, kajti da bo sistem samoupravljanja uspešneje deloval, je nujno, da ima večina članov – organov upravljanja določeno

mero ekonomske izobrazbe. Vsak član delavskega sveta v podjetju naj torej izrazi svoje mnenje in soddloča o vseh vprašanih poslovanja podjetja. Med drugim tudi, da soddloča o razdeljevanju o ustvarjenih sredstvih in o delitvi osebnih dohodkov itd. Zato morajo imeti vsi ti organi določeno znanje, to je, da lahko živo posegajo v razpravo o zaključkih, ki so za delo in življenje delovnega kolektiva važni in odločilni. Čeprav o vseh teh vprašanih izdajajo odločbe organi samoupravljanja – delavski svet in upravni odbor – pa istovrstno sodelujejo v najrazličnejših oblikah in ukrepih glede upravljanja in vodenja podjetja in njegove politike tudi vsi ostali člani kolektiva. Prav zato je nujno potrebno, da si vsak delavec pridobi določeno ekonomsko znanje. Precej pozornosti temu, kako na poljuden način prenesti ekonomsko izobrazbo na samoupravne organe in tudi ostale člane delovnih kolektivov, je posvetilo naše delavsko časopisje.

ko razumljive, pa včasih tudi dolgovozne. Pa tudi sistematično podajanje te ali one snovi je še vedno zelo pomanjkljivo, neizdelano, prav tako posvečamo še zelo majhno pozornost zunanjemu vidu oziroma obliki posameznih predpisov. Organom delavskega samoupravljanja ne bi smelo biti vseeno, če so ob vsak dan bolj razviti in razčlenjeni organizaciji dela v proizvodnji preveč indiferentni do vprašanja ekonomske izobrazbe samega sebe in ostalih članov kolektiva. Naj navedem primer, ki zgovorno potrjuje potrebo ekonomskega izobraževanja. Pred nedavnim sem se razgovarjal s predsednikom DS kolektiva, ki šteje okrog 300 ljudi. Zanimal sem se za delo delavskega sveta tega kolektiva. – In tovariš predsednik mi je takole potožil: – Hudo mi je, ker naši člani pridno razpravljajo le tedaj, kadar gre za delitev dohodka po EE (dobička ali viška), zelo malo pa, kadar je treba obravnavati druga vprašanja v podjetju.

Gasilska četa rudnika Trbovlje - Hrastnik

Kakor doslej vsako leto smo tudi letos v tednu požarne varnosti posvetili večjo pažnjo požarni varnosti po rudniških obratih. V ta namen smo pregledali in kontrolirali vse hidrante in ročne gasilne aparate po vseh obratih. Pri hidrantih v rudniških jamah, kjer so bili le-ti prej opaženi z lesenimi zaboji, je dala rudniška uprava na prošnjo gasilskega društva te opaže nadomestiti z betonskimi opaži in železnimi pokrovi, ker je zelo važno, da so hidranti ob potrebi zanesljivo uporabni. Kontrolirali in izločili smo ob tej priliki vse slabe ročne

gasilne aparate, katerih je na rudniku v celoti preko 150. Pri vseh smo napravili strogo kontrolo in vse neuporabne zamenjali z novimi aparati.

Kolektive, ki so zaposleni na posameznih obratih oz. deloviščih, kjer so nameščeni ročni gasilni aparati, smo podučili o ravnanju in uporabi teh aparatov ob morebitnem izbruhu požara.

Uprava rudnika je nadalje preskrbela gasilskemu društvu še kar dobro ohranjen avto (jeep), ki je za težko dostopne rudniške objekte, kot so na primer zalivalne postaje v Retju in kotna postaja na Pleškem, velike važnosti, kamor je s težjimi in večjimi tovornjaki težko priti. Na vseh teh mestih imamo nameščene hidrante in za prvo silo tudi potrebne gasilne cevi. Nujno potrebno je le, da je nekaj moštva izurjeno z ravnanjem in uporabo teh hidrantov.

Kakor do sedaj imamo gasilci vsakih 14 dni redne gasilske vaje, v gasilskem domu je pa podnevi in po-

noči redna gasilska dežurna služba.

Najbolj pereče vprašanje gasilskega društva je vsekakor mlajši gasilski kader, kajti mladina se ne zanima za gasilstvo, zlasti ne v industrijskih centrih, kjer ima mladina možnost vstopiti v druge organizacije, ki ji lahko nudijo več zabave in razvedrila kot gasilec. Več zanimanja za to je na področju želju. Tam se vse prebivalstvo zbira okrog gasilcev. Nujno potrebno bo, da pristojni forumi priskočijo gasilskemu društvu v tem pogledu na pomoč.

Da se člani gasilskega društva v prostem času čimbolj zadržijo v gasilskem domu, je društvo z lastnimi sredstvi in s prostovoljnimi prispevki kupilo televizijski aparat. S tem je tudi vsak dan več članov za primer potrebe v gasilskem domu v pripravljenosti. Pa tudi tamburaški zbor starih gasilcev, ki je preko poletja poživljal, je zdaj spet začel z rednimi vajami, da z njim društveno življenje bolj poživimo.

Se vedno se dogaja, da se posamezniki pritožujejo nad delom delavskega sveta, da so njegove seje še vedno predolge, da se na sejah pogosto razpravlja o vzporednih problemih, pa tudi, da se na njih sprejemajo razni važni zaključki brez podrobnejše razprave. Te pripombe sicer lahko pripisujemo slabim metodam dela organov samoupravljanja, največkrat pa te pripombe pričajo o pomanjkljivi ekonomski razgledanosti in izobrazbi delavca. To vprašanje je namreč v naših podjetjih še vedno precej zanemarjeno. Povejmo namreč, da so formulacije posameznih določb često zapletene in tež-

Na vprašanje, kaj misli o tem, mi je odgovoril, da to sicer razume, ker članom delavskega sveta mnoga vprašanja niso jasna, zato raje molče, kakor pa da bi ga »polomili«.

Ta slabost izvira predvsem iz tega, ker naše strokovno šolstvo še močno zaostaja za razvojem in napredkom našega gospodarstva in rasti novih družbenih odnosov. Iz vsega navedenega pa lahko povzamemo, da je pomanjkljivo ekonomsko znanje velika zapreka za nadaljnji boljši razvoj našega delavskega in družbenega samoupravljanja. – L. J.

Lepo je bilo letovati

Zivahen vrvež, smeh in dobra volja sta potihnili v naših počitniških domovih na Rabu in Bledu. Konec je z letovanjem, konec z vsem prijetnim za letos. Medtem ko so se vrata našega počitniškega doma na Bledu zaprla že 6. septembra, je zadnja skupina dopustnikov zapustila sončno obalo Raba šele 20. septembra.

Zanimalo bo marsikoga, kako je letos potekalo letovanje. Kot prejšnja leta je tudi letos vodila letovanja posebna komisija, imenovana od UO rudnika, medtem ko je razporejanje samih dopustnikov in družbeni nadzor nad temi domovi opravljala komisija, ki jo je imenoval rudniški odbor sindikata.

Delo te komisije ni bilo lahko. Težko je bilo ugoditi neštetim željam številnim dopustnikov; vendar se je z obojestransko prizadevnostjo in uvidenostjo rešilo vedno prav in v zadovoljstvo vseh.

V počitniškem domu na Rabu se je v letošnjem letu, t. j. od 11. junija do 20. septembra v 10 izmenah zvrstilo skupno 1.346 članov kolektiva, žena, otrok in upokojencev, ki so jim organi upravljanja omogočili letovanje pod enakimi pogoji kot ostalim članom kolektiva. Od navedenega števila pa jih je letovalo preko 100 brezplačno. To so bili večinoma starejši in zaslužnejši člani kolektiva, med njimi celo 19 upokojencev.

V počitniškem domu na Bledu pa je trajala letos sezona letovanja od 22. junija do 6. septembra. Vendar se je v teh pičlih 76 dnevih tudi tu zvrstilo 212 dopustnikov, članov kolektiva, žena in otrok.

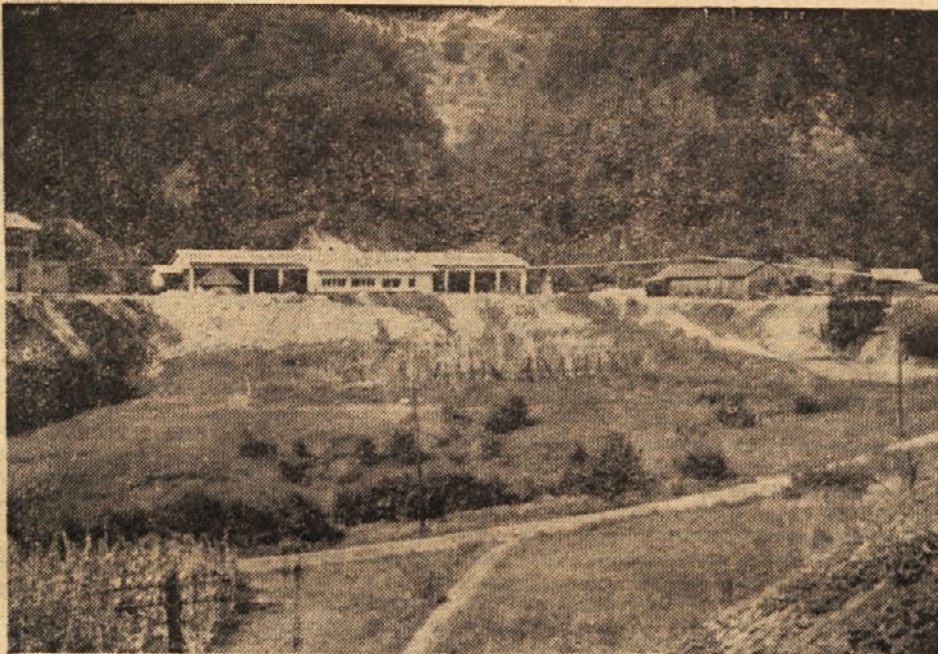
Glede same oskrbe v obeh domovih v glavnem ni bilo nikakih pripomb. Nasprotno, dopustniki so bili polni hvale in laskavih priznanj o sami hrani in postrežbi, sploh o vsem, kar zadeva udobno letovanje. Če izvzamemo nekaj koristnih pripomb glede izboljšanja samega načina letovanja, ki jih bomo v prihodnje radi upoštevali, lahko trdimo, da je letovanje v letošnjem letu doseglo zahtevan uspeh in namen. Bilo pa je nekaj kritičnih pripomb glede samega prevoza dopustnikov na Rab in obratno, kot tudi samega prevoza iz Jabolance na Rab in nazaj. Če upoštevamo dolgo pot, ki znaša iz Hrastnika na Rab npr. 620 kilometrov, je razumljivo, da pride pri vsem tem do raznih nepredvidenih nevspešnosti, katerim pa se bo v prihodnje še z boljšo organizacijo letovanja dalo odopmoči. Tudi sam prevoz iz Jabolance in nazaj je bil predmet številnih upravičenih kritik. Po napovedi pristojnih činiteljev pa se bo ta

prevoz v letu 1963 znatno izboljšal s tem, ker bo na tej relaciji trikrat dnevno vozila večja ladja z zadostno zmogljivostjo.

Z letovanjem na Rabu in Bledu smo za letos končali. Na okoliških planinskih vrhovih, na Partizanskem vrhu, Mrzliču, Kalu in drugod pa uživajo še mnogi dopustniki zadnje sončne jesenske dni.

Ko urejamo vtise in pripombe številnih dopustnikov, ki so letos letovali širom po naši domovini, se iz vseh teh pripovedovanj in doživetij vleče kot rdeča nit ugotovitev: Lepo je bilo in na veselo svidenje ob letu.

-ak. Del obrata Novi Dol Rudnika rjavega premoga Trbovlje-Hrastnik

Z obratne konference na strojnem obratu

V sredo popoldne bo obratna konferenca — je sklenil sindikat. Razgovor bo o gospodarjenju na rudniku in razpravljali bodo o vprašanih strojnem obratu.

Dva dni prej je bil sklican medizmenični sestanek osebja, na katerem so analizirali vzroke nezdod in obenem apelirali na vse člane kolektiva, da se zanesljivo udeležijo konference, na kateri se bodo najbolje seznanili s problemi, ki nastajajo v podjetju v zvezi s produkcijo premoga in kako jih najbolje rešiti.

Obisk konference je bil polnoštevilen. Manjkali so samo bolniki in dopustniki ter popoldanska delovna tretjina. Konference se je udeležil tudi pomočnik glavnega direktorja.

Po uvodnih besedah predsednika sindikata je spregovoril pomočnik direktorja ter izčrpno poročal o finančnem stanju rudnika. V svojem poročilu se je dotaknil vseh težkoč, ki nastajajo v podjetju, poročal je o proizvodnji in prodaji premoga, o materialnih stroških rudnika in tudi, da rudnik kot celota dosega svoj proizvodni plan. Kritično je pa ocenil visoko število neopravičenih izostankov in število nezdod oziroma bolnikov. Tako je omenil, da imamo v kolektivu ljudi, ki zbolijo, kadar hočejo, in tudi take, ki se namerno sami poškodujejo. Poudaril je, da je treba vsem tistim, ki so res bolni, nuditi vso pomoč, simulante bo pa treba iz podjetja odstraniti, kajti rudnik ni socialna ustanova, ampak podjetje, ki se mora zelo truditi, da izpolnjuje svoje planske naloge.

K razpravi o tem poročilu se je oglasilo več diskutantov,

ki so plodno ocenjevali prilike na rudniku, bili pa tudi kritični. Kolektiv strojnega obrata sicer nima tako visokega staleža bolnikov in nezgodnikov kot na rudniku v splošnem, je pa res, da bi se marsikatera nezdoda preprečila, če bi pri delu vsi dosledno uporabljali razna zaščitna sredstva. Neopravičenih izostankov na strojnem obratu ni, ker kdor hoče biti med tednom kdaj prost, lahko to pove dan prej, in ni nikjer rečeno, da je samo nedelja lahko prost dan, če kdo potrebuje dopust.

Na rudniku deluje obilo strojev in razumljivo je, da remontna dela na strojnih napravah podražujejo ceno premoga. Dolžnost kolektiva strojnega obrata je pa, da stroj vsakokrat popravi tako, da bo dolgo sposoben za delo. Da pa bo res tako, je treba apelirati na vse tiste, ki upravljajo te stroje, da z njimi pravilno ravnavajo, kajti prav od tega je tudi odvisna življenjska doba stroja. Vsak stroj, ki je družbena last, je potreben prav take nege kot stroj, ki je last posameznika. Paziti je pa tudi treba, da se nobenega stroja ne preobremenjuje, kajti vsaka preobremenitev nujno vodi k okvaram raznih njegovih delov.

V razpravi je bilo nadalje omenjeno, da je naša naloga, pomagati tudi drugim podjetjem, v kolikor je to v naši moči. Da zadosti tem potrebam, rudniški strojni obrat res pomaga tujim strankam, s čimer tudi razbremeni stroške rudnika. Tako je ta obrat že delal za Tovarno apna v Kresnicah, pomagal je Kemični tovarni v Hrastniku pri njeni rekonstrukciji, prav tako nudi usluge Rudniku v Zagorju, Komunali, podjetju

»Zasavje«, »Metaliji«, »Elit« in tako dalje. Seveda je pa primarna naloga strojnega obrata popravilo rudniških strojev, zato morajo tuje stranke pogosto čakati na izvršitev tega ali onega naročila.

Omembe vredna pripomba v razpravi je bila tudi, da je treba skrbno paziti na orodje in vse orodne stroje. Vsako izposojeno orodje se mora po končanem delu vrniti orodjarni, da je takoj na razpolago drugim.

Več pripomb je bilo tudi glede medsebojnih odnosov v kolektivu obrata. — Dolžnost starejših delavcev je, da mlade poučujejo, ti pa morajo imeti prav tako do drugih tovariški odnos. Za prepire v obratu ni časa. Enako nujna, kot so pravilni odnosi med osebjem, je tudi disciplina, posebno samodisciplina. Kdor je discipliniran do sebe, bo discipliniran tudi do drugih — je dejal eden od prisotnih, tako do delavnice, do podjetja in skupnosti. Vsakdo mora vedeti, da ima vsaka institucija ali podjetje pravila, ki se morajo spoštovati. Vedno se je treba spomniti izreka, ki pravi: »Kadar iščeš svoje pravice, se spomni tudi svojih dolžnosti.« Če se bomo tega zavedali, ne bo zamujanja ob prihodu na delo in tudi ne predčasnega odhajanja z dela. Pravilen tovariški odnos ima le tisti, ki svojega sodelavca z dobrim vzgledom navaja k pridnosti — vse drugo pride potem samo od sebe.

Bilo je tudi nekaj predlogov, da se uredi delovni prostor. Bili so umestni in jih bo treba čimprej realizirati. Najbolj važno je, da se omeji prepih v lesenih barakah, ki

služijo kot montažne hale. Da se prepreči izbruh požara, je treba vse stene lesenih barak obrizgati s stekleno vodo. Da se prepreči ogenj, je treba po končanem delu tudi vsakokrat pogasiti vsa kovška ognjišča in peči za ogrevanje. Ko bo zgrajena nova delavnica, ki je v načrtu, ne bo več prepiha in ne prahu, pa tudi varneje bo glede izbruha požara. — Ko so govorili o zaščitnih rokavicah pri delu, je bilo rečeno, da je potrebno te rokavice prevelika. Vsaka namerna predčasna obraba teh rokavic se bo preiskala in bo krivec v danem primeru moral rokavice sam plačati.

Pred zaključkom konference je predsednik sindikata še enkrat opozoril vse navzoče, naj vse opažene nepravilnosti takoj sporoče obratovodstvu, da se nemudoma odpravijo. Apeliral je še na vse člane kolektiva, naj se vedno zavedajo, da smo vsi skupna družina in da naj zato nihče ne izstopa. Predočil jim je izrek, ki pravi: — Tovariš, ne govori več »jaz«, temveč »mi« — »jaz« sklepa okove še huje, »mi« jih pa drobijo.

(-ar)

Novo pri dopustih

(ar) TRBOVLJE — Člani kolektiva Termoelektrarne Trbovlje lahko zahtevajo na lastno željo za letni dopust samo 10 dni dopusta, ostali dopust pa lahko izkoristijo, kakor narekujejo vsakokratne potrebe v elektrarni. Do tega sklepa je prišel delavski svet zaradi tega, ker so nekateri člani delovnega kolektiva zahtevali ves letni dopust v času nujnega obratovanja in večjih remontov v elektrarni.

Z Goldonijevo »Krčmarico Mirandolino« na gostovanju v Zahodni Nemčiji

Zive naj vsi narodi,
Ki hrepene dočaka' dan,
Da koder sonce hodi,
Prepir s sveta bo pregnan.
France Prešeren

Marsikdo se bo začudeno vprašal, kaj ima naš Prešeren opraviti z Goldonijevo »Krčmarico Mirandolino«. Res pravzaprav nič. In spet kar dosti. Kot osnovni moto lične brošure, ki jo je dala natisniti Sv. boda Center iz Trbovelj ob priliki gostovanja z Goldonijevo komedijo v Zahodni Nemčiji v zadnjih dneh letošnjega septembra, je bil na njeni naslovni strani pod sliko Spomenika revolucije v Trbovljah napisan prav gornji odlomek iz Prešernove Zdravice. Prav tako pa je predstavnik festivala, ki je bil v Scheersbergu v Zahodni Nemčiji, ob otvoritvi te revije, poudaril, da je pisana slovesnost amaterskih gledaliških družin iz Avstrije, Belgije, Danske, Nemčije in Jugoslavije tista vez, ki naj zblizuje narode v borbi za mir in prijateljsko sodelovanje z vsemi državami, ne glede na vero, raso ali spol. Ob tej priliki je ta predstavnik še posebej prebral odlomek iz Prešernove Zdravice, ki je bil natisnjen na naslovni strani brošure trboveljskih gledaliških amaterjev.

Priznanje za uspešno delo

Na Hvaru, kjer je bila tudi letos revija najboljših jugoslov. dramskih amaterskih družin, se je tega festivala udeležil tudi lanski zmagovalec s Hvara, režiser drame »Na koncu poti« Karlo Malovrh iz Trbovelj. Za letošnji hvarski festival se trboveljska amaterska družina sicer ni uvrstila, zato pa so dali tej družini drugo priznanje, in sicer da gostuje na letošnjem mednarodnem srečanju gledaliških amaterjev v Zahodni Nemčiji. Letos so na Hvaru režiserju Malovrhu sporočili, da so trboveljski amaterji izbrani, da zastopajo Slovenijo na tem mednarodnem festivalu v Zahodni Nemčiji. Ti amaterji so bili tega sklepa veseli, saj jim je bil lepo priznanje za njihovo uspešno gledališko dejavnost v dolgih letih pred vojno in po osvoboditvi.

Za dalj časa so v Svobodi Center v Trbovljah gojili željo, da s svojo dramsko dejavnostjo pogledajo in nastopijo izven meja Jugoslavije. Tako je bilo že v načrtu gostovanje v Franciji ali Holandiji med našimi izseljenci. Do tega ni prišlo, pač pa sedaj do gostovanja v Zahodni Nemčiji.

To gostovanje pa je prizadejalo celotnemu amaterskemu kolektivu kajpak obilo priprav, skrbi in težav. S seboj je bilo namreč treba vzeti vse, od igralških kostumov do kompletne odrske scene. Ze sam prevoz kulisa in scene na Hvar, kjer so trboveljski gledališniki sodelovali že dvakrat, je terjal obilo truda. Tu pa ga je bilo še več. Treba se je bilo odločiti, ali potovati z avtobusom ali vlakom. Res je, da je bilo z avtobusom v Zahodno Nemčijo malo dražje, je pa imelo to prednost, da so lahko kompletno sceno in vse, kar so potrebovali, vzeli s seboj in ni bilo nepotrebne prelaganja vseh stvari z vlaka na druga transportna vozila. Na obe strani je znašala dolžina poti 3.500 kilometrov. Da bi bilo to gostovanje v zvezi z velikimi stroški, so naši amaterji naleteli na polno razumevanje pri ObLO Trbovlje, pri občinskem Svetu Svobod in sami Svobodi Center, pa tudi pri republiškem Svetu Svobod in prosvetnih društev Slovenije.

Poseben gledališki list v nemščini

Republiški Svet Svobod Slovenije je priskočil na pomoč pri izdaji posebnega gledališkega lista, ki je obravnaval vse, kar je bilo v zvezi z gostovanjem z Goldonijevo komedijo, vsebino te igre, delo gledališča Svobode Center v Trbovljah, nadalje kratak opis samega kraja nekdanj in danes. Na uvodni strani te brošure je slika Spomenika revolucije v Trbovljah ter moto Prešernove Zdravice, na zadnji strani pa tudi slika trboveljskega Delavskega doma. Ta gledališki list je dobil vsak obiskovalec festivala v Scheersbergu ter je bil tamkaj prav tako kot naši igralci toplo sprejet.

Velika sinja cesta, dolga 3500 kilometrov

26. septembra zvečer je bil odhod naših amaterjev iz pred Delavskega doma v Trbovljah. Bilo je v sredo in srečno potovanje vseskozi, brez težav na meji s carinskimi organi in tudi brez zgod. V Scheersbergu v Zahodni Nemčiji so naši izletniki prišli v petek, 28. septembra ob štirih popoldne. Samo eno noč so med potjo prespali v postelji, drugače so pa potovali kar naprej po veliki sinji cesti na festival. Med potovanjem so se vozili skozi najrazličnejša naselja in mesta, mimo raznih tovarn in ostalih zanimivosti na dolgi poti. Na avtobusu so imeli naši amaterji pripeto našo državno zastavo ter so jih delavci in ostali med potjo pozdravljali.

Takoj ob prihodu na cilj so naši naleteli na prav pristrčen sprejem. Pa tudi drugače so se »postavili« vsi so bili enotno oblečeni, z značkim rudarjem in s trakom naše trobojnice. Ze na zunaj so

pokazali, da so prispeli iz Jugoslavije.

Za vse je bil sam sprejem naših ljudi, igranje na odru, razni govori in razgovori ter vse ostalo doživetje, ki ga naši izletniki ne bodo kmalu

med gledalci najmanj dve tretjini mladine, ki se je tudi po končani igri v razpravi vneto oglašala v razpravi vneto oglašala. Srečanje z gledališkimi amaterji iz raznih držav zahodne Evrope je bilo pristno. Vsi so videli in spoznali, da Trboveljani in naši ljudje ob prizadevanjih na ostalih področjih marljivo delajo tudi v kulturni dejavnosti.

V Scheersbergu so razen naših amaterjev nastopile še skupine iz Danske, Avstrije, Belgije in domače, prisotni so pa bili tudi zastopniki iz drugih evropskih držav. Presenečalo je pa vse, kako v Sloveniji in Jugoslaviji tesno sodelujejo amaterji in poklicni gledališki igralci, česar tamkaj ni. Značilno je pa za dramsko dejavnost v Zahodni Nemčiji, da ji posebej prav tako znatno skrb gledališki amaterji, zlasti še mladina. Trboveljčani so navdušili vse s svojo »Krčmarico Mirandolino«, saj so bili edina gledališka skupina, ki so jo posebej snemali za nemški televizijski program in jo prenašali tudi preko radia.

Režiser Karlo Malovrh je v svojih razgovorih poudaril, da je bilo to sodelovanje na tamkajšnjem festivalu za nas zelo koristno in prijetno, prav tako pa vzpodbudno za nadaljnje delo. S svojo uspešno predstavo so trboveljski gledališki amaterji dostojno zastopali zavske revije, Slovenijo in Jugoslavijo. S svojim nastopom so izzvali navdušenje, ki se je stopnjevalo vse dni. Vrhunec pa je bil dosežen, ko so naši priredili jugoslovanski prijateljski večer, na katerem so z gosti izmenjali mišljenja, sklenili pa tudi mnoga prijateljstva, ki bodo podlaga za nadaljnje kulturno sodelovanje. Slovo je bilo pristrčno in nepozabno. »Pridite šel« so jih povabili ob slovesu – prizor, ki se je sprevergel v pravcato navdušenje.

Uspel nastop in slovo

Redko se dogodi kakšni tuji gledališki skupini v Zahodni Nemčiji, da bi doživela aplavz pri odprti sceni na odru. To so pa doživeli naši amaterji tamkaj. In se po končani igri se navdušenje nikakor ni moglo poleči. Značilno je tudi, da sta bili

Trboveljski gledališniki pred odhodom na gostovanje

Kaj piše »Kleine Zeitung« o gledaliških amaterjih iz Trbovelj

»Najboljša inozemska skupina so bili Jugoslovani. Prišli so po večletnem presledku z Goldonijevo Mirandolino. Tu so se zabrisale vse meje med igro lalkov in poklicnim gledališčem ter se poraja vprašanje, kje se neha eno in kje se pričinja drugo.«

Sedma kulturna sezona v Delavskem domu v Trbovljah

Zdi se nam, kakor da je bila osrednja trboveljska hiša kulture šele pred kratkim dograjena. Pa ni tako. Ze sedmo leto pričujemo sedaj z rednim programom kulturnih prireditev vseh vrst. V teh letih smo videli v delavskem domu mimo rednih ki-

no predstav že večje število oper, dram, komedij, akademij, koncertov, televizijskih snemanj, telovadnih nastopov, mladinskih in še drugih prireditev. Enako razgibana sezona se nam obeta tudi letos, to je v kulturni sezoni 1962/63.

Kot običajno je uprava delavskega doma poskrbela za abonmajske prireditve, ki so nekako ogrodge vseh prireditev. V ta namen je razpisala v času od 10. do 22. oktobra t. i. vpisovanje abonmaja, ki zagotavlja, da bodo prijavitelji obiskovalci in poslušalci videli oziroma slišali v sezoni 6 gledaliških in koncertnih del.

V letošnjem razpisu je nekaj zanimivih novosti. Doselej je namreč več sezon, zaporedoma sodelovalo v našem abonmaju Slovensko ljudsko gledališče iz Celja z več ali manj dobro igro in dobrimi deli. Vendar je pri obiskovalcih, kakor sodimo po številnih razgovorih z njimi, nastala določena utrujenost, če se lahko tako izrazimo. Zato smo željo, da bi v okviru abonmaja nastopili pri nas tudi drugi umetniški ansambli, ne pa samo eno profesionalno gledališče, v celoti upoštevali. Spričo tega je upravi delavskega doma uspelo pridobiti k sodelovanju mimo SLG Celje tudi Dramo SNG, Ljubljansko mestno gledališče, DPD Svobode Center, Slovensko filharmonijo in pa Slovenski okteti. Abonma bo namreč v tej sezoni prvič zajel tudi dva koncertna nastopa priznanih umetnikov, t. j. Slovenske filharmonije in pa Slovenskega okteta. Obe ansamblov ni treba posebej predstavljati, kajti le-ta sta s svojimi nastopi že pogosto navdušila ne samo domače, ampak tudi tuje občinstvo. Čeprav se zdi, da koncert ne bo morda dosegel želenega uspeha, smo vendar lahko prepričani, da nas ta visokokvaliteten kolektiv ne bo razočaral, kajti v Trbovljah bo nastopil s popularnimi deli ob sodelovanju priznanega solista. Menimo, da je treba tudi tovrstno glasbeno umetnost v čim bolj sprejemljivi obliki posredovati naši publiki, ki je razmeroma na precej visoki in zahtevni ravni.

Druga novost v letošnjem abonmajskem razpisu je ta, da je abonma razpisan samo za večerne predstave. Dosedanji mladinski abonma je odpadel. Sprememba je nastala predvsem zaradi tega, ker predstave mladinskega abonmaja kljub nizki vstopnini niso bile najbolj obiskane. Drug razlog za to spremembo je tudi to, da nekateri umetniški ansambli ne morejo nastopiti dvakrat v enem dnevu. Nazadnje pa tudi morda najbolj moreč razlog: pomanjkanje sredstev. Vstopnina namreč še zdaleč ne krije vseh izdatkov, ki jih terja gostovanje teh ansamblov, zato je potrebna pomoč komunne, da z dotacijami krije razliko med stroški in dohodki. Ekonomskih vstopnin

namreč ni nikjer v praksi, ker bi si v takem primeru obiskovalci oziroma poslušalci ne mogli privoščiti tovrstnih kulturnih dobrin.

Čeprav bo v letošnji sezoni odpadel mladinski abonma, bo uprava delavskega doma navzlic temu poskrbela, da nižješolska in višješolska mladina ne bo prikrajšana. Gostujoči ansambli bodo določena dela izvedli tudi v popoldanskih urah ob

se bo to gostovanje zavleklo v prvo polovico novembra. Dogovorjeno je, da bo Opera gostovala z Gounodovim »Faustom«. Predstava bo izven abonmaja.

V pričujočem sestavku smo le na kratko seznanili javnost z abonmajskimi novostmi in prireditvami. Te pa ne bodo edine v prihodnji sezoni. Gostovali bodo pri nas še nekateri drugi, predvsem vodilni in instrumentalni an-

Naš praznik in mi

Mogoče bo kdo menil, da je razmišljanje o praznovanju rudarskega praznika preuranjeno, saj nas od tega dne loči še lep čas. Po mojem mnenju pa ni odveč, ako že danes mislimo na to, kako ga bomo izvedli v prihodnjem letu. Praznovanju tega praznika vse do sedaj nismo posvečali kaj dosti pozornosti, čeprav bi to po svoji tradiciji in pomenu zaslužil. Ne moremo reči, da so bili večeri z akademijami v minulih letih slabo pripravljene, saj je na primer Kozarjev večer v lanskem letu požel prav lepa priznanja. Svoboda Center iz Trbovelj nas vse doslej s prireditvami kvalitetnih sporedov ni razočarala, čeprav solidno pripravljene akademije niso privabile širšega kroga poslušalcev. Prav zato bi bilo treba dodati temu praznovanju nekaj novega, nekaj, kar bi bilo zanimivo tako za poslušalce kot za izvajalce.

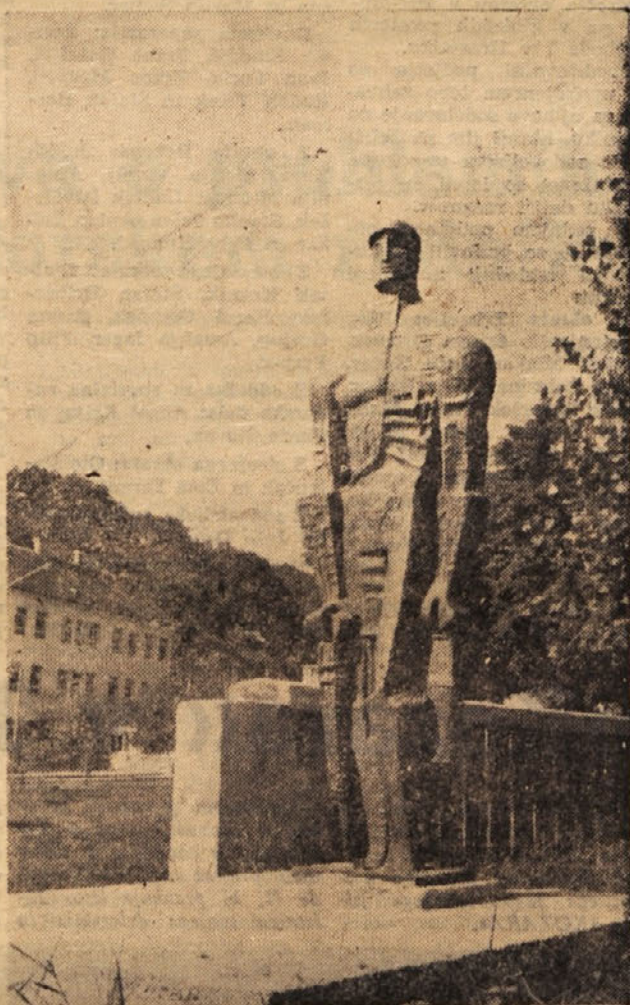
Znano je, da literature, pisane na tematiko iz rudarskega življenja, skoraj ni. Naše pesmi prepevajo o vsem mogočem, le o rudarju in njegovem življenju skoraj ni umetnih, še manj pa narodnih pesmi. V še večji meri velja to za odrska in instrumentalno-glasbena dela. Ali ni življenje našega rudarja dovolj pisano, zanimivo in upoštevanja vredno, da bi bilo sposobno nuditi snov za razna odrska dela, da bi bilo opevano v veselih in žalostnih oblikah? Prav gotovo je snovi dovolj, ki samo čaka na nekoga, ki bi jo pravilno izoblikoval v podobe in like, da bi lahko zaživeli na naših dramskih in koncertnih odrih.

Ker se produktivni umetniki sami še niso mogli odločiti za to, da bi pri svojem delu in snovanju zajemali snov tudi iz naše revirske zakladnice, jih bo treba za to na neki način pridobiti. Ena izmed takih oblik njihovega sodelovanja bi bil razpis za nova dela, namenjena za izvajanje na proslavah rudarskega praznika. Ali ne bi bilo razveseljivo, ako bi enkrat praznovali rudarski praznik v nekoliko širši, slovesnejši obliki, namesto da bi se zadovoljili samo s slabo obiskano akademijo? Razpisi za nova dramska dela, pesmi in instrumentalne skladbe bi prav gotovo lahko ustvarili bogato izbiro za pripravo kvalitetnih proslav. Na programe bi bilo tedaj možno uvrščati dela, ki bi bila lahko trajne vrednosti in bi našla pot tudi v kraje izven revirjev in tamkaj seznanjala ljudi z delom in življenjem knapov. Zlasti v teh časih, ko knapovski stan vse bolj in bolj izginja v vedno močnejši kovinski, elektriški in še drugih industrijah, bi bilo potrebno poiskati vse možne načine, da knapu, njegovi preteklosti in sedanosti damo mesto, ki mu je vsekoli pripadalo in mu gre tudi danes.

Dotaknil bi se še zunanje oblike praznovanja rudarskega praznika. Kakor je bil vse doslej na vsaki proslavi pogled na oder zanimiv in mikaven, je bilo žalostno videti dvorano. Ne samo zato, ker obisk ni bil tak kot bi bilo želeli, pač pa zato, ker dvorana ni dajala proslavi potrebnega slovesnega obelježja. Ali ne bi bilo prav, če bi ta dan prevladovala v dvorani črne rudarske uniforme? Saj menda niso namenjene zato, da izkazujejo tu in tam poslednjo čast stanovskim tovarišem.

Do praznovanja naslednjega rudarskega praznika nas loči še osem mesecev, kar je dovolj dolga doba, da s primernimi organizacijskimi ukrepi dosežemo, da bo delavski dom priča novi obliki praznovanja praznika, ki nam mora v bodoče pomeniti nekaj več kot do sedaj.

J. S.

»Rudar«, delo Stojana Batiča, je že od začetka julija v parku pred upravnim poslopjem Rudnika rjavega premoga Trbovlje-Hrastnik v Trbovljah

sprejemljivi vstopnini. Mimo tega bodo v okviru razpoložljivih sredstev gostovanja nekaterih ansamblov z izključno mladinskimi deli. Pa tudi sam večerni abonma se bo v letošnji sezoni pričel ob 19,30 uri, tako da bodo vsaj srednješolci lahko obiskali tudi te prireditve. Sicer bomo pa vsakokrat objavili v Zasavskem tedniku in na lepakih, kdaj bo nastop tega ali onega ansambla.

Za začetek sezone bo gostovala v kraju Opera iz Ljubljane. Direkcija Opere je sicer gostovanje pri nas predvidela za drugo polovico oktobra, vendar je spričo določenih zadržkov, ki jih narakuje obnove notranjščine operne hiše, možno, da

sambli, da bodo prireditve še bolj pisane. Se posebej pozornost bomo posvetili domačim prireditvam.

Uprava delavskega doma pričakuje, da bo Zasavski tednik posvečal vsem prireditvam v našem kulturnem domu posebno pozornost. Primerno bi namreč bilo, da list že pred gostovanji objavi prispevke, ki bi poslušalce oziroma gledalce zainteresirali in poučili o delu, ki bo na dnevnem redu. Prav tako pomembno nalogo naj bi naš tednik opravil s tem, da bi prinesel kritične ocene izvedenih del.

Vabimo vse občane, da se v čim večjem številu vpišejo med redne obiskovalce prireditev v delavskem domu v Trbovljah.

T. L.

Slovo od delovnih Rekonstrukcija tovarišev razkladalne rampe JŽ v Trbovljah

V ponedeljek, 15. oktobra 1962, so se zbrali na poslovnih sestankih člani delovnega kolektiva Rudnika Trbovlje-Hrastnik, ki so šli v pokoj v času od 1. marca do 30. septembra letos. Sestanek je organizirala uprava podjetja skupno s samoupravnimi organi in sindikalno organizacijo. Upokojenci s področja obratov v Trbovljah so se zbrali v klubskem prostoru obrata Trbovlje, upokojenci s področja obratov v Hrastniku pa v klubskih prostorih Svobode I v Hrastniku.

Predstavniki podjetja so se upokojencem lepo zahvalili za njihovo sodelovanje na rudniku, hkrati jim pa želeli obilo zadovoljstva v pokoju. Udeleženci so imeli ob prigrizku daljši razgovor.

V zadnjem polletnem obdobju so se poslovili od kolektiva naslednji upokojeni člani:

Z obrata Trbovlje: Filip Kostanjevič, Ernest Hribšek, Rudolf Mlakar, Jože Kočar, Stane Zalezina, Alojz Hribar, Franc Razoršek, Anton Mulh, Ivan Kregar, Andrej Miljač, Slavko Gorjup, Rudolf Romih, Jože Klančičar, Leopold Medvešek, Anton Brečko, Jože Jagar, Viktor Juvan, Mirko Šteble, Matija Zuperl, Albin Turnšek in Jože Tomše.

Z obrata Hrastnik: Viktor Pavlič, Stefan Marinko, An-

ton Sketako, Alojz Blagotinšek, Marija Pogačnik, Justina Kotnik, Anton Amon, Franc Brinovec, Maks Jakl, Franc Kregar, Ivan Čepelin, Franc Pajk, Franc Kurent, Helena Skobe, Ferdo Šopar, Rudi Plauštajner, Zofija Perko, Ivan Pavlič, Rudolf Avsenak, Stanko Zakušek, Friderik Zupanc, Marija Končar in Gvido Urlep.

Z obrata Dol: Stanko Babnik, Ivan Brlež, Jože Kodrun in Martin Samec.

Z obrata separacija: Ludvik Smodič, Franc Gabrijel, Ivan Forte, Franc Medved, Rudolf Vlček in Stefan Herman.

Z obrata Dobrna: Jožefa Knez, Matija Vozelj, Antonija Mramor, Ludvik Paveljšek, Stanko Jelen, Anton Zičkar in Fani Humski.

Z zunanjega obrata: Ludvik Koznik, Stefan Hribernik, Karel Ostanek, Anton Gorjup, Amalija Jager, Filip Perpar.

Z oddelka za specialna rudarska dela: Angel Križaj in Ferdo Novak.

S strojnega obrata: Oto Valenčak in Ema Ferant.

Z industrijske rudarske šole: Jože Osolnik.

Vsem upokojencem za dolgoletno sodelovanje naša ponovna prisrčna in iskrena zahvala!

L. T.

Zaradi premajhnih razkladalnih kapacitet na JŽ in zastarelosti transportov je Rudnik Trbovlje - Hrastnik že pred leti začel reševati ta problem in pripravil projekt za rekonstrukcijo razkladalne rampe na postaji JŽ v Trbovljah ter modernizacijo prevoza jamskega lesa in ostalega, po železnici prispellega materiala do svojih skladišč. Pred samim začetkom teh del pa se je pokazala potreba, da je treba rekonstrukcijo te rampe in s tem v zvezi povečavo razkladalnih kapacitet obravnavati iz širše perspektive ter upoštevati tudi potrebe ostalih gospodarskih podjetij v občini. S tem v zvezi je bil ustanovljen v občinskem merilu poseben odbor, ki je izdelal nov investicijski program, na podlagi katerega so bili izdelani projekti v več variantah. Po vsestranski proučitvi teh načrtov je bila sprejeta najugodnejša varianta, zbrala so se potrebna sredstva in z delom so pričeli pred mesecem dni.

Nova razkladalna rampa na trboveljski železniški postaji za kamionski odvoz bo v višini nivelote železnice in bo tlakovana. V zahodnem delu rampe bo povišek za rakladanje jamskega lesa in rov v pobočju za obračanje vozil.

Sprememba načina razkladanja zahteva tudi spremembo transporta jamskega lesa in načina poslovanja na lesnem skladišču rudnika. Ozkotirna rudniška železnica, ki je bila dolga desetletja značilnost trboveljske doline, se je opustila, prav tako tudi skladišče jamskega lesa ob glavni cesti. Odprava te ozkotirne železnice, ki je zadnja leta zaradi neekonomičnosti in premajhne izkoriščenosti obremenjevala materialne stroške jamskega lesa nesorazmerno visoko, bo samo prispevala k znižanju teh izdatkov, mimo tega bo pa avtomobilski prevoz lesa

olajšal tudi delo na skladišču. Z modernizacijo prevoza in koncentracijo lesnega skladišča na rudniški III. etaži bo odpadlo nekaj delovnih mest, ti delavci se bodo pa zaposlili na drugih deloviščih rudnika.

Rekonstrukcija rampe na JŽ in modernizacija prevoza ter s tem v zvezi koncentracija manipulacije z jamskim lesom bodo mimo znižanja materialnih stroškov prispevali tudi k lažjemu in varnejšemu delu zaposlenih, kar je tudi eden izmed ciljev, ki jih hoče rudnik s to investicijo doseči.

R. S.

Profesor Sivic in tenorist Gregorač na klubskem večeru Svobode-center

Klub Svobode Center v Trbovljah je prejšnjo sredo zvečer pripravil svoj prvi večer v novi sezoni. V predavalnici delavskega doma, ki je bila skoraj polno zasedena, sta gosta iz Ljubljane, prof. Pavel Sivic in tenorist Mitja Gregorač, pripravila predavanje »Pesmi skozi stoletja«. Zanimiva in za vse poslušalce dostopna razlaga prof. Sivica je bila preple-

tena s pevskimi vložki kompozicij iz leta 1700 pa vse do danes. Zelo dobro razpoloženi tenorist Gregorač je obsežen program 16 pesmi predstavil z odlično tehniko in lepo obarvanim glasom. Poslušalci so z odobravanjem dali polno priznanje obema izvajalcema.

Svoboda Center je s prof. Sivcem v dogovoru, da bi pričeto razlago nadaljeval v treh nadaljnjih večerih. Vsebinska teh večerov bo osvetlilev glasbe raznih dob z melodijske, harmonske in kontrapunktične strani. Vse razlage bodo prepletene s primeri na klavirju ali magnetofonu. Naslednji večer bo predvideno konec meseca oktobra. Predvajali se bodo posnetki najstarejše jugoslovanske folklorne in melodijske tvornosti do Stravinskega.

Vse ljubitelje glasbe na ta večer že danes opozarjamo.

J. S.

»Kozara« v Trbovljah

Prejšnji četrtek je bil za Trbovlje praznični dan. V kinu Svobode II je bila namreč slavnostna premiera najboljšega jugoslovanskega filma »KOZARA«.

Slavnostna premiera, ki je bila v Sloveniji prva v Trbovljah, je sovpadla v okviru vseh proslav društva Svobode II, ki praznuje letos 10-letnico svojega delovanja in prav tako tudi kinematografske Slovenije. Slovesne premiere tega filma so se udeležili glavni igralci, Bert Sotlar, nadalje kot gost tudi Danuta Palczewska, predsednik ml-

dinske sekcije pri federaciji poljskih filmskih krožkov ter gostje iz Zagreba in Ljubljane, prav tako predstavniki političnega, gospodarskega in kulturnega življenja v trboveljski občini kakor tudi člani Svobode II.

Po predvajanju filma se je na odru predstavil zbranim gostom glavni igralec v filmu »KOZARA«, katerega je v imenu vseh pozdravil predsednik DPD Svobode II, mladi Svobodarki Renata Gričar in Meta Aškerc sta mu pa izročili spominsko darilo, jamsko svetilko ter šopek nageljnov.

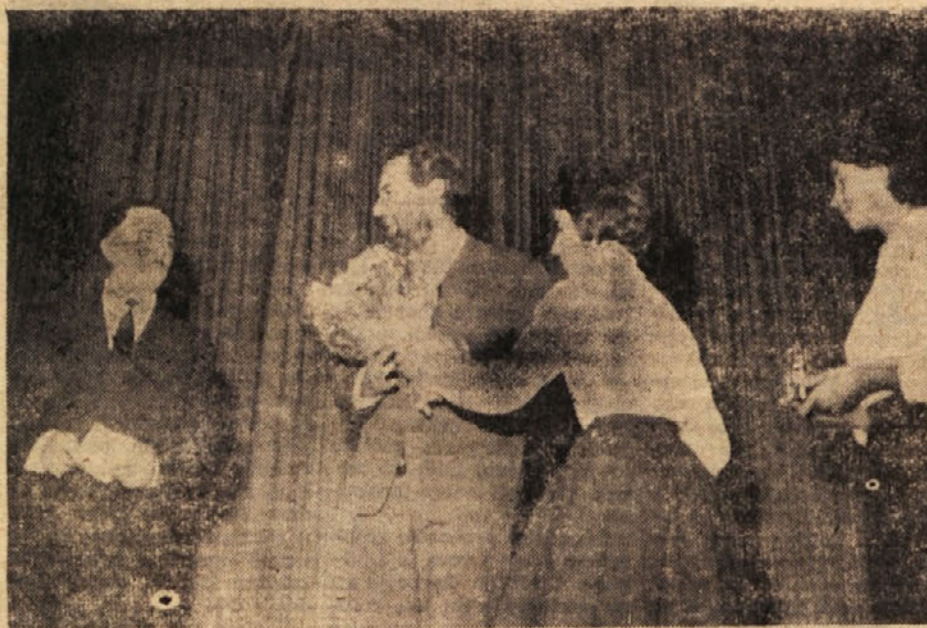
V klubu Svobode II je bil nato sprejem, na katerem je Bert Sotlar pripovedoval o svojih vtisih pri snemanju tega filma in tudi o zadnjem filmu »Tistega lepega dne«, čigar premiera je bila pred dnevi v Ljubljani.

Tovariš Bert Sotlar je bil prav vesel povabila v Trbovlje ter je pri odbodu obljubil, da bo prav rad prišel v revirski kraj, v kolikor mu bo seveda to dopuščal čas.

Skupno si je v Trbovljah ogledalo film »KOZARA« nad 4.000 gledalcev, v številni seveda tudi šolsko mladino, za katero so bile prirejene posebne predstave.

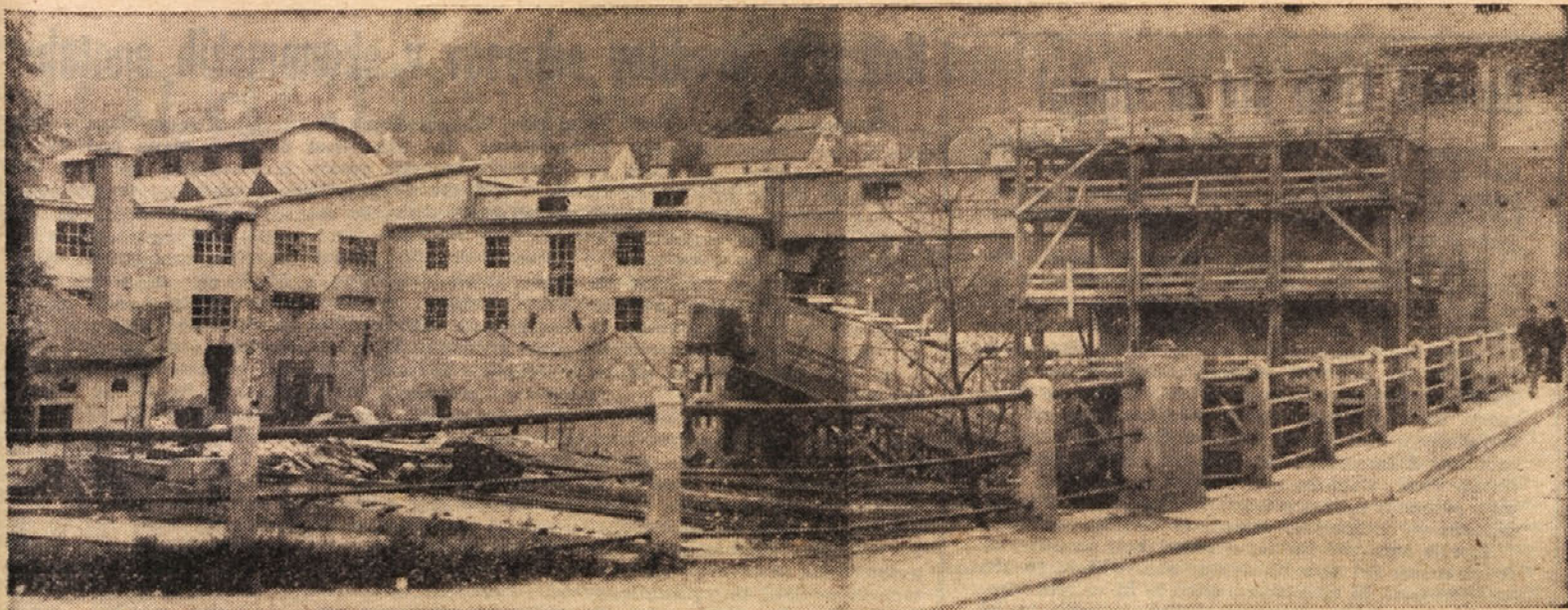
V Hrastniku obravnavajo občinski statut

(ar) HRASTNIK - Med prvimi občinami v Sloveniji, ki so že izdale v javno obravnavo svoj občinski statut, je hrastniška komuna. Podrobno so ta statut obravnavali že na razširjenem plenumu SZDL, sindikatu državne uprave in za zdaj. Podrobno pa bodo o statutu razpravljali tudi v vseh gospodarskih organizacijah in na sestankih krajevnih organizacij Societatične zveze. Vse družine v občini so prejele tiskan občinski statut, ki je izšel kot priloga Zasavskega tednika. Sklenili so, da bodo ob razpravi nove Ustave obravnavali tudi občinski statut.

S slovenske premiere Bulajičevega filma »Kozara« v Trbovljah: eden od glavnih igralcev, Bert Sotlar, sprejemna čestitke, šopek nageljnov in v spomin na obisk Trbovljah - miniaturno rudarsko svetilko

In še enkrat separacija. Tokrat slikana s prostora pred upravo rudnika

Kaj je pokazala razprava o problemih soc. zavarovanja na zagorskem rudniku

V zvezi s pripravami za formiranje Zasavske komunalne skupnosti socialnega zavarovanja želimo zavarovance seznaniti z dosedanjim delom socialnega zavarovanja in dosedanja strukturo, kakor tudi z novim Zakonom o organizaciji in financiranju soc. zavarovanja.

Zaradi vedno večjega števila zavarovanih državljanov je nastala potreba, da se prilagodi razvoju drugih družbenih služb in razvoju gospodarstva tudi soc. zavarovanje, ki prerašča naše ekonomske zmogljivosti. V dosedanjem razvoju so bile ugotovljene vrste slabosti in pomanjkljivosti, zlasti pa te-le:

● Zavarovanci in organizacije, ki zagotavljajo sredstva za sklade soc. zavarovanja, nimajo tistega položaja in tistih pravic ter odgovornosti pri reševanju problemov, ki bi jih morali imeti, in so zavarovanci ter organizacije v veliki meri odrinjene od vsega tistega, kar je zanje aktualno in problematično;

● zagotavljanje sredstev za sklade soc. zavarovanja teče še vedno po principu letnih predračunov dohodkov, trošenje teh sredstev pa je čisto avtomatično. Posledica je, da posamezni sklad dobi preveč ali premalo sredstev. V mnogih primerih smo torej lahko opazili indirektno stihijsko financiranje z nepovoljnimi posledicami;

● dosednji sistem soc. zavarovanja dovoljuje socialno varstvo izključno v mejah pravic, ki so določene s predpisi. Ne omogoča nobene iniciative za druge vrste varstva, ki niso predpisane. Zaradi tega ni zadostne zainteresiranosti zavarovancev in organizacij, pa tudi ne odgovornosti za stanje in za potrebe v zvezi s skladi socialnega zavarovanja.

Nesporno je, da izdatki iz leta v leto naraščajo. Nobena izjema pri naraščanju stroškov zdravstvenega zavarovanja ni rudnik Zagorje.

	bolni	nezgode	skupaj
	%	%	%
v letu 1960	4,9	1,9	6,8
v letu 1961	5,8	1,8	7,6
v polletju 1962	6,1	1,8	7,9
mesec september 1962	6,4	1,6	8,0

Kakor je iz teh podatkov razvidno, je v našem podjetju stalež bolnikov v nenehnem naraščanju, stalež nezgodnikov pa v upadanju. Da je bil tako visok % bolnih, je delno razumljivo in opravičljivo zaradi epidemije gripe, ki je bila v začetku tega leta, vendar je nerazumljivo, da imamo še v aprilu 5,8% bolnih kljub temu, da je epidemija ponehala. Če

	I. polletje	
	1961	1962
zaradi kršenja varnostnih predpisov	29	63
zaradi neuporabljanja zaščitnih sredstev	319	174
ostali objektivni vzroki	178	150
skupaj	526	387

Procent nezgod pa je v upadanju, tako da smo 2% nezgod, katere smo imeli v aprilu, znižali na 1,6% v septembru, in vse kaže, da napori samoupravnih organov, HTV in tehničnih služb niso bili zaman, kljub dejstvu, da je odstotek nezgod še vedno previsok.

Ce primerjamo število izgubljenih dni zaradi nezgod, vidimo, da se je njih število

Da je to res, bodo pokazali naslednji pokazatelji in primerjave. V našem podjetju je bil % bolnih:

	bolni	nezgode	skupaj
	%	%	%
v letu 1960	4,9	1,9	6,8
v letu 1961	5,8	1,8	7,6
v polletju 1962	6,1	1,8	7,9
mesec september 1962	6,4	1,6	8,0

pa pogledamo podatke meseca septembra, vidimo, da smo dosegli 6,8% bolnih brez nezgodnikov ali za 0,6% več kakor v mesecu marcu. Tu je vsak komentar odveč in so to porazne številke; ob katerih se bomo morali resno zamisliti.

Gibanje nezgod v primerjavi z letom 1961 nam daje naslednji pregled:

	I. polletje	
	1961	1962
zaradi kršenja varnostnih predpisov	29	63
zaradi neuporabljanja zaščitnih sredstev	319	174
ostali objektivni vzroki	178	150
skupaj	526	387

zgod pa za 35,9%, tako da se je zdravljenje ene nezgode povečalo za 21,2%. Iz tega je jasno razvidno, da vsi napori subjektivnih sil za izpolnjevanje, organizacijo HTV službe, obvezno nošenje zaščitnih sredstev in podobno ne bodo dali zaželenih rezultatov in se bodo še nadalje prenašala dodatna finančna sredstva na proizvajalce.

PREGLED FINANČNIH POKAZATELJEV

	1.—12. 1961	1.—6. 1962
1. obračunani prispevek za soc. zavarovanje iz oseb. dohodka (22%)	251,003.163	163,209.932
2. obračunani dopolnilni prispevek za soc. zavarovanje iz oseb. dohodka (-2%)	22,818.524	12,418.173
3. skupaj	263,821.687	148,628.105
4. dodatni prispevek za soc. zavarovanje zaradi prekoračenja procenta (6,7%)	16,807.056	12,573.435
5. nadomestilo za prvih 7 dni bolezni	17,174.885	10,883.833

Dajatve na enega zaposlenega so kot sledi:

	1.—12. 1961	1.—6. 1962
1. obračunani prispevek za soc. zavarovanje iz oseb. dohodka (22%)	120.558	68.897
2. obračunani dopolnilni prispevek za soc. zavarovanje iz oseb. dohodka (2%)	10.955	6.281
3. skupaj	131.513	75.178
4. dodatni prispevek za soc. zavarovanje	8.072	6.359
5. nadomestilo za prvih 7 dni bolezni	8.250	5.505

Zaradi naraščanja števila bolnih se večajo naše obveznosti za sklad socialnega zavarovanja. Za leto 1961 smo obračunali in plačali 16 milijonov 807.056 tisoč din dodatnega prispevka za socialno zavarovanje, v prvem polletju letos pa že 12.573.435 din, kar znaša 75% lanskega letnega plačila. Če pa ta dodatni prispevek preračunamo na enega zaposlenega, pa dobimo 79% lanskega letnega plačila zaradi manjšega staleža zaposlenih.

Stopnje predpisanega dopolnilnega prispevka so od leta 1960 v stalnem porastu, tako da smo od 2% v I. tromesečju 1961 prišli na 4% v III. tromesečju letos. S stalnim naraščanjem bolnih se povečuje tudi izdelek za nadomestilo v prvih 7 dneh bolezni, ki v celoti obremenjujejo poslovne stroške podjetja.

Zaradi navedenih in drugih slabosti, ki spremljajo sedanji sistem, je izglasovan zakon ter so predvidene konkretne spremembe v sistemu kakor tudi v financiranju soc. zavarovanja.

S 1. januarjem 1963 začne veljati novi zakon o organizaciji in financiranju socialnega zavarovanja. Po teh novih predpisih je načelno urejeno tako, da se zdravstveno zavarovanje financira v okviru komun. invalidsko in pokojninsko zavarovanje pa v okviru republike. Pri komunalnem zavodu se bo stekal v sklad zdravstvenega zavarovanja

osnovni in dodatni prispevek. Stopnja osnovnega prispevka določi skupščina komunalne skupnosti v soglasju z občinskim ljudskim odborom. Najvišjo mejo, do katere smejo skupščine komunalnih skupnosti določiti stopnjo osnovnega prispevka, določa republiška ljudska skupščina. Republiška ljudska skupščina tudi določa, v katerih panogah se sme naložiti dodatni prispevek.

Poslovanju sklada zdravstvenega zavarovanja bo potreba posvečati posebno pozornost, da se bodo ta sredstva pravilno in upravičeno trošila! Primanjkljaj, ki bi se ugotovil, se krije z izrednim prispevkom zavarovancev in z izrednim prispevkom gospodarske organizacije. Izredni prispevek plačujejo zavarovanci iz svojih čistih prejemkov, gospodarske organizacije pa iz sredstev, s katerimi samostojno razpolagajo.

Pri financiranju in izvajanju zdravstvenega zavarovanja bodo neposredno sodelovale tudi gospodarske organizacije. Za to sodelovanje bodo odstopile komunalne skupnosti gospodarskim organizacijam del prispevka za zdravstveno zavarovanje. Iz teh sredstev se bodo neposredno izplačevala nadomestila osebnega dohodka za 30 dni bolezenskega dopusta. V kolikor odstopljeni del prispevka ne bo zadostal za obveznosti do zavarovancev, zasgotovijo potrebna dopolnila (Nadaljevanje na str. 10)

Domači kruh jim ni ugajal

Nobena tajnost naj ne bo, da je v letošnjem letu že odšlo iz Zagorja v tujino — pretežno v Zahodno Nemčijo določeno število delavcev z najrazličnejšimi utemeljitvami. Pa si oglejmo ta problem malo pobliže:

Delovni kolektiv Rudnika rjavega premoga v Zaslavju je v tem letu zapustilo 27 takih delavcev, ki so »morali« oditi v tujino. Svoj odhod so utemeljevali: eden gre na »specializacijo« k sorodnikom, drugemu »manjka denarja« za dograditev hiše, tretji prihrani pri sedanjih osebnih dohodkih »komaj« 100.000 dinarjev, četrti mora zaslužiti toliko nemških mark, da si bo lahko kupil pohištvo, peti gre na »vljudnostni obisk« za 6 mesecev, šestega je napadla »avtomobilska mrzlica« in »izredno nizke cene« motornih vozil (kako bo spravil avto čez mejo?), sedmi z »dinarji« ne more izdelati hišne fasade itd. itd. Skratka — utemeljitev dovolj in dovolj »tehtnih«.

Ljudje smo pač ljudje, nekateri bolj častihlepní, drugi manj. Pri tem bi veljalo poudariti le to, da so skoraj vsi, ki so odšli v tujino in ki so bili zaposleni pri rudniku, relativno dobro zaslužili in bi bilo »nujo« po boljšem zaslužku treba iskati kje drugje, če že hočemo govoriti o tem problemu.

Doma so ti ljudje mnogokrat kritizirali svoje delovno mesto, delovne pogoje, organizacijo in delitev dela, fizični in umski napor, potrebno strokovno znanje itd., v tujini pa so vse te potrebe in zahteve odpadle. Prodali so svojo delovno silo brez vsakršnih pogojev, prišli so vsako, še tako slabo in za Nemce celo »nečastno« delo. Ali je tako hlapčevsko ponašanje še dopustno glede na nacionalno moralo in zavest? Ali ni to že prodajanje osebne časti? Slovenski pregovor pravi, da »ni vreden našega duha, kdor se preobjé domačega kruha«. Mislim, da je ta pregovor povsem resničen in ne potrebuje nobenih okrasov.

Glede na relativno pomanjkanje delovne sile pri Rudniku Zagorje so bili seveda tudi njihovi samoupravni organi prisiljeni reagirati na odhajanje teh delavcev v tujino. Upravni odbor in centralni delavski svet podjetja sta sklenila, da vsem tistim delavcem, ki želijo odpotovati v tujino iz prej navedenih razlogov, takoj prenehajo delovno razmerje, izprazniti pa morajo tudi stanovanja, ki so namenjena za naše pridne, delovne rudarje.

Tak način zapuščanja dela in prodajanje lastne delovne sile tujcu obsoja celotni kolektiv rudnika, kajti slajši je doma pridelan črni kruh, kot v tujini kupljen beli kruh.

Notranja ureditev odnosov v ekonomskih enotah

(Nadaljevanje s strani 7)

poraja tudi vprašanje zakonodajne ureditve, in sicer, ali naj se oblike pristojnosti in organizacije ekonomskih enot uredijo s splošnimi predpisi ali pa je treba ureditev teh vprašanj prepustiti interni zakonodaji samih podjetij, da jih uredijo s svojimi samoupravnimi predpisi — pravili, pravilniki in poslovniki.

Nobenega dvoma ne more biti o tem, da bodo morala podjetja svojo delavsko samoupravo urediti s svojimi samoupravnimi predpisi. Nemogoče bi bilo, da bi glede na različno organizacijo in gospodarsko dejavnost posameznih podjetij ta vprašanja do podrobnosti reševali splošni predpisi. Zato bomo morali v naših pravilih oz. pravilnikih o poslovanju in organizaciji ekonomskih enot določiti in izpolnjevati delitev na posamezne enote, obliko organov upravljanja in njihovo formiranje ter pristojnosti, ki naj jih sprejemajo in imajo ekonomske, obračunske in predračunske enote.

Vsa ta vprašanja morajo dobiti v pravilnikih podjetja svoj konkretni odsev ekonomske in družbeno-politične potrebe decentralizacije in demokratizacije funkcije upravljanja v našem podjetju. Vsa administrativna ureditev teh vprašanj bi bila lahko kvečjemu le škodljiva za podjetje. Sodi, da bi morali biti odnosi oz. pristojnosti v podjetju čimbolj precizno urejeni v samoupravnih predpisih. Zlasti odnosi med centralnimi organi upravljanja in organi ekonomskih enot morajo biti točno opredeljeni, ker

se le tako lahko zajamči demokracija in zakonitost pri izvajanju funkcije upravljanja v podjetju ob pogojih decentralizirane delavske samouprave.

Celotno poslovanje podjetja mora potekati skladno s splošnimi predpisi in družbenim planom. Družba ima nasproti podjetju, ki se ne drži predpisov in torej posluje v nasprotju z njimi, uspešne družbene-moralne in kazenske sankcije. Jasno je, da ekonomska enota podjetja, ki ni pravna oseba niti samostojna gospodarska organizacija družbi ne more neposredno odgovarjati za zakonito poslovanje. Takšna odgovornost zadene praviloma le podjetje in njegove centralne organe upravljanja. Pač pa je odgovornost organov enot treba vezati v okviru enot nasproti centralnim organom upravljanja in direktorju podjetja.

V dosedanjih pravilih podjetja je bilo premalo poudarka na pravici CDS, da razpusti DS EE, če ta posluje v nasprotju s splošnimi predpisi, s poslovno politiko pod-

jetja, ki je začrtana v gospodarskem planu podjetja, neizvrševanjem sprejetih internih predpisov in podobno. Z internimi predpisi se mora rešiti tudi vprašanje, ali naj izvršitev nezakonitih sklepov EE (ki so v nasprotju s splošnimi predpisi ali internimi predpisi podjetja) ustavlja direktor podjetja ali vodja EE (obratovodja, poslovodja). Mnenje je, da je treba ta vprašanja rešiti tako, da gre načeloma ta pravica direktorju, ki je tudi nasproti družbi odgovoren za zakonitost poslovanja podjetja, da pa bi vodja EE lahko zadržal sklepe svoje EE, ki so v nasprotju z internimi predpisi (gospodarski plan, proizvodni pla, plan stroškov, pravila, pravilniki, poslovnik i. p.) in s splošno poslovno politiko oz. skupnim interesom podjetja. Takšen sklep, ki bi ga vodja EE zadržal, pa bi predložil v oceno zakonitosti in smotrnosti CDS, ki bi o njem dokončno odločil. Takšna ureditev bi bila potrebna glede na možnost različnih interesov posameznih ekonomskih enot v okviru podjetja.

Kaj je pokazala razprava o problemih socialnega zavarovanja

(Nadaljevanje s strani 17)

Na sredstva zavarovanja tiste gospodarske organizacije iz svojih čistih osebnih prejemkov. Z eventualnimi viški teh sredstev pa razpolagajo gospodarske organizacije samostojno za napredek varstva članov svojega delovnega kolektiva.

Formiranje Komunalne skupnosti Zaslavja, kateri člani so že bili izvoljeni na zasedanju CDS dne 27. septembra 1962, ne bo smela biti samo opravljena formalnost, temveč bo potrebno s temeljito reorganizacijo soc. zavarovanja čim bolj uveljaviti samoupravljanje ter koristiti zavarovancev.

V razpravah na zborih zavarovancev, ki so bili slabo obiskani, in seji CDS so zavarovanci dali veliko koristnih pobud in predlogov, katere naj bi skupščina komu-

nalne skupnosti Zaslavja opravila v življenje.

Za zaključek pa še naslednje pojasnilo:

Našim samoupravnim organom in podjetju je bilo očitano, da nimajo pravilnega odnosa in tudi ne posluha za preventivno zdravljenje zavarovancev, čeprav le-ti poudarjajo, da je preventiva potrebna in koristna. Organi samoupravljanja so bili in so mnenja, da zavarovanci plačujejo zelo velika sredstva za zdravstveno zavarovanje in da bi ta sredstva, če bi bila pravilno razdeljena in koriščena, zadoščevala tako za preventivo, kakor tudi za kurativo.

O tem, kakšne koristi je imelo podjetje in zavarovanci od preventive, zboljšanja HTV službe itd., pa prihodnjč, ko bomo imeli zbranih zadosti pokazateljev, da bomo o tem lahko poročali.

Produktivnost v pisarni

Okrog problema produktivnosti v pisarni se gibamo že dolgo, vendar moramo priznati, da smo do sedaj napravili še prav malo, z izjemo v strojepisju in delno v knjigovodstvu.

Tega problema nikakor ne moremo obravnavati na isti način, ki velja v neposredni proizvodnji, saj gre tu skoraj za absolutno umsko delo, za katerega praktično ni mogoče postavljati nekih stalnih meril in je odvisen predvsem od subjektivnih sil.

Dalje je ta problem tesno povezan s kadrovske politiko podjetja in je pravzaprav v njeni odvisnosti. Naša kadrovska politika je doslej posevala zelo malo pozornosti produktivnosti v pisarni, saj so se tu mnogokrat še vedno odražale subjektivne tendence, ki so nedavno samo kvarno vplivale na produktivnost v pisarni. Te tendence so se odražale preko raznih sorodstvenih razmerij, socialnih problemov, prijateljskih zvez, raznih oblik intervencij itd. Pri tem in takem kadrovanju smo največkrat »pozabili« na potrebno šolsko in strokovno

izobrazbo, intelektualnost, dokaz sposobnosti, discipliniranost, ambicioznost in ostale pogoje, katere naj bi imel izvrševalec na odrejenem delovnem mestu. Ker pri posameznih izvrševalcih nismo določene postavili zahtev za posamezna delovna mesta, se nam to še vedno maščuje v različnih oblikah, kot so nepotrebne pravopisne in matematične napake, ki požirajo dragocen delovni čas, povzročajo zamujanje rokov, nadurno delo, togost v redu, slabša kvaliteta dela zaradi neznanja itd., itd.

Problem produktivnosti dela v pisarni bomo morali v najbližji bodočnosti odločno načeti in ga v doglednem času spraviti z dnevnega reda. Izvrševalci bodo morali do seči potrebno strokovno znanje za odrejeno delovno mesto, ker jih bodo v nasprotnem primeru zamenjali tisti, ki tako strokovnost že imajo, niso pa še bili iz objektivnih razlogov razporejeni na ustrezno delovno mesto.

Naša družba nudi neomejene možnosti ne samo mladini, ampak tudi draslim, da izpopolnijo svoje splošno in strokovno znanje do najvišjega možnega nivoja, potrebna sta le odločna volja in želja po pridobitvi znanja.

Razprava na seji osrednjega delavskega sveta Rudnika rjavega premoga Zagorje

Obračun po EE Ureditev vprašanja zaposlitve invalidov

O delitvi dohodka v podjetju, posebno pa še o obračunu po ekonomskih enotah je med člani delovnega kolektiva vedno več zanimanja seveda tudi vedno več živahnih razprav, kajti obračun po ekonomskih enotah je dokaj nazoren dokaz uspešnosti vodenja in upravljanja posamezne ekonomske enote. V zvezi s tem je prav, da prav na kratko ugotovimo splošno problematiko ekonomskih enot.

Obračun uspeha po manjših organizacijskih enotah ali — kakor jih imenujemo — ekonomskih ali gospodarskih, je rezultat razvoja družbenih proizvodnih sil, se pravi, ne samo povečanja obsega poslovanja v podjetju kot celoti, ampak pa tudi po manjših enotah. EE je določena skupina proizvajalcev, katere smoter je, da s povečanjem proizvodnje novih dobrin ter z racionalnim in skrbnim gospodarjenjem povečuje dohodek enote in podjetja, pa tudi še, da narašča skladno z dohodkom tisti del dohodka, ki pomeni materialno stimulacijo, namreč osebni dohodek — delež proizvajalcev pri novostvarjeni vrednosti. Obračun uspeha pravimo zato, ker pomeni ločeno ugotavljanje rezultatov poslovanja teh interesnih skupin, ker so v našem podjetju proizvodni, pomožni in stranski obrati ter določene službe.

Obračunavanje uspeha po ekonomskih enotah ima v bistvu troje smotrov:

- ugotavljanje uspeha poslovanja za manjše organizacijske enote;
- decentralizacijo upravljanja in vodenja, t. j. prenašanja pravic in dolžnosti na večje število sodelavcev v podjetju;
- približevanje rezultatov dela in poslovanja delovnim mestom, kjer ti nastajajo, t. j. zainteresiranje sodelavcev za oblikovanje in delitev dohodka oz. aktivno sodelovanje v upravljanju.

Iz prednjega izhaja, da obračun po ekonomskih enotah ni oblika nagrajevanja, ampak le metoda in način oz. pravilna osnova za ugotavljanje ustvarjenega dohodka ter tudi delitve dohodka po osnovnem načelu »vsakemu po delu in uspehu«.

Nepravilno je, če gledamo v obračun ekonomskih enot samo kot v način, kako bomo ločeno ugotavljali uspeh ter to uporabljali pri izpopolnjevanju sistema delitve osebnih dohodkov. Res so se v prvi fazi kolektivni ekonomskih enot zadovoljili s tem, da so se po ekonomskih enotah ugotavljala le sredstva za osebne dohodke. Vendar je bilo to premalo, ker se sedaj sodelavci v naših ekonomskih enotah že zavedajo, da osebni dohodek ne pomenijo vsega, in so zainteresirani tudi za razvoj in izpopolnitev mehanizacije v ekonomskih enotah, t. j. za tisti del čistega

dohodka, ki je namenjen za sklade ali za nadomestitev izgubljenih osnovnih sredstev.

Pri pravilnem sistemu obračuna po ekonomskih enotah moramo upoštevati vse tri prej omenjene elemente, namreč tehniko obračuna, decentralizacijo upravljanja in razvoj delavskega samoupravljanja oz. vloge proizvajalcev pri delitvi ustvarjenih sredstev. Ekonomska enota naj bo res zaokrožena celota, t. j. takšna organizacijska enota, v kateri je mogoče vse tri osnovne elemente razviti do skrajnosti. Prav gotovo je bilo šabloniziranje ali togo predpisovanje tega, kako in koliko naj bo v podjetju ekonomskih enot, zgrešeno. To moramo prepustiti posameznim delovnim kolektivom, da sami odločajo o formiranju ekonomskih, obračunskih ali predračunskih enot, t. j. interesnih skupin.

Decentralizacija vodenja in upravljanja, torej prenašanja pravic in dolžnosti na podrejeni kader, kakor tudi tehnika obračuna in sam razvoj samoupravljanja, vse to je v podjetju naloga subjektivnih sil, ki naj s svojim pozitivnim vplivom usmerjajo interese proizvajalcev oz. sodelavcev. Vse to pa je seveda odvisno od določenega nivoja organizacije podjetja, od razvoja proizvodnih sil ter tudi od kulturne stopnje oz. strokovne sposobnosti proizvajalcev.

Pri uvajanju ekonomskih, obračunskih in predračunskih enot ter prenašanja pravic in dolžnosti na nižje, pa naj si bodo to operativna vodstva ali organi samoupravljanja, imamo žal mnogokrat neke vrste nezaupanje v ustvarjalne sposobnosti naših sodelavcev. Prispevka, ki ga lahko dajo posamezniki k izboljšanju, ne ocenjujemo vselej realno, ampak ga mnogokrat podcenjujemo, ker se ne zavedamo, da lahko proizvajalci na delovnih mestih s svojimi prispevki tudi bistveno vplivajo na izboljšanje poslovanja.

Približevanje rezultatov gospodarjenja delovnim mestom v podjetju in spremenjena zavest v sodelaveh, da niso proizvajalci prejetih direktiv tehniškega kadra, ampak zavestni soustvarjalci, vse to sprošča ustvarjalne sile, in rezultat tega bi se zrcalil v doseženih rezultatih. S tem bi se spremenila funkcija tehniškega kadra, ki ne bi imel le kontrolne naloge, ampak predvsem svetovalno - vzgojno, ker bi namreč pri delu kot strokovni svetovalci pomagali sodelavcem na proizvodnih in ostalih delovnih mestih, da bi s čim manjšim trudom ustvarili čim več. Zato moramo ugotoviti, da še uporabljamo danes strokovno — tehniški kader vse preveč za kontrolno delo — dirigiranje in diktiranje — in mu tako preostaja premalo časa, da bi nastopal kot strokovni svetovalec neposrednih in posrednih proizvajalcev. Seveda bi bilo treba glede na sedanji nivo strokovnosti nekaterih izvrševalcev še marsikaj izboljšati. Funkcijo diktiranja in vzdrževanja reda ter delovne discipline naj bi prevzela pravilna delitev, t. j. usvarjenega dohodka, in sicer tako, da bo vsak član kolektiva čutil ob zaključku meseca sadove dela.

Iz vsega lahko zaključimo, da je problematika ekonomskih enot še zelo pisana in da bo treba tako v podjetju kot celoti kakor v posameznih naših interesnih enotah še mnogo postopnih organizacijskih korektur ob nenehnem in strokovnem izobraževanju vseh članov delovnega kolektiva.

Iz vsega lahko zaključimo, da je problematika ekonomskih enot še zelo pisana in da bo treba tako v podjetju kot celoti kakor v posameznih naših interesnih enotah še mnogo postopnih organizacijskih korektur ob nenehnem in strokovnem izobraževanju vseh članov delovnega kolektiva.

Dom oddiha na Čemšeniški planini

Bivša IRS Zagorje je pričela v letu 1960 graditi na zahodnem pobočju Čemšeniške planine počitniški dom za svoje učence. Zaradi nastalih sprememb v organizaciji in financiranju šolstva je seveda tudi gradnja počitniškega doma učencev zašla v stagnacijo, kajti subvencije šoli so odpadle in treba je bilo poskati druge vire dohodkov za kritje najnujnejših izdatkov.

Vsem ljubiteljem naših bližnjih gora in planin ter tudi ostalim obiskovalcem je znano, da je imela bivša IRS Zagorje dokaj srečno roko pri izbiri lokacije za počitniški dom, saj je teren povsem idealen. Narava je prav tu izoblikovala tako podobo kraja, da je človek nad njo gajen. Gozdni pašnik je posejan s košatimi smrekami v kombinaciji brez, na preprogi planinskega cvetja in trav. Na severni in severozahodni strani so lepi smuči tereni za navadne in zahtevnejše smučarje, v poletnem času pa se na njih bohota arnika in druga flora.

Mimo vseh naštetih naravnih lepot in vab pa velja povedati tudi to, da je prav sedaj v zadnji fazi gradnja ceste, ki nas bo popeljala prav do doma. Cesta bo seveda sposobna tudi za »motorizirane« planince, kar je nedvomno tudi lepa pridobitev in katera naj bi konec koncev pozitivno vplivala na cene storitev v domu. Pa o tem za sedaj dovolj.

Dom iz uvodoma navedenih razlogov še ni dograjen. Sindikalna podružnica rudarjev v Zagorju se je obvezala, da bi s sofinanciranjem spravila dom do stopnje uporabnosti, to je da bi dom lahko čimprej služil namenu — za oddih in razvedrilo vsem delovnim ljudem Zagorja. Sedanja strokovno izobraževalni center kot pravni nasled-

(Nadaljevanje s 7. str.)

centralni delavski svet osvojili predlog, da se vsem mlajšim članom kolektiva — delavcem, ki so iz kakršnegakoli vzroka postali delovni invalidi omogoči, da se prekvalificirajo upoštevaje njihovo delovno sposobnost.

Zakon o invalidskem zavarovanju določa, da imajo delovni invalidi pravico do nadomestila zaradi manjšega osebnega dohodka na delovnem mestu, in sicer za znesek med tarifno postavko s stalnim dodatkom prejšnjega delovnega mesta s tarifno postavko in stalnim dodatkom novega delovnega mesta. Na ta način so obračunavali nadomestila v letih 1959—1961. Tako določeni prejemki iz in-

validskega zavarovanja so na primer prizadeli kopača — invalida tako, da je bil pri krašjan pri osebnih dohodkih za okrog 28 %. Na intervencijo sindikatov in zaradi sprememb v obračunavanju osebnih dohodkov je Zvezni zavod za socialno zavarovanje v začetku letošnjega leta izdal navodila, po katerih naj bi delovni invalidi prejeli celotno razliko osebnega dohodka med prejšnjim in novim delovnim mestom. Tako so se potem določala nadomestila za prvo polletje letošnjega leta in problem je bil rešen.

Ta način je pokazal določene slabe strani, zraven tega pa je bilo celo opaziti, da ta način ni dajal delovnim invalidom več nobene stimulacije za delo na bolj odgovornih delovnih mestih in za delo po učinku. Tako določena nadomestila so dosegla višino tudi do 23.000 din, kar je razumljivo močno bremenilo sklad invalidskega zavarovanja in je bilo treba misliti spet na dodatni prispevek.

Okrajni zavod za socialno zavarovanje je zato v mesecu juliju izdal nova navodila za določanje nadomestil na podlagi obračunskih postavk s stalnimi dodatki, kar je pomenilo praktično vrnitev na star način obračunavanja oziroma določanja nadomestila. Upravni odbor je na seji 10. septembra zadolžil sindikalno podružnico rudarjev, da se dogovori s sindikalnimi podružnicami drugih slovenskih rudnikov, da se skupno izdelava nov predlog za pravilnejšo ureditev in priznanje nadomestil delovnim invalidom. Pozneje je kadrovsko-socialna služba rudnika skupaj s sindikalno podružnico in isto službo pri rudniku Trbovlje-Hrastnik izdelala predlog, po katerem naj bi se določila nadomestila na podlagi norme šihla, t. j. povprečnega zaslužka na številkah s storitvami od 4,63 do 5,1 tona na delavnik. Tako razliko naj bi prejemal delovni invalid — kopač.

Ob koncu septembra je sklical potem v Zagorju Republiški odbor sindikata rudarjev sestanek, na katerem so po razpravi sprejeli predloge sindikalnih podružnic rudnikov Zagorje in Trbovlje — Hrastnik. Problem je tako začasno rešen. Na vseh zborih zavarovancev pa so sklenili, da je treba ta problem rešiti v celoti za področje naše republike ali pa vsaj za področje nove Zasavske komunalne skupnosti socialnega zavarovanja.

Ta problem je bil v rudarstvu posebej pereč, ker je vedno več delovnih invalidov, možnost za ustrezno zaposlitev le-teh pa ni. Problem zaposlitve, nadomestil, prekvalifikacije in rehabilitacije velja torej rešiti kompleksno in za daljšo dobo.

Rešila me je »Komunalna banka«

Ondan sem bil povsem po naključju priča izredno zanimivega in tudi poučnega razgovora dveh, po vsem sodeč starih in dobrih prijateljev. Sicer ju pa poslušajmo.

»Daj no, ne bodi taka mevžal! Povem ti, da je to malenkost!«

»Veš kaj, norca pa ni treba briti!« mu je drugi kar nekam jezno in preteče odvrnil, tako da sem še bolj napel ušesa.

»Počakaj no, da ti povem do konca! No, poslušaj: bilo je lani oziroma predlani, mor-

da mesec in pol pred odhodom na dopust. Zena me je začela nadlegovati, da potrebuje za dopust na morje — nove čevlje, obleko, kopalke in vrag si ga vedi, kaj še! In ko je ona nehala, sta me napadla še otroka. Fant: »Očka ali mi boš kupil podvodno puško, plavuti in masko?« Hčerka: »Oh, očka ali se spomniš, da si mi lani obljubil, da bom dobila za dopust na morju novo plesno obleko in čevlje?« Kar v glavi se mi je zavrtelo!

In da bi bil vrag še večji,

mi je žena dejala, da morava kupiti še ozimnico ter stojalo za televizijski sprejemnik. Verjemi mi, da sem mislil, da sem v peklu. — Naj sem še tako premišljeval in obračal mesečne prejeme, ni in ni šlo. Tuhtal sem, kje naj dobim denar, toda rešitve ni in ni bilo. V tem premišljevanju sem zaspal, sanjal sem o prijetnem dopustu — in prikazala se mi je slika kupovanja potrebnih stvari, vrnitev z dopusta in moja prazna denarnica. Kot da bi me kdo vrigel na igle, sem skočil pokon-

ci. In ponovno sem začel premlevali, koliko bi potrebovali za vse stvari. Loteval se me je obup.

Saj sam veš, kako je, če si žena vtepe v glavo kake stvari, pa se začneš izmotavati, da ni tega in onega — in že je hudič v bajti. Povem ti, da sem bil v službi le s telesom, z glavo pa — vrag si ga vedi kje.

In ko sem se vrnil iz službe, se je začela ponovna kanonada, odprla so se vrata pekla. Od vsega, kar so ženske čvčkale, sem jasno razumel: »...prav in lani si toliko govoril!« Povem ti, mi gremo na morje in kupili si bomo to, kar rabimo, ti boš pa ostal doma! Ne odpiraj ust! Če pomislim, koliko si samo lani »zabil« s prijatelji za tisto tvojo dalmatinsko kapljico! Konec besedi, ostal boš doma!

Umolknila sta in se pogreznila v premišljevanje. Končno ga je drugi opomnil: »In potem?«

Odšel sem v gostilno. Narodil sem dva deci in začel premišljevali, le kje naj dobim denar? Ponovno sem začel seštevati, koliko bi moral imeti za vse, in najrajši, če bi mi prišel takrat pod roke, bi raztrgal tistega, ki si je izmislil denar.

Naenkrat pa sem zaslišal: »Servus, Jaka! Ja, kaj pa ti za vraga je?! Saj si videti kot obsojenec na smrt!«

»Saj tudi sem!« sem mu odvrnil.

»No in vzrok smrtne obsodbe?« je zaobrnil na šalo.

In povedal sem mu. Ze ko sem mu pripovedoval, sem opazil, da se nekam skrivnostno smehlja. In ko sem končal s svojo žalostno zgodbo, se je začel krohotati.

Končno je le spravil iz sebe:

»Madonca, ga kronaš! In ti delaš zaradi tega problem?!«

Ni manjkalo veliko in primazal bi mu eno. Ko je videl, da ga grdo gledam in da bi mu najrajši primazal eno, je dejal:

»Veš, zakaj se ti smejem? Zato ker sem bil tudi sam lani v enaki kaši!«

»Pojdi se solit s tem čvčkanjem, briga me v kakšni kaši si bil!« sem mu ostro odvrnil.

»Tristo kosmatih, zaveži jezik in me poslušaj!« me nahruli, tako da sem kar zlezal vase. »No, tudi jaz sem imel pekel in bajti. Premišljeval in premleval, kje naj dobim tiste tigočake. In končno sem le našel rešitev... Rešen je bil problem dopusta, ozimnice in še marsikatero druge stvari. No ja, in rešitev je bila Komunalna banka.«

Po pravici ti povem, da sem hudičevu napenjal možgane, da bi našel zvezo med ozimnico, dopustom in Komunalno banko. Bolj ko sem mislil, manj sem vedel. Končno sem mu precej pikro dejal:

»In tam si seveda dobil denar za dopust, ne?«

»To ne, ampak hranilno knjižico s petimi odstotki obresti.« mi je mirno odvrnil.

Kot da bi me kdo spodbodel, sem jo odkuril domov in sklical družinski sestanek in samozavestno začel: »Letos ne gremo na morje! Nič godrnjanja in solz! Jutri grem v Komunalno banko po hranilno knjižico. Zmeniti se moramo le še, koliko bomo vsak mesec vlagali.«

Nisem ju več poslušal, toda pomislil sem, da bi bilo umestno, če bi sindikalne podružnice organizirale hranilno službo po podjetjih.

Nagradna križanka KB Trbovlje

Nagrade: 1. 3000 din, 2. 2.000 din 3. — 12. po 1000 din

Nagrajence bo določil žreb. Vse nagrade bodo v obliki hranilnih knjižic. Pri izpolnjevanju križanke bodo prišli v poštev le dijaki in dijakinje iz šol v Radečah, Hrastniku in okolice ter Trbovelj in okolice. Pri žrebu bodo upoštewane vse pravilne rešitve, ki jih bodo poslali dijaki in dijakinje na KOMUNALNO BANKO TRBOVLJE do 25. oktobra.

Vsak dijak, ki bo poslal pravilno rešitev na Komunalno banko, mora navesti tudi ime in priimek, razred, ter šolo, ki jo obiskuje.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	11					12			13
	14				15				16
17						18	19		
20		21	22			23			24
	25				26			27	28
29						30			31
	32				33		34		35
36			37	38			39		
	40	41					42		43
44				45		46			
47						48			

VODORAVNO: 1. in 2. navpično 31. oktober, 11. Obri, 12. Tisti, ki je duševno bolan, 14. Manjši turistični kraj na Gorenjskem, 16. Znamka tovornih avtomobilov, 17. Kratica na nekaterih važnih dokumentih, 18. Italijanska fašistična tajna policija, 20. Določena zemeljsk-gradbena dela, 25. Naselje, kjer prebiva manjše število občanov, 26. Naša denarna enota, 27. Največja želja ljudi vsega sveta, 29. Moško ime, 30. Začetnici najplodnejšega dubrovniškega književnika (1510 — 1567), 31. Kratice denarnega zavoda v Trbovljah, 32. Angleška spakodranščina za ne, 35. Kadar, 36. Medmet klicanja, 37. Tisti, ki proučuje sestavo zemlje, 40. Predplačilo, 42. Glej, 45. Gorovje v Sovjetski zvezi, 47. Denarni zavod, 48. Zaključene teritorialne enote.

NAVPIČNO: 3. Zensko ime, 4. Kdor je nepošten, 5. Svetniško znamenje, 6. Kraj pri Ljubljani, 7. Veznik, 8. Mesto v Bosni, 9. Podpis novinarja »Zasavskega tednika«, 10. Znana ljubljanska trgovina, 15. Klica, 16. Oranje, 17. Kratice naše znane tovarne radijskih in televizijskih sprejemnikov, 19. Osební zaimek, 21. Teško dela, 22. Naziv hrastniškega komunalnega podjetja, 23. Glavna reka zahodnega dela Indije, 24. Sedež denarnega zavoda v Zasavju, ki vam bo podelila lepe denarne nagrade, 28. Nekdanji prebivalci Mehike, 38. Kmečko orodje, 34. Igrati se, 38. Najslabši red, 39. Ne široko, 41. Nasprotno od noter, 43. Izu, 44. Brigitte Bardot, 46. Vekoslav Kaleb.

Pomen štednje

Vsi vemo, da je 31. oktober svetovni dan varčevanja. Vsi vemo za ta dan, toda verjetno še nikoli nismo temeljiteje pomislili, kakšnega pomena je varčevanje v našem vsakdanjem življenju in v gospodarstvu komune.

Verjetno je malo takih, ki tehtno premislijo prednosti in ugodnosti, ki nam jih nudi varčevanje. Nismo morda še nikoli pomislili, da nam ravno varčevanje v določeni meri omogoča dvig osebnega standarda ter nam velikokrat pripomore, da uresničimo razne želje.

Varčevanje ni le znak skrbnega gospodarstva, temveč kaže tudi, da znamo smotno in premišljeno ceniti vrednost denarja. Mimo tega, da nam ravno varčevanje omogoča dvig osebnega standarda, pa neposredno pomagamo, da z vloženi sredstvi, ki se nam bogato obrestujejo, lahko nudimo posojila gospodarstvu na našem območju.

Mimo vseh ostalih ugodnosti in prednosti, ki nam jih nudi varčevanje in ki je marsikje tudi dopolnilni vir za razne predvidene in nepredvidene potrebe in izdatke, nam dokazujejo statistični podatki, da raste iz leta v leto število vlagateljev na področju hrastniške in trboveljske komune. Razen tega, da imajo vlagatelji varno naložen denar v Komunalni banki in ga po potrebi lahko vedno dvignejo, je zanje zlasti privlačna 5 odstotna obrestna mera na leto. Nadvse je pa zlasti razveselljivo dejstvo, da je opaziti v Komunalni banki Trbovlje nenehno naraščanje števila mladih vlagateljev.

To stran smo odstopili KB Trbovlje

Problemi šolske telesne vzgoje

Ce na splošno govorimo o telesni vzgoji po osemletkah in srednjih šolah v Zasavju, moramo takoj reči, da v nekaterih komunah še ni prostora pod soncem za to vrstno dejavnost. Kolikor toliko zadovoljivo ima urejeno to vprašanje v primerjavi z ostalimi zasavskimi komunami le trboveljska občina. To stanje je pa tudi odraz možnosti in pa prizadevanosti za ureditev tega vprašanja.

Ce primerjamo samo trboveljsko in litijsko komuno ter stanje telesne vzgoje po šolah, opazimo precejšnje razlike. Tako je na področju litijske komune 17 šol, od tega tri osemletke. Vse šole pa nimajo niti ene telovadnice. V komuni sta le dve telovadnici, in sicer ena v Litiji in druga v Smartnem. Samo ena šola - osemletka pa ima polklicnega telovadnega učitelja! Precej boljše stanje je pa v trboveljski komuni, kjer deluje 13 šol, od tega tri osemletke, od katerih ima le ena šola (T. Ceč) telovadnico, ostali dve osemletki pa se borita s problemom šolske telesne vzgoje. Mimo tega ima manjšo telovadnico še Gimnazija, ki

Ljubljanska nogometna podzveza

Proletarec : Rudar (Hr) 1:0 (0:0)

(6) ZAGORJE - V VIII. kolu ljubljanske nogometne podzveze je domači Proletarec pred približno 150 gledalci premagal nogometno enajstorico hrastniškega Rudarja. Tekmo je prav dobro vodil sodnik Arsič iz Ljubljane.

Obe enajstorici sta nastopili s pomlajenim moštvom ter v devetdesetminutni fair igri poskušale osvojiti obe točki, kar je pa končno le v 51. minuti uspelo Proletarcu. Namreč v tej minuti je Mitič iz prostega strela s kakih 16 metrov ukanil vratarja gostov ter tako zagotovil obe točki domačinom. Kljub temu, da sta imeli napadalni petorki obeh moštev več priložnosti za povišanje oziroma za znižanje rezultata, nista znala izkoristiti niti ene ugodne priložnosti.

Slavija (Vevče) : Svoboda (Kisovec) 2:1 (2:1)

(6) VEVČE - Minulo nedeljo je enajstorica kisovške Svobode gostovala v Vevčah ter se pomerila z ustrežno ekipo Slavije. Srečanje je dobro vodil sodnik Zorko iz Ljubljane. Sama igra pa ni bila ravno najboljša. V prvem polčasu so bili nekoliko boljši domačini in so si tako rekoč že v tem delu igre zagotovili obe točki.

ruzo, toda vsa njihova prizadevanja so ostala brezuspešna. V 64. minuti je Očepek povišal reputat na 3:0 in le štiri minute kasneje je moral vratar gostov že četrtič pobirati žogo iz svoje mreže. Peti, ter najlepši gol dneva je v 72. minuti dosegel Trinkar. Končni rezultat je pa v 88. minuti postavil Očepek.

Kljub temu, da so domačini nastopili brez standardnega srednjega krilca, se gostje niso mogli upirati razigranim nogometišem Bratstva, kar dokazuje že sam rezultat. Pri Bratstvu sta se v napadu odlikovala Trinker in Premc, v obrambi pa Gogič. Srečanje je zadovoljivo vodil sodnik Lebeničnik iz Zagorja.

Mladinci : Bratstvo, : Kamnik 3:3 Slavija (Vevče) : Svoboda (Kisovec) 12:0

VEVČE - V tej tekmi so domačini katastrofalno porazili goste, igra je pa bila 14 minut pred regularnim časom zaključena, ker je v moštvu Svobode ostalo le 7 igralcev.

Proletarec : Rudar (Hr) 3:2

Republiška hošarkarska liga - moški

Rudar : Elektra (Šoštanj) 06:53 (34:19)

TRBOVLJE - Gostje iz Šoštanja, ki so na drugem mestu v republiški košarkarski ligi, so morali v minulem srečanju položiti orožje ter pustiti obe točki domačinom. Gostje so nastopili okrnjeni brez Smida in Nateka. Kljub velikim obetom in upom na zmago proti Rudarju gostje niso bili koš razigranim domačinom, ki so si že v prvem delu igre zagotovili precejšno razliko v koših. Zlasti v prvem delu igre so bili domačini boljše moštvo, tako da gostje v drugem delu igre niso mogli nadomestiti izgubljenih košev.

Pri Rudarju je bil najuspešnejši Virt z 18 koši, Klemen z 10 ter Perpar z 8. Pri Elektri sta pa dosegla največ košev Lukman in Moškon, oba po 16. Srečanje sta vodila Steiner in Jeraj iz Ljubljane.

Proletarec : Svoboda 60:61 (32:25)

(11) ZAGORJE - V derbiju za peto mesto v republiški košarkarski ligi je Svoboda iz Ljubljane v zelo razburjivi tekmi premagala domače moštvo. V prvem delu sta se moštvi menjavali v vodstvu, dokler domačini niso dosegli prednost 8 košev razlike.

V začetku drugega dela so domačini še povečali prednost, vendar se igralci Svobode niso dali kar tako ugnati. Dve minuti pred koncem srečanja jim je uspelo zmanjšati razliko v koših na 3 točke, nakar so poskušali doseči zmago. To se jim je posrečilo 20 sekund pred koncem srečanja, ko je odlični Vahen dal zmagoviti koš.

Srečanju je prisostvovalo okoli 300 gledalcev. S tem porazom je Proletarec praktično izgubil vse upanje, da bi se drugo leto boril v družbi desetih najboljših slovenskih košarkarskih klubov.

Pri Proletarcu so bili najuspešnejši Kranjc 28, Stvarnik 16 ter Anžur 10 košev.

Republiška rokometna liga - vzhodna skupina

Celulozar : Radeče 14:8

KRSKO - V nedeljskem kolu republiške rokometne lige - vzhodna skupina - je Celulozar premagal na domačem igrišču rokometišem Radeč. Domačini so že v začetku prevzeli igro v svoje roke in niso dovoljevali gostom, da bi jih resneje ogrozili. Kljub temu, da so gostje prikazali borbena igro, niso nikakor bili kos domačinom, tako da sploh ni bila ogrožena zmaga Celulozarja.

Pri Celulozarju sta bila najuspešnejša Iskra II s 7 ter Žibert s 4 zadetki, pri Radečah pa Mrežar s 6 zadetki.

Rudar : Slovenj Gradec 19:16 (9:11)

TRBOVLJE - Številni gledalci so v nedeljo dopoldne imeli priložnost videti izredno borbene in požrtvovalne rokometišem Slovenj Gradca, ki so poskušali odnesti iz Trbovelj obe točki. To se jim pa ni posrečilo, kajti v vseh dotedanjih kolid so Trboveljani odpravili tako na svojem kot tudi na tujih igriščih vse nasprotnike ter vse izkupičke pobrali zase.

Prvi so povedli igro gostje ter v nekaj minutah tudi vodili z 2:0. To minimalno prednost so ohranili do prvih minut drugega dela igre. V nadaljevanju srečanja so domačini prevzeli igro v svoje roke ter odpravili borbene goste. Gostje ter zlasti vratar Kravzel so prikazali zelo lepo in učinkovito igro. Najuspešnejša in hkrati najboljša igralca Rudarja Skrinjar in Ačkun sta imela precej dela, da sta ukrotila izrednega Kravzerja.

Pri Rudarju so bili najuspešnejši Skrinjar z 8, Ačkun s 6 ter Bašič s 3 zadetki, pri Slovenj Gradcu pa

Gologranc z 8 ter Stemberger s 3 zadetki.

Prijateljsko srečanje Rudar : Trešnjevka 23:9 (13:5)

TRBOVLJE - V prijateljskem rokometnem srečanju je ekipa Rudarja pokazala v nekaterih trenutkih pravo umetnost obvladovanja in žongliranja z malo usnjeno žogico. Igralci iz Zagreba so bili v tem srečanju le pasivni opazovalci dogodkov na igrišču. Gostje niso kljub določenemu prizadevanju niti za trenutek ogrozili Rudarja. Mimo ostalih je tudi Klančičar prikazal zelo lepo in učinkovito igro, saj je kar šestkrat ukanil vratarja gostov, Cizka. Mimo njega so bili še uspešni: Skrinjar 8, Ačkun 4.

Zasavska rokometna liga

Zora:Radeče 12:15 (5:8) Rudar II : TVD Partizan Zagorje 24:13 (8:6) Partizan Celuloza (Krsko) : Partizan (Senovo) 22:16 (8:4)

Triglav dvakratni zmagovalac

TRBOVLJE - V nedeljo popoldne je bilo na nogometnem stadionu finalno tekmoavanje za atletsko prvenstvo Slovenije v B programu. V moški konkurenci so nastopili atleti Jesenic, Litije, Maribora in Triglava, pri ženskih pa Rudar, Litija in Triglav.

Največ uspeha so imeli atleti iz atletinje Triglava. Tako so v moški konkurenci osvojili prvo mesto atleti Triglava z 12.584 točkami pred Mariborom 11.869, Litijo 5.308 ter Jesenicami 3.646 točkami.

V moški konkurenci so atleti iz Litije osvojili v posameznih disciplinah nekoliko slabše rezultate, veliko boljše so pa bile atletinje Litije in Rudarja.

Zenske - 100 m: 1. Srebrof (R) 13,5, 3. Tršek (R) 13,7; **800 m:** 2. Vidmar (L) 2:25,1; **krogla:** 3. Prijatelj (R) 9,42; **kopje:** 2. Kotenšek (R) 28,80; **4x100 m:** 2. Rudar 56,8, 3. Litija 1:03,5. **Vrstni red:** 2. Rudar 7.316, 3. Litija 4.483 točk.

Nagrade za učence in šole

Delovni kolektiv Komunalne banke Trbovlje je sklenil, da bo nagradil z denarnimi nagradami najboljše šolske naloge s temami o svetovnem dnevu varčevanja - 31. oktobrom. Vsaka šola bo poslala na Komunalno banko po pet najboljših šolskih nalog s to temo. Z žrebom bodo določeni dve najboljši nalogi, ki bodo prišle v poštev za glavno denarno nagrado tako, da bodo z vsake šole nagrajene dve najboljši nalogi po 2000 din v obliki hranilne knjižice.

Mimo tega je pa delovni kolektiv Komunalne banke tudi sklenil, da se z praktičnimi nagradami obdarijo tiste šole, ki bodo v času od 31. oktobra do 15. novembra vložile na Komunalni banki največ hranilnih skupnih dijaških vlog z najvišjim zneskom.

Nagrade: oprema za delavnico, televizor ali pa kake druge praktične nagrade v sporazumu s šolo.

Obvestila

Mali oglasi

Avto-moto društvo priredi v mesecu novembru AMATERSKI TECAJ za motorna vozila A in B kategorije.

Priglasitve sprejema v društveni pisarni med uradnimi urami. Priglasite se takoj, ker je prostor za predavanje le za 25 kandidatov.

AMD Trbovlje

Prodajam dobro ohranjeno otroško posteljico z žimnico. Ogled: R. M., Trg revolucije 33.

Iščem dva mizarska pomočnika in vajenca. Hrana in stanovanje preskrbljena. — Franc Gregar, »Bor« Mizarstvo, Vižmarje 87, Sentvid — Ljubljana.

ZAHVALA
Zahvaljujem se tovarišema Jožetu Berakoviču in Branaku Radaku s postaje LM Trbovlje za požrtvovalno delo pri razkritju vlomilcev. — Pucelj, Zabajek.

Prekllici

Podpisana Zofija Klun, Trbolje, Partizanska 2, prekllicujem kot nereseničen očitnik izrečen 12. 9. 1962 proti Francu Cerne, Trbovlje, Partizanska 1.

Bilance na dan 31. decembra 1961

KMETIJSKA ZADRUGA ZAGORJE OB SAVI

AKTIVA	PASIVA	v 000 din
I. Osnovna sredstva	I. Viri stalnih sredstev	
Sedanja vrednost osnov. sredstev	Poslovni sklad	59.717
Sedanja vrednost sredstev skupne porabe	Sklad skupne porabe	31.876
	Rezervni sklad in drugi skladi	9.836
II. Druge oblike sredstev	II. Druge oblike virov sredstev	
Banka in blagajna	Kredit pri banki	48.262
Kupci in druge terjatve	Dobavitelji in druge obveznosti	50.699
Zaloge	Druga pasiva	13.532
Druga aktiva		
Skupaj	Skupaj	213.922

Računovodja: Franc Odlazek I. r.   Predsednik upravnega odbora: Andrej Zupančič I. r.   Direktor: Miha Golobič I. r.

GOSTIŠČE »PARTIZAN« TRBOVLJE

AKTIVA	PASIVA	v 000 din
I. Osnovna sredstva	I. Viri stalnih sredstev	
Sedanja vrednost osnov. sredstev	Poslovni sklad	940
Sedanja vrednost sredstev skupne porabe	Sklad skupne porabe	20
	Rezervni sklad in drugi skladi	106
II. Druge oblike sredstev	II. Druge oblike virov sredstev	
Banka in blagajna	Kredit pri banki	1.231
Kupci in druge terjatve	Dobavitelji in druge obveznosti	
Zaloge	Druga pasiva	
Druga aktiva		
Skupaj	Skupaj	2.297

Računovodja: Jože Lapornik I. r.   Predsednik UO: Direktor: Ana Pungerčar I. r.

OBRTNO PODJETJE »TAPETNIŠTVO« TRBOVLJE

AKTIVA	PASIVA	v 000 din
I. Osnovna sredstva	I. Viri stalnih sredstev	
Sedanja vrednost osnovnih sredstev	Poslovni sklad	3.400
Sedanja vrednost sredstev skupne porabe	Sklad skupne porabe	37
	Rezervni sklad in drugi skladi	350
II. Druge oblike sredstev	II. Druge oblike virov sredstev	
Banka in blagajna	Kredit pri banki	11.819
Kupci in druge terjatve	Dobavitelji in druge obveznosti	9.262
Zaloge	Druga pasiva	1.871
Druga aktiva		
Skupaj	Skupaj	26.739

Računovodja: Erika Golec I. r.   Predsednik upravnega odbora: Jože Solina I. r.   Direktor: Alojz Rolar I. r.

TRGOVSKO PODJETJE »ŽELEZNINA« TRBOVLJE

AKTIVA	PASIVA	v 000 din
I. Osnovna sredstva	I. Viri stalnih sredstev	
1. Sedanja vrednost osn. sredstev	1. Poslovni sklad	16.807
2. Sedanja vrednost sredstev skupne porabe	2. Sklad skupne porabe	1.105
	3. Rezervni sklad in drugi skladi	7.792
II. Druge oblike sredstev	II. Druge oblike virov sredstev	
3. Banka in blagajna	4. Krediti pri banki	51.016
4. Kupci in druge terjatve	5. Dobavitelji in druge obveznosti	38.672
5. Zaloge	6. Druga pasiva	10.927
6. Druga aktiva		
Skupaj	Skupaj	126.316

Računovodja: Vidan Martin   Predsednik UO: Romih Zvone   Direktor: Soster Ivan

Kino Delavski dom v Trbovljah: 19. – 22. oktobra francoski bar. CS film »PRINCESA OD KLEVA«; 23. – 25. bolgarski film »ULICA SIROMAŠNIH«.

Kino Svoboda – Trbovlje II: 20. – 22. oktobra slovenski film »MINUTA ZA UMOR«; 23. in 24. oktobra poljski barvni CS film »KRIZARJI« (predstave ob 16.30 in 19.30).

Kino Svobode II v Hrastniku: 18. oktobra nemški film »TUJA ŽENA«; 20. – 22. oktobra jugoslovanski film »SOLUNSKI ATENTATORJI«; 24. in 25. oktobra francoski barvni film »DVOJNI OBRAT«.

Kino Delavski dom v Zagorju: 18. oktobra ameriški barvni film »V SENCI VEŠAL« 20. – 22. oktobra ameriški barvni film »POSLEDNJI LOV«; 24. in 25. oktobra ameriški barvni CS film »MLADA KRALJICA«.

Kino Litija: 19. – 21. oktobra italijanski barvni CS film »ZVEZDE NOCI«; 23. in 24. oktobra francoski film »MILIJONAR PO SILI«.

Kino Šmartno: 18. oktobra jugoslovanski film »AKCIJA«; 20. in 21. oktobra nemški barvni film »ENOSTAVNO DEKLE«; 24. in 25. oktobra sovjetski film »BALADA O VOJAKU«.

20 – dečka; Friderika-Breda Mrežar iz Hrastnika 1 – dečka; Marija Kuhar iz Podkuma 13 – deklico; Martina Djokič iz Trbovelj, 1. maja 11 – deklico; Karolina Tušar iz Hrastnika 288 – dečka; Terezija Hancič iz Radeč, Cimerno 7 – deklico; Viktorija Zore iz Zagorja, Dolenja vas 11 – deklico; Justina Skale iz Hrastnika 262 – dečka; Vilma Zabkar iz Hrastnika, Podkraj 64 – dečka; Hermina Cestnik iz Trbovelj, Cesta T. Čeč 26 – dečka; Matilda Trbovc iz Hrastnika 376 – dečka; Hedvika Sarlah iz Hrastnika 349 – deklico.

Poročili so se: Leopold Knez, uslužbenec iz Trbovelj, Novi dom 35, in Ana Jazbec, uslužbenka iz Trbovelj, Kolodvorska 21; Albin Hauptman, rudarski tehnik iz Trbovelj, Trg svobode 34; Frančišek Sluga, delavec iz Trbovelj, Opekarna 20, in Marija Trškan, babica iz Trbovelj, Rudarska cesta 9.

Umrli so: Alojz Klenovšek, upokojenec iz Trbovelj, Opekarna 2 – star 65 let; Dominik Gros, soc. ožrožen iz Trbovelj, Partizanski vrh št. 5 – star 97 let; Albin Vajdca, osebni upokojenec iz Trbovelj – star 55 let; Sonja Mlinar, otrok iz Locke, Zirovnica 18 – star 6 let; Terezija Tolar roj. Soklič, upokojenka iz Trbovelj, Globušak 22 – stara 73 let.

HRASTNIK

Poročila sta se: Marjan Vidojevič, delavec iz Hrastnika 7, in Marija Blaj, gosposinja iz Hrastnika 7.

Umrli je: Branko Kupec, otrok iz Hrastnika, Studentence 73 – star 10 dni.

ZAGORJE Ob Savi: Rojstev (na domu) in porok ni bilo.

Umrli je: Ivan Severkar, rudarski upokojenec iz Kisovca 88 – star 77 let.

BREZICE:

Rodile so: Marija Cingulin z Bratovskega vrha 17 – deklico; Jerica Gršak iz Sentlenarta 14 – dečka; Rozalija Sintič iz Hrušice 65 – deklico; Ana Kožar iz Vel. Malenc 46 – deklico; Lucija Vukelič iz Siska – dečka; Terezija Jelčič z Bizeljškega 160 – dečka; Frančiška Kranj iz Vel. Podloga 4 – dečka; Vida Radanovič iz Slogonskega 25 – dečka; Zofija Bukovinski iz Koritnega 17 a – dečka; Terezija Urbanč iz Račje vasi 25 – dečka.

Iz naših krajev

Gibanje prebivalstva TRBOVLJE

Rodile so: Olga-Marija Ločičnik iz Hrastnika, Studentence – dečka; Justina Močilar iz Trbovelj, Neža 24 – deklico; Marija Gregar iz Trbovelj, Opekarna 27 – dečka; Terezija Dominkovič iz Zagorja, Kisovec 91 – deklico; Marija Gojgič iz Hrastnika 68 – dečka; Marija Perpar iz Trbovelj, 1. maja 31 – dečka; Hermina Simončič iz Trbovelj, Nasipi 3 – dečka; Milka Vidrih iz Trbovelj, 1. maja 22 – deklico; Terezija Kovač iz Zagorja, Sisovec 32 – dečka; Emilija Stariha iz Trbovelj, Loke 32 – deklico; Jožefa Naraglav iz Trbovelj, 1. maja 14 – dečka; Marija Zibert iz Trbovelj, Nasipi 33 – deklico; Jože Orožen iz Hrastnika, Podkraj 82 – deklico; Marija Babič iz Hrastnika, Turje

ELEKTRO TRBOVLJE proda

rabljeno motorno kolo znamke Panonia de Lux, 250 ccm. Vozilo trenutno ni v voznem stanju.

Javna prodaja bo 25. oktobra 1962 ob 7. uri na upravi podjetja. Prednost pri nakupu imajo gospodarske organizacije in ustanove. Kolikor le-teh ne bo, se bo motorno kolo prodalo privatnim interesentom.

Operacija srca izven človeškega telesa

Na nekem sestanku zdravnikov kardiologov, ki je bil te dni v Mineapolisu (ZDA), so izrazili prepričanje, da bodo zdravniki kmalu lahko potegnili pacientovo srce iz telesa in izvršili na njem operacijo ter ga pozneje zo-

pet vrnili v človeški organizem. To bo podobno popravilu avtomobilskega motorja, ki ga dvignemo iz avtomobila, in ki potem, ko ga vrnemo na staro mesto, zopet odlično deluje.

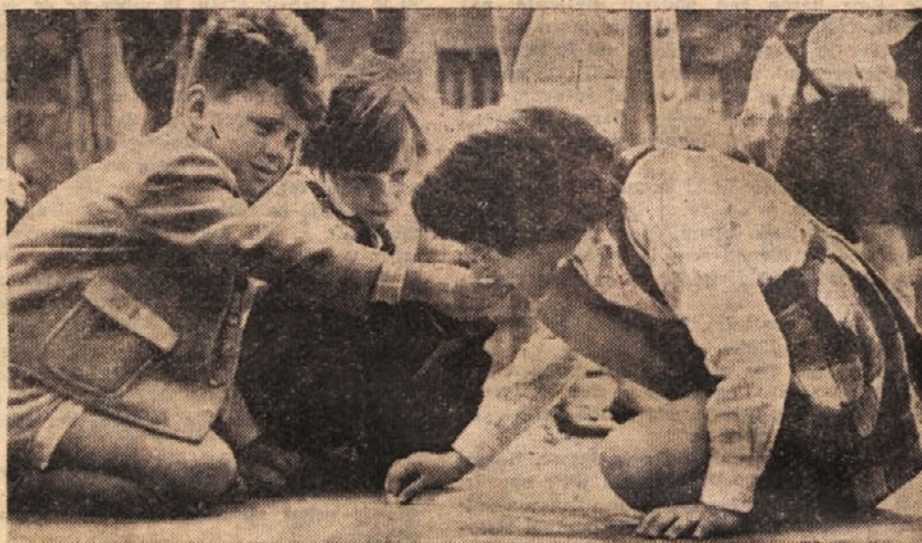
Strokovnjaki so povedali, da so takšen poskus že naredili na psi v neki kliniki v Kaliforniji. Psi, ki so jim srce vzeli iz telesa in vrnili v telo že pred letoma dni, še danes živijo in se odlično počutijo. Med tem eksperimentom so srce, ki so ga vzeli iz telesa, dali v posodo z fiziološko raztopino in so pri tem ugotovili, da srce lahko zdrži izven telesa — brez kisika — skoraj tri ure. Takrat so ga »vrnili« lastniku in ga znova »pognali« z električnim šokom. Po izjavah zdravnikov, ki so delali omenjene poskuse, bi s temi metodami lahko rešili tudi tako imenovane »modre čojenčke«, katerih srčne napake s sedanji metodami ni mogoče odstraniti. Takšne osebe so za sedaj na žalost še vedno obsojene na smrt.

Nepodkupljiv

Kljub svojim 114 letom je ostal Newyorčan Henry Herndon nepodkupljiv. Ko ga je za njegov 114. rojstni dan obiskal guverner Nelson Rockefeller in mu prinesel za darilo kolač ter mu čestital, ga je Herndon presenetil z besedami: »Nikar se ne trudite, preštar sem že, da bi za kogarkoli glasoval.«

Junaki zraka

Poleg pijancev, ki povzročajo prometne nesreče na cestah, se neprestano veča število žrtev letalskih nesreč, ki jih povzročajo alkoholizirani piloti. V lanskem letu je zabeležila »Aviation Agency« (ZDA) 54 nesreč, ki so jih povzročili zasebni piloti pod vplivom alkohola. Od tega se jih je 38 končalo s smrtjo.

Mladina pri igri

Lisičja nadloga na Krku

Ob umiku z otoka Krka septembra 1943 so Italijani izpustili iz svojih mrež nekaj živih lisic. Od takrat do danes so se lisice tako razmnožile, da so razen divjačine in perutnine pričele napadati tudi ovce, ki se svobodno pa-

sejo v hribih brez nadzorstva pastirja.

Zaradi vedno večje škode je OLO Krk leta 1951 postavil stalnega lovca za ubijanje lisic, toda ta je ostal v službi samo do konca naslednjega leta. Že januarja 1953 je OLO izglasoval sklep, po katerem bo vsak, ki ujame ali ubije lisico, dobil za vsako dva tisoč dinarjev nagrade. Tako so že leta 1953 pobili

59, leta 1954 pa celo 447 lisic. Lisice so na področju Baške Drage februarja in marca letos poklale 80 jag-njedi, zato je SZDL v Baški Dragi obljubila poleg občinske nagrade še posebno nagrado v višini deset tisoč dinarjev za vsako lisico, ki jo ubijejo na njenem področju. Uspeh je kljub na dva tisoč dinarjev nagrade gradam in številnim organiziranim lovom izostal.

Ni bil samomor

Skoraj dva meseca po smrti Marilyn Monroe je napisal njen bivši soprog in znani ameriški dramatik Arthur Miller v angleškem časniku

»Daily Express« daljši članek o svoji bivši ženi, v katerem je izrazil svoje prepričanje, da Marilyn ni napravila samomora.

Cutim in prepričan sem,« piše Arthur Miller, »da je bila vse skupaj strašna pomoča. Marilynina smrt ni bila prostovoljna. Mogoče je, da je pogoltnila vse uspavalne tablete, toda kljub temu sem prepričan, da tega ni storila namenoma. Znano je namreč, da ljudje, ki so zaužili močno dozo uspavalnih sredstev, izgubijo kontrolo nad seboj — in torej v tem stanju lahko zaužijejo več tablet, kolikor je predpisano. Moje mnenje o vsej zadevi je: Marilyn ni bila človek, ki bi se prostovoljno ločil od življenja.«

Teden mačk

V oktobru imajo v Združenih državah »teden mačk«. Ker imajo Američani več kot 21 milijonov mačk in je geslo tega tedna: »Vsaki mački vsak dan pol litra mleka!«, si največ dobičkov obetajo mlekararni.

Dragoceno pismo

V ZDA se je razširila med novoporočenci naslednja navada: mladi par pošlje predsedniku Kennedyju vabilo, v katerem ga prosi, naj se udeleži poroke in gostije. Predsednik sicer ne pride, zato pa prejmeta mlada zakonca iz Bele hiše lepo pismo, v katerem predsednik obžaluje, ker se poroke ne more udeležiti. To pismo je za mlade zakonce dragocen spomin.

Predpisana hvaležnost

Na Japonskem že stoletja velja prijazen nasmeh in diskreten poklon več kot napitnina, kajti napitnino pogosto tolmačijo kot žalitev.

Zaradi tega se je pred nedavnim osebje japonskih spalnih vagonov odločilo, da bo odklonilo vsako napitnino. V obrazložitvi te odločitve med drugim piše: »Sprejemanje napitnine je nemoralna navada, uvožena iz tujine.«

Zelezniško osebje je to svojo odločitev sporočilo vsem informacijskim uradom na postajah in tudi časopisom ter dodalo prošnjo, naj vse poizkušajo opozorijo, da bodo »ponujanje napitnine smatrali kot napad na moralo osebja.«

Japonski tisk meni, da tuji turisti niso dovolj uglajeni, ker ne vedo, na kakšen način se je treba zahvaliti za dobro uslugo. Med drugim navaja, da na Japonskem denar lahko ponudijo samo šoferju taksija, če je izredno dolgo čakal na stranko in zaradi tega izgubil priložnost za zaslužek. Vsem drugim uslužbencem se je treba zahvaliti z nasmehom ali diskretnim poklonom.

Dve deklici sami v tujini

Po letalski nesreči sta ostali deklici tri dni sami ob mrtvih starših. Tri dni in tri noči sta sedeli dve deklici ob svojih mrtvih starših, preden so jih odkrili v kalifornijski divjini. Njuni starši so izgubili življenje pri strmoglavljenju nekega zasebnega letala nad neprehodnim področjem. »Letalo je zelo naglo padalo,« je pripovedovala šestletna Julie Clark. »Očka in mamica nista mogla nič več reči.«

Julie Clark, ki jo je pripadcu vrglo iz letala, je tri dni skrbela za svojo ranjeno osemletno sestrico. »Jokala je, ker jo je zlomljena noga bolela,« je povedala Julie. —

Otroka nista v ruševinah letala našla nobene vode.

Obe deklici je odkril njun dedek, ki je organiziral akcijo za odkritje ponesrečenega letala s helikopterjem. Ko je helikopter pristal, je zahtevala Julie čašo vode in jo najprej ponudila svoji sestrici Laurie.

Sadne klobase

Na nedavni živilski razstavi v Londonu so pokazali razne klobase in salame, ki so bile po obliki in barvi zelo podobne sadju. Jetrne klobase so bile takšne kot jabolka (celo s peclji), pašteto so ponujali v obliki hrušk, pod pomarančno luosemetno sestrico. »Jokala je, ker jo je zlomljena noga bolela,« je povedala Julie. — salame.

RÖMMY SCHNEIDER